

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CVI П'ЯТНИЦЯ, 16 КВІТНЯ 1999 ЧИСЛО 16 VOL. CVI FRIDAY, APRIL 16, 1999 No. 16

П. Лазаренко братиме участь у виборах навіть з-за океану

Незважаючи на події, які відбулися в партії "Громада" та втечу лідера партії Павла Лазаренка до США, ідея висунення його кандидатом на посаду Президента від партії залишається в силі, заявив адвокат П.Лазаренка Ігор Грицяк. За його словами, П.Лазаренко має намір "йти до кінця" і не відмовиться від участи у президентській виборчій кампанії. На думку І.Грицяка, отримання лідером "Громади" політичного притулку в США і його перебування під час передвиборчої кампанії за межами України не суперечать законові "Про вибори Президента України". За словами адвоката, навіть якби П. Лазаренко отримав політичний притулок в США, він не позбавляється громадянства. Більш за те, він отримає "унікальну можливість" підключити до своєї кампанії чужоземних фахівців з виборчих технологій. Сьогодні екс-прем'єр має вихід на чужоземну пресу та "всі сили і можливості", аби гідно провести передвиборчу кампанію. На думку адвоката, офіційній владі також вигідно дозволити висунення П.Лазаренка кандидатом в Президенти, щоб "в разі його поразки підтвердити політичну смерть лідера "Громади". Адвокат зазначив, що в разі неотримання політичного притулку в Сан-Франциско адвокати П.Лазаренка "і далі домагатимуться політичного притулку для свого підзахисного в інших 50-ти штатах США". І.Грицяк заявив, що екс-прем'єр "не хоче спілкуватись з нині діючою владою" і в найближчі півроку не матиме бажання повернутися в Україну.

З ПЕРШИХ УСТ

Колишній прем'єр апелює до суду і громадської думки

Речник Павла Лазаренка повідомив "Свободу" про наслідки останнього слухання його справи в суді

У понеділок, 12 квітня, в іміграційному суді Сан-Франциско відбулося чергове слухання справи колишнього прем'єра України Павла Лазаренка. За повідомленням УНІАН, за кілька днів до цього, 8 квітня, на прес-конференції у Києві його адвокат Ігор Грицяк висловив сподівання про те, що на цьому слуханні буде задоволено клопотання його клієнта про притулок. Мовляв, відповідні органи влади Сан-Франциско "не мають підстав для відмови у наданні політичного притулку П.Лазаренкові", оскільки "той має достатні докази та документи політичного переслідування на батьківщині та свідчення щодо загрози безпеки життю та здоров'ю його та родини". Передані у зведеннях інформаційних агенцій цитати із заяв адвокатів експрем'єра на згаданій прес-конференції свідчать про те, що вони не ознайомлені навіть із найзагальнішими засадами функціонування американської юридичної системи.

Справу Лазаренка розглядають не "органи влади Сан-Франциско" і навіть не штату Каліфорнія, а іміграційний суд, який, як і вся Служба іміграції та натуралізації США, є установою федерального, а не штатового рівня. Відтак заява адвоката Грицяка про те, що в разі неотримання політичного притулку в Сан-Франциско правники П. Лазаренка "і далі домагатимуться політичного притулку для свого підзахисного в інших п'ятдесяти штатах США", викликає щонайменші подив.

13 квітня кореспондент "Свободи" у телефонній розмові із Джо Ґрило, речником Павла Лазаренка у Сполучених Штатах, попросив його поінформувати наших читачів про стан клопотання Лазаренка

(Продовження на стор. 18)

ЗА МАТЕРІЯЛАМИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ

Тривалі наслідки косівського конфлікту

Будь-який конфлікт залишає по собі цілий ряд наслідків, які в той чи інший спосіб впливають на життя і буття цілих родин, племен і народів— не тільки учасників конфлікту, але й на цілком до нього непричетних. Клясичним прикладом цього може в наші дні послужити відносно короткотривалий конфлікт у Косово, котрий тільки за один рік зумів у лапи своєї жорстокости в той чи інший спосіб втягнути більшість країн Европи та такі потуги світу, як Америка, Китай і Росія. Коли мова про країни Европи, то тут

(Закінчення на стор. 7)

Добра вістка: жінки України об'єднуються

Нарешті Національна Рада жінок України стала доконаним фактом! 20 березня відбувся установчий з'їзд. В ньому взяли участь 132 делеґатки від шести організацій-засновників. Наше Товариство ім. Олени Теліги три роки тому розпочало переговори ще з трьома організаціями про створення Національної Жіночої Ради України. Переговори були дуже складними, бо всі ми – і організації, і їх провідники – дуже різні. Однак, все таки і наше Товариство, і Союз українок (Атена Пашко), і Спілка Жінок України (Марія Орлик) і Жіноча Громада (Марія Драч) зробили все від нас залежне, щоб створити в Україні Національну Жіночу Раду. На останньому етапі до нас долучилися ще дві організації – „Дія" (Тетяна Кондратюк) та „Жінки і діти України" (Аліна Комарова). Гадаю, що це послужить добрим прикладом для співробітництва й інших організацій. Головою обрано Ірину Голубєву. Створено правління, в яке входять усі голови цих шести організацій.

Ольга Кобець,
голова Товариства ім. Олени Теліги

Ініціятива Мілошевіча про слов'янський союз – це "політична гра", вважає Л. Кравчук

Провідниця прогресивних соціялістів Наталія Вітренко позитивно оцінила бажання С. Мілошевіча приєднатися до союзу Росії і Білорусі: мовляв, "всі слов'янські держави мають бути разом". На її думку, якби не позиції президентів України та Росії, то давно можна було створити союз слов'янських держав і запобігти "агресії проти Югославії".

Голова Комітету ВР з національної безпеки і оборони Григорій Крючков вважає, що вступ до будь-яких союзів є "суверенним правом" тих держав, які виступають з такою ініціятивою. На думку секретаря Ради національної безпеки і оборони Володимира Горбуліна, ініціятива С.Мілошевіча – "це його право" як глави держави. Член фракції СДПУ(о), екс-президент України Леонід Кравчук вважає пропозицію Мілошевіча "політичним демаршем", а не серйозною заявою. Він розцінив це "як випад проти НАТО". На його думку, Мілошевіч звернувся до лідерів Росії і Білорусі з огляду на їхню позицію щодо дій НАТО в Югославії. Вступ до цього союзу Белграду означав би, що Росія і Білорусь "мали б захищати свого безпосереднього союзника".

На думку провідника Конгресу українських націоналістів Слави Стецько, Росія робить все можливе, щоб "загарбати під себе якнайбільше держав". Сьогодні це здійснюється під гаслом слов'янської ідеї.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Кучма – за неучасть в косовському конфлікті

“Ми не дозволимо Україні вплутатися у військовий конфлікт на Балканах”, – сказав Президент Кучма на зустрічі зі студентами та викладачами вищих навчальних закладів Одеси. Хоч є гарячі голови, які хотіли б там воювати, але Україні досить 12 тисяч загиблих і тисяч скалічених в Афганістані. Подібні експерименти політиків, вважає Президент, дорого коштують. Водночас він зазначив, що, усвідомлюючи ситуацію, в якій опинилася Югославія, Україна в числі перших відправила гуманітарну допомогу в цю країну. Л.Кучма повідомив, що через військові дії в Югославії несе збитки і Україна. Внаслідок санкцій ООН проти Союзної Республіки Югославії Україні завдано збитків у розмірі 4-5 млрд. долярів.

Україна відгукується на катастрофу в Косові

Україна надасть допомогу біженцям-громадянам Югославії, передусім в Македонії та Албанії, таке рішення ухвалено на міжвідомчій нараді в Міністерстві закордонних справ. Україна також висловила готовність прийняти на відпочинок та лікування дітей-біженців. Українську гуманітарну допомогу буде передано Верховному комісаріятові ООН у справах біженців, який розгортає роботу в Македонії та Албанії. Її роздаватимуть потерпілим через Червоний Хрест та інші міжнародні організації. За даними Верховного комісара ООН у справах біженців, на період виведення Верифікаційної місії Організації з безпеки і співпраці в Европі (ОБСЕ) кількість біженців із Косова склала 1,6 млн. осіб, з них 490 тис. – втекли до Албанії та Македонії. На території Югославії також налічується 800 тис. переміщених осіб. За даними ООН, після виведення Верифікаційної місії ОБСЕ із Косова, там було розгорнуто сербські військові підрозділи (близько 40 тис. військовослужбовців і 300 танків), метою яких є знищення Армії визволення Косова і вигнання албанців з території Косова.

Скорочується товарообіг з Росією

Державний митний комітет Росії оголосив офіційні дані про стан торгово-економічних відносин між Росією та Україною. У 1998 році обсяг торгівлі між двома країнами становив 8,757.6 млн. дол., і порівняно з 1997 р. скоротився на 2,464.4 млн. дол., або на 22 відсотки. Імпорт з України скоротився на 17,8 відсотка, або на 707,8 млн. дол., і його обсяги становили 3,274.2 млн. дол. Експорт в Україну скоротився на 24,3 відсотка, або на 1,756.6 млн. дол. У 1998 р. порівняно з 1997 р. скоротилися обсяги поставок з України в Росію у 22 товарних групах.

Обсяги поставок російських товарів також скоротилися за 20 показниками. Різко скоротився товарообіг між Росією і Україною і за два місяці 1999 р. Зокрема, загальний обсяг торгівлі в січні 1999 р. порівняно з січнем 1998 р. скоротився аж на 76.9 відсотка. Коментуючи інформацію Держмитниці РФ, надзвичайний і повноважний посол України в РФ Володимир Федоров сказав, що таку ситуацію спричинили передусім загальний кризовий стан обох країн, спад обсягів виробництва, неврегульованість і нестабільність національних валют і відсутність єдиного грошового знаменника.

Створення вітчизняної космонавтики триває

Протягом п'яти років у межах своєї національної космічної програми Україна здійснить запуск п'яти ракет з космічними апаратами та завершить створення дослідницького орбітального модуля для міжнародної космічної станції. Всього Україна за роки незалежності здійснила 49 пусків ракет різних кляс. Згідно з програмою “Морський старт”, 21 квітня вперше плянується вивести на орбіту апарат за допомогою модернізованої ракети “Дніпро”, а у травні – запустити українсько-російський космічний апарат “Океан-О” для дистанційного зондування Землі. Як важливий захід передбачається також запровадження в середині поточного року цифрового телебачення (чотирьох програм радіо та чотирьох програм телебачення), що здійснюватиметься державним підприємством “Укркосмос”.

Прогресивні соціялісти готуються до виборів

Сьомий з'їзд Прогресивної соціялістичної партії України (ПСПУ) оголосив ПСПУ партією соціялістичної опозиції до нинішньої влади. У резолюції з'їзду наголошується, що основним завданням ПСПУ є формування руху за соціялістичний прогрес та соціялізм.

Усі зусилля партії спрямовуватимуться на зміну курсу реформ, наведення порядку в державі, розвиток вітчизняного товаровиробника, захист України від поневолення чужоземним капіталом, проведення політики зближення слов'янських народів та демократизації міжнародних відносин.

Провідниця партії Наталія Вітренко сказала, що ПСПУ і далі продовжуватиме боротьбу за “ліквідацію без'ядерного статусу України і проти НАТО. ПСПУ набридло, що партію зараховують до лівих – КПУ, СПУ та СелПУ, які під гаслами комуно-соціялістичної ідеї будують буржуазне суспільство”.

За інформаціями УНІАН.

Чи впливає Служба безпеки на передвиборну боротьбу?

Думки колишнього шефа КҐБ

Питання участи спецслужб у передвиборних чварах вельми актуальне для суспільства, що претендує називатися демократичним.

Десь у січні-лютому поточного року в українській пресі з'явилися повідомлення про використання у передвиборній боротьбі правоохоронних органів. Оскільки в одному з повідомлень було посилання на екс-голову Служби Безпеки України (СБУ), а в недалекому минулому і головного кагебіста Української ССР Євгена Марчука, кореспондент аґенції УНІАН і звернувся до нього з проханням висвітлити це питання.

Питання.: *Ви вже згадували про втягування правоохоронних органів, і СБУ зокрема, в передвиборну боротьбу. Яка ситуація сьогодні?*

Є. Марчук: Зараз ми аналізуємо приклади втручання правоохоронних органів у передвиборні баталії. Таких прикладів сьогодні багато і в основному вони торкаються СБУ і Міністерства внутрішніх справ (МВС), трохи менше – Генпрокуратури, Державної податкової адміністрації. Це, безсумнівно, завдасть шкоди репутації правоохоронних органів, відновити яку потім буде вельми непросто.

П.: *Ви могли б навести конкретні приклади?*

Є.М.: Не зараз. Це було б дуже гарним подарунком для тих, хто цим займається. Проблема тут у тому, що ті політики і ті фігури поза правоохоронними органами, які дають вказівки або відповідні знаки, ні за що не відповідатимуть. На жаль, відповідати доведеться рядовим і працівникам органів середньої ланки. З іншого боку, оскільки сьогодні немає жорсткої системи цивільної і парляментської контролі над силовими структурами, формується небезпечний феномен роз'їдання правових кордонів діяльности працівників правоохоронних органів і спецслужб.

П.: *Наскільки масштабні такі операції?*

Є.М.: На щастя, таке явище, як використання спецслужб, ще не набрало в Україні широких маштабів. Але вони руйнівні для органів по суті.

Екс-голова СБУ звернувся через засоби масової інформації до всіх працівників правоохоронних органів, що використовуються в політиці, та до їхніх керівників із закликом “бути далекоглядними і не дозволяти втягувати себе в політику”. Він підкреслив, що особисто бачив “деякі письмові директиви”, й закликав працівників спецслужб не виконувати розпорядження, якщо вони не відповідають Конституції й чинному законодавству. Тільки закон повинен бути в основі діяльности спецслужб, бо дискредитувати їх можна надзвичайно швидко. Є.Марчук також зазначив, що йому не відомо, чи пов'язане звільнення двох начальників розвідки СБУ – генералів Скибинецького та Абрамова – з їхніми політичними смаками. “Можу тільки сказати, що названі генерали – надзвичайно високі професіонали – самі написали рапорти. Мабуть, були створені такі умови, що відреагувати інакше було неможливо”, – сказав Є.Марчук.

ТІЛЬКИ ФАКТ

Президент Кучма привітав український народ “зі світлим святом Воскресіння Христового, що символізує життєву силу, торжество істини та справедливости”.

◆

Рівень інфляції в Україні в березні 1999 р. становив 1 відсоток. Такий самий рівень інфляції було зафіксовано в лютому, а в січні він становив 1,5 відсотка.

◆

Верховна Рада ухвалила постанову, якою призначила вибори Президента України на 31 жовтня 1999 року.

◆

Загальна кількість встановлених комп'ютерів в Україні сягає 600-800 тис. У минулому році в Україні було реалізовано близько 200 тис. комп'ютерів, при цьому 75 відсотків комп'ютерів - українського складання.

◆

Україна погодилась розмістити на своїй території сім югославських пасажирських літаків, які на початок конфлікту навколо Косова перебували в різних країнах.

◆

Президент Парляментської асамблеї Ради Европи лорд Расел-Джонстон вважає неможливим зробити виняток і відмінити мораторій на виконання смертної кари в Україні у випадку Анатолія Оноприєнка, якого засуджено до розстрілу за вбивство 52 осіб.

◆

Верховна Рада створила слідчу комісію для розслідування обставин загибелі Вячеслава Чорновола. Її очолив заступник голови ВР В. Медведчук.

◆

Лише в минулому році в Україні було зареєстровано 24 тис. нових випадків інфікації вірусом синдрому набутого імунодефіциту (СНІД).

◆

Президент Кучма нагородив орденом Ярослава Мудрого провідника Куби Фіделя Кастро за його особистий внесок у лікування українських дітей, жертв Чорнобильської катастрофи. Нагородами України також відзначено низку громадян Куби, які беруть активну участь у програмі оздоровлення українських дітей.

◆

ВМС України готуються до запланованого на другу половину квітня збору-походу кораблів та відновлення технічної готовности кораблів і суден, що дісталися українській фльоті. У маневрах візьмуть участь 12 бойових кораблів і катерів, 3 літаки, 4 гелікоптери, 24 одиниці бойової техніки.

◆

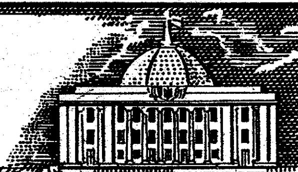
Відповіді на питання Українського інституту соціяльних досліджень "Чи братимете ви участь у виборах президента в жовтні 1999 року?" розподілилися так: "Так, напевно, що братиму" – 55 відсотків, "Скоріш за все, братиму" – 27 відсотків, "Скоріш за все, не братиму" – 7 відсотків, "Впевнений, що не братиму" – 5 відсотків, "Вагаюся із відповіддю" – 6 відсотків.

Курси валют

100 дол США	**–**	**391 грвн.**
100 нім. марок	**–**	**216 грвн.**
100 евро	**–**	**422 грвн.**

ВИБОРИ 1999

Найсерйозніший "суперник" на виборах президента – нинішній режим

Найсерйознішим суперником на виборах Президента України буде нинішній режим влади, оскільки він володіє такою могутньою зброєю, як засоби масової інформації, що залежать він нього, та можливостями фальсифікації, шантажу і тиску, – вважає голова Соціялістичної партії України Олександер Мороз.

На його думку, Олександер Ткаченко не висуватиме своєї кандидатури на президентських виборах. О.Мороз погодився із твердженням, що "ідея єдиного лівого кандидата підкидається та дуже ретельно розробляється "адміністрацією Президента", оскільки у такому разі "всю пропаганду можна буде звести до теми повернення до старого". На його думку, провідницю прогресивних соціялістів Наталію Вітренко, рейтинг якої серед виборців останнім часом зростає, можливо, буде використано як "підсадну качку", яка буде "опиратися на допомогу адміністрації Президента".

Хоча подальше використання Н.Вітренко загрожує втратою голосів на користь Президента, з огляду на її характер та екстравагантність.

(УНІАН)

Кожен лідер – "найрозумніший"

Мені пощастило побувати в Нью-Джерзі, де я читав вашу газету, яка гарно висвітлює життя нашої діяспори в США, а також інформує про події в Україні. Я б сказав, що газета постійно формує національну свідомість у своїх читачів і є її дуже важливим чинником. Довго я в США не був. Заробив трохи долярів на прожиття і поїхав додому. Тепер працюю вчителем.

Не раз задумувався над тим, чому в нашій Україні, досить багатій державі, так бідно живуть люди, які чесно працюють? Чи не тому, що вони годують масу непотрібних чиновників, котрі не рахуються зі своїм народом? Хібащо перед виборами... Я в Америці відчув набагато краще ставлення до себе, ніж в Україні.

Чому так сталося, що Україна, маючи такі багаті природні умови, величезні трудові ресурси, великий розумовий потенціял, може знову опинитися в обіймах „старшого московського брата", так інтеґруватися в Х-союзи, що потім потрібно буде ще чимало крови, щоб із цього ярма вирватися? Чи усвідомлюють це наші демократичні лідери?

Звичайно, кожен лідер вважає, що він – мудріший і компетентніший від іншого. Тільки він може керувати державою і вивести її з кризи. Тільки він знає, як це зробити. Такої думки дотримується кожен про себе. А раз так, то кожен мусить бути лідером.

Покищо найкраще це вийшло із партіями. Утворили понад 40 партій. Кожна партія має керівника, апарат управління, збирає кошти на їхнє утримання.

Кожна партія нахваляється, що тільки вона може керувати державою. А про те, що більшість трудових людей одержує таку платню чи пенсію, що ледве на хліб вистачає, ніхто з лідерів не має часу думати. З такою плятформою усі партії підійшли до минулих виборів.

Можливість успіху була дуже велика, бо якщо партія чи бльок набирали більше, як 4 відсотки голосів, то і кандидатів ставало більше. Але замість того, щоб об'єднатися у два-три бльоки, демократи такивийшли на вибори майже 30-ма партіями. 30 партій не могли набрати прохідних 4 відсотки голосів. Спантеличені люди голосували то за одну, то за другу партію, бо у кожній з партій демократичного напрямку були люди, яких, здавалося, треба обрати до парляменту.

В результаті тільки Рух набрав 4 відсотки і має кільканадцять місць у парляменті. А решта голосів дісталися лівим. Треба повчитися у комуністів, які вийшли на вибори тільки двома партіями і мають 120 мандатів.

Демократичні лідери чубляться, а в Україні тим часом йде повним ходом не приватизація, а „прихватизація". Щоб легше придбати підприємство, його спочатку треба повністю „розкурочити", зробити неприбутковим.

Проголошуючи заповіді Божі, ми забуваємо про одну загальнолюдську: в єдності – сила народу. І поки у нас не буде цієї єдности, про незалежну Україну годі й говорити.

Ніхто із теперішніх діячів, яких розвелося „хоч греблю гати", не думає, як повернути людей на їхні робочі місця. Кожен хоче мати мандат депутата. А зрештою, чому б ні? Хто питає депутата про те, що він зробив, хто відкликав хоч одного з них? У м'якому кріслі все-таки краще. Це не те, що сушити собі голову з якимось бізнесом, де можна і в банкрутах опинитися.

Трагічно, що ми єднаємося тоді, коли опиняємось в одній клітці, в неволі. Ледве вийдемо на волю, як збочуємо на ті стежки, які ведуть у ту ж саму неволю.

Любомир Мельничук,
вчитель,
Івано-Франківська область,
Галицький район, с. Крилос,
вул. Пастернака, 54.

АМЕРИКА І СВІТ

Прем'єр-міністер Китаю відвідав США

ВАШІНҐТОН. – Минулого тижня до США на девятиденні офіційні відвідини приїхав Чжу Жонжі, прем'єр-міністер Китаю, котрого головним завданням було невтралізувати існуючу напружену ситуацію між обома країнами. Для здійснення цього задуму китайський прем'єр-міністер виробив для себе інтенсивну ділову програму зустрічей та розмов, не тільки з Президентом Билом Клінтоном і членами його Уряду, але також з керівними чинниками американського економічно-торговельного сектору. Чжу Жонжі хоч і є прем'єр-міністром Китаю та відповідає за щоденне функціонування уряду своєї країни, однак в ієрархії Комуністичної партії Китаю він є третім з черги, тому його відвідини, хоч і довші, як відвідини його шефа, президента Жіянґ Земіна в 1997 році, були багато менше церемоніяльними. Одна з головних точок у його програмі це — зустріч і переговори в справі умов вступу Китаю до Організації світової торгівлі.

Однак на півторагодинній зустрічі з президентом Клінтоном не вдалося досягти бажаного торговельного договору. На пресовій конференції Президент Клінтон заявив, що „ми покищо не осягнули бажаного", а прем'єр-міністер Чжу Жонжі підкреслив, що головною причиною нездійснення бажаного був „протикитайський" настрій у Вашінґтоні.

Спричинників локербійського злочину передано на суд у Газі

УТРЕХТ, Голяндія. — Понад десять років минуло з того часу, як над Шотляндією, в місцевості Локербі, від вибуху бомби знищено літака повітряної лінії Пан Ам, у котрому загинуло 270 осіб. Після тривалого слідства, у цьому терористичному злочині США і Британія звинуватили двох лібійців, Абдела Басета ал-Меґрагі та Ал-Аміна Халіфа Фагіма. Впродовж років провадилися переговори про їхнє видання, але лібійський лідер полковник Муамар ал-Кадафі відмовлявся це зробити. Міжнародна спільнота застосувала різнісанкції проти Лібії. Тільки в 1998 році Лібія погодилася видати обох злочинців, якщо їх судитимуть в Газі згідно з шотляндським законом.

На цю пропозицію Захід погодився, і в понеділок, 5 квітня, Лібія дотримала свого слова. Обох терористів привезли до Голляндії. Внаслідок цього Організація Об'єднаних Націй негайно зліквідувала всі санкції проти Лібії, відморожено й всі лібійські активи у різних країнах світу.

Полонених американців досі не звільнено

БЕЛҐРАД, Сербія. Гуманітарна місія голови кипрського парляменту Спіроса Кіпріяну щодо звільнення зі сербського полону трьох американських вояків не була успішною. У суботу, 9 квітня, югославський президент Слободан Мілошевіч вирішив не здійснювати цього наміру, а натомість використав перебування С. Кіпріяну як пропаґандивний засіб проти Організації Північно-Атлантійського Договору (НАТО) та її бомбардувань, що нищать приватну власність і вбивають та ранять невинне цивільне населення. На пресовій конференції після зустрічі з С. Мілошевічем, С. Кіпріяну в неуспіху своєї місії безпосередньо звинувачив НАТО, заявляючи, що вона не тільки не згодилася припинити бомбардування, але посилила його. Офіційні чинники НАТО та США зазначили, що радо вітатимуть безумовне звільнення полонених американців, але вже напередодні заходів С. Кіпріяну виразно відкинули вимогу Юґославії на 24 години припинити бомбардування.

Відкладено видання нової марки

Поштова служба повідомила, що видання нової марки з нагоди 50-річчя Організації Північно-Атлантійського Договору (НАТО) відкладено через воєнні події в Косово. Видання згаданої поштової марки мало збігатися з днем зустрічі у Вашінґтоні для відзначення ювилею, але з уваги на ситуацію в Косові випуск першоднівки відсунено на іншу дату в 1999 році. Марка, що зображає голуба з оливною гілкою миру в дзьобі, буде третьою з черги поштовою маркою США для вшанування НАТО. Першою була 3-центова марка, випущена 4 квітня 1952 року, другою – 4-центова, марка, випущена 1 квітня 1959 року.

Американські добровольці до Визвольної армії Косово

У неділю, 11 квітня, сотні рідних і друзів зібралися на одній з паркувальних площ Йонкерсу, щоб попрощати понад 300 добровольців, американців албанського походження з околиць Нью-Йорку, котрі зголосились на допомогу в рядах Визвольної армії Косова. Серед зголошених добровольців — 17-річна учениця середної школи та 60-річний чоловік. Всіх їх єднає спільна мета — обороняти своїх рідних від сваволля сербської військової поліції та загонів окремого призначення у Косові.

Генеральний секретар ООН закликає Югославію зупинити переслідування цивільного населення

ЖЕНЕВА. – Кофі Анан, Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй, звернувся до уряду Югославії зі закликом припинити, як він назвав, залякування та виселення цивільного населення з Косово та відтягнути свої війська з цієї сербської провінції. Ці два пункти є частиною його програми з п'яти частин, котру він запропонував Белґрадові до здійснення, щоб припинити існуючу кризу. Інші три пункти — це дозволити на поверненнябіженців, на розташування міжнародної військової збройної сили та міжнародного нагляду над виконанням цих точок. Якщо Юґославія погодиться на виконання всіх п'яти пунктів, то він звернеться до НАТО з вимогою негайно припинити бомбардування Юґославії.

СВОБОДА

Пам'ятай про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc.

at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svo103@aol.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор — Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто, Юрій Шевчук
Верстка — Павло Стокотельний;
Реклама і оголошення — Марія Шепарович. Адміністратор — Володимир Гончарик.

Війна за мир... Хто в це повірить?

А втім, хто нас питає, у що ми віримо, а в що — ні? Сьогодні людські маси потрібні здебільшого для податків, ну й ще, час від часу, для голосування у виборах. Жартує один поляк: є чимало можновладців, готових повідрубувати своїм підданим руки, якби не потребували їх бодай для схвальних оплесків. А щоб ми плескали безупинно, нам кажуть, що світ іде до кращого, що людство мало досить страждань у XX сторіччі і що історія нас вже навчила.

Справді? А докази? Може, доказом є те, що Індія, наймиролюбніша й найтолерантніша у світі країна, недавно випробувала атомову бомбу? Чи, може, те, що ісламський світ консолідується не на ґрунті запозичення „передової" західньої культури, а на ґрунті смертельної ненависти до цієї культури? Або, може, те, як швидко Росія — гола й боса, економічно занедбана — відбудовує свою евразійську імперію, інтегруючи своїх недавніх сателітів, щоб знову вести їх силоміць до „світлого майбутнього"? Ах, як потрібен — саме тепер! — Росії політичний капітал, якась нова ідеолігічна перевага, на кшталт „миротворої місії" в Европі! І як легко вона дістала цю можливість з рук НАТО! Чи ж втомлена кривавим століттям пересічна людина не скаже сьогодні, що Росія обстоює мир на Балканах, а НАТО з Америкою принесли туди війну? Хто вникатиме у деталі, щоб з'ясувати, хто більше винен?

Так, серби — затяті, войовничі — такими знаємо їх віддавна, зокрема від війни у Боснії, від тодішніх їхніх брутальних „етнічних чисток". Цю саму методу вони тепер застосовують у Косово щодо албанців. Значить, винні серби, винен їхній загонистий Мілошевіч.Проте нема такої бомби, щоб упала тільки на нього. А якщо вони падають й на інших сербів, то від цього вплив і авторитет Мілошевіча у його країні стануть ще більші. Чи ж було важко це передбачити?

Ситуація в Косові нині зовсім інша, ніж у Боснії. Тоді незалежні держави позбувалися рецидивів сербсько-шовіністичного гніту — у тих умовах справді було доречно застосовувати вилсонівську доктрину самовизначення народів. Нині ж у Косові йдеться не про самовизначення, а про загрозу для територіяльної цілісности Сербії. Албанці хочуть „самовизначитися" в межах сербської землі. Якраз той випадок, коли можна було сказати: „Це внутрішня справа сербів". Чому ж варварський напад на Чечню Захід називав „внутрішньою справою" Росії, хоч там ішлося не про громадянську війну, як у Косові, а про агресію Москви проти споконвічної чеченської землі? Що це за подвійний стандарт?

Мілошевіча треба було поставити на місце, конче треба було припинити „етнічні чистки" і сербську сваволю проти косівських албанців. Одначе бомби не належать до ефективних засобів досягнення цієї мети. Сьогодні, застосовуючи зброю, треба дуже боятися „Піррових перемог". Ніби нас має втішати, що проти жорстоких сербів дружно і твердо стала вся західня коаліція. Стала, але "дружно і твердо" — це ілюзія, самоошукування. Французи і німці вже не перестануть хотіти звільнитися від американської першости на їхньому континенті. У цьому їм активно сприятиме Росія і радикальні мусулмани, вплив яких на Балканах дедалі зростає.

Бомби — це антиполітика. Ось відерце холодної води на гарячі натівські голови: провідник косовських албанців Ібрагім Ругова зустрівся з Мілошевічем і засудив збройну акцію НАТО проти Сербії. „Мені вже давно не було так соромно за нашу країну", — це слова Генрі Кісінджера, тверезого, далекоглядного політика.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про забутий „Заповіт"

До нашого тижневика і досі надходять повідомлення про святкування 185-річчя з дня народження Тараса Шевченка, хоча від цієї знаменної дати минуло вже більше місяця.

Кожна громада хоче розповісти, як відзначили цю дату, кожна на свій лад, залежно від сил і культурних засобів, однак завжди з великим пієтизмом і старанням зробити все якнайкраще. Але якось досі не було у нас вичерпних звідомлень про Шевченківські святкування у столиці України, а може ми їх проминули у вирі політичних подій, пов'язаних передусім зі смертю В. Чорновола?

Знайшли ми, однак, докладне звідомлення із Шевченкових днів у Києві М. Левицького, київського кореспондента „Нашого Слова", яке дійшло до нас з Варшави. Там точно подано про зміст і перебіг урочистого вечора в Київському Оперному театрі, на якому був присутній Президент України та інші достойники. Той святковий концерт у Києві „забули" закінчити, як пристало, „Заповітом". Щойно після голосних і не дуже урочистих вигуків зі залі хор почав співати „Заповіт", а глядачі підхопили, та ще й, як пише кореспондент „Нашого Слова", змусили Президента повернутися на своє місце, з якого він вже вибирався додому.

Читаєте це звідомлення і жахаєтеся. Чи треба було аж таких засобів уживати на восьмому році незалежности держави, щоб належно вшанувати Кобзаря України? І це в столиці, із Каневом поблизу?

Не диво, що і головна доповідь, з якою виступив на вечорі віцепрем'єр з гуманітарних питань Валерій Смолій, на думку багатьох учасників, ніяк не пригадувала ідей Шевченка. Тільки два інші доповідачі, Володимир Яворівський і Юрій Мушкетик, сказали ясно присутньому Президентові держави, що вони думають на тему теперішньої політичної та культурно-освітньої ситуації в Україні та, зокрема, про жалюгідне становище української мови і нагородження О. Ткаченка. Викрики з публіки проти О. Ткаченка були щирими виявами неповаги до цієї особи, але все це ніяк не додало святковости культурній імпрезі.

Завершенням настроїв святкового вечора було, як вже сказано на початку цієї статті, обурення з приводу ігнорування „Заповіту", саме коли Л. Кучма зібрався залишити залю, що змусило його таки повернутися на своє місце. Либонь, поведінка публіки дала йому ясну картину настроїв народу. Читаємо далі в „Нашому Слові" „хтось" що дав доручення ще цього вечора передати без цензури цілий перебіг святкового вечора на першому каналі українського радіо і телебачення, включно із реакцією залі та вимогою відспівання „Заповіту".

Коли, однак, я у Великодню неділю натиснула вмикач українського радіо, зі здивуванням почула, що після коротких привітань церковних владик українською мовою дальшу розмову ведучі програми провадили вже на „общепонятному"...

Чи можна після цього дивуватися поширенню малоросійства в Україні? Може б, нам перефразувати кінцеві слова „Заповіту": „Не забудьте пом'янути українським словом"?

О-КА

Українські дні у Вашінґтоні

З 23 до 27 червня 1999 року у Вашінґтоні, Дистрикт Колюмбія, відбудуться Українські Дні. В них візьмуть участь багато українських професійних, добродійних і торговельних товариств. Головними організаторами Українських днів у Вашінґтоні є такі Товариства: Вашінґтонська Група, Українське Медичне Товариство Північної Америки, Товариство Українських Інженерів Америки, Українсько-Американська Кредитова Спілка та Українсько-Американське Товариство Правників.

В програмі - наукова конференція, в якій активну участь бере Товариство Українських Інженерів Америки. Технічні сесії ТУІА відбудуться в п'ятницю, 25 червня, і в суботу, 26 червня. Тематикою технічної конференції буде сучасний стан науки, технології і далекопростірні досліди, як також роля України в міжнародних далекопростірних програмах, кібернетиці, енергетиці, контролі довкілля. Конференція відбудеться в готелі Hyatt Regency Crystal Sity, який знаходиться біля Вашінґтону, в Арлінґтоні, Вірджінія. З цієї нагоди відбудеться показ українського мистецтва в Джорджтавнській ґалерії мистецтв, як також баль у вищезгаданому готелі.

Очолює організаційний комітет та програму Українських Днів д-р Роман Гой, а членами комітету є представники всіх Товариств, які беруть участь у згаданих днях. Додаткові інформації можна одержати, телефонуючи до Медичного Товариства на число тел.: **1(818)798-6262.**

Методій Борецький

Проща до Матері Божої

Сестри чину св. Василія Великого з Провінції Ісуса-людинолюбця, монастиря у Фокс Чейс, ПА., влаштовують 68-річну Прощу до Матері Божої на День Матері, в неділю, 9 травня 1999 року.

Починаючи від 9:30 год. ранку до 2:00 по полудні на посілостях Матірного Дому при 710 Фокс Чейс Ровд, цьогорічна Проща присвячена темі „Прочани на нашій дорозі до Бога Отця". Урочиста Архиєрейська Служба Божа почнеться в год. 11:30 перед полуднем, а опісля буде Молебень до Матері Божої і особливе благословення родин - Тайна примирення.

Сестри запрошують всіх гостей принести полуденок і мати родинний пікнік на посілостях Матірного Дому.

Напої можна буде купити.

Наша “ядерна бомба” – це могутня економіка

Зустріч Генадія Удовенка з представниками української преси США

Генадій Удовенко під час прес-конференції.

6 квітня у Постійному представництві України при ООН відбулася прес-конференція Генадія Удовенка, голови Народного Руху України (фракція Чорновола). Г. Удовенко здавна відомий в українській громаді Сполучених Штатів – спочатку як представник Української ССР при Об’єднаних Націях. За президентства Леоніда Кравчука він деякий час продовжував представляти в ООН вже незалежну Україну, а згодом був призначеним послом України у Польщі. Президент Кучма призначив його міністром закордонних справ. У 1997 році Удовенко став першим в історії громадянином України, обраним на посаду голови Генеральної Асамблеї ООН. Сьогодні Удовенко очолює комісію з прав людини Верховної Ради України. У виступі перед журналістами він виклав власне бачення нинішньої суспільно-політичної ситуації в Україні.

Домінантою внутрішньої політики в Україні, – сказав Удовенко, – є президентська виборча кампанія. Це особливо наочно видно у діяльності парляменту. Претенденти на посаду президента є народними депутатами, і вони використовують парляментську трибуну, щоб працювати не на парлямент, а на виборців. Адже засідання парляменту транслюються по радіо. Люди їх слухають, реагують на них. Рух свого часу наполягав на тому, щоб не транслювати засідань парляменту. Якби цього не було, то парлямент працював би зовсім по-іншому – він працював би над законами. Відтак замість того, щоб сприяти виходові України з економічної кризи, піднесенню добробуту українського народу, парлямент нерідко займається такими “актуальними” для України питаннями, як проблема курдів. Парлямент дуже заполітизований. Таким він залишиться до кінця виборчої кампанії.

Друга проблема – це економічна ситуація, яка далі погіршується. Її характеризують три головних елементи: 1) падіння матеріяльного виробництва і в сільському господарстві, і в промисловості; 2) криза з невиплатою заробітної плати і пенсій; 3) зростання безробіття. Всі, хто виступає за відродження Радянського Союзу, особливо ліві, звинувачують незалежну Україну в кризі. Удовенко категорично проти такої оцінки і вважає, що головною причиною нинішньої кризи є розвалена радянська економіка, що дісталася Україні у спадок. До старих проблем було додано нові.

Точиться також гостра боротьба за напрямки зовнішньої політики України. Курс Президента спрямований на інтеграцію з европейськими та трансатлантійськими структурами. Ліві ж, навпаки, домагаються відновлення Радянського Союзу в якійсь новій формі. Першим кроком в цьому напрямі є вступ України до Міжпарляментської асамблеї (МПА) СНД. Поїздки Ткаченка на сесію МПА до Санкт-Петербургу, намагання в парляменті переглянути взаємини України з НАТО, – все це свідчить про те, що ліві підняли голову. А в той же час численні поїздки Удовенка Україною, зустрічі з виборцями свідчать про те, що вже сьогодні український народ не думає про повернення до старого.

Розкол у Русі і загибель Вячеслава Чорновола причинилися до значного послаблення цієї провідної політичної сили, яка твердо стоїть на засадах державности. Для цього були і зовнішні фактори, – є багато сил, які не зацікавлені у зміцненні НРУ, і внутрішні, зокрема конфлікт між різними угрупуваннями в самому Русі, що й привів до розколу. Як визнав Генадій Удовенко, розкол негативно позначився на чорноволівській фракції НРУ. Потужніша костенківська фракція швидше вийшла з цієї критичної ситуації. Чорноволівській фракції ще потрібен час, щоб консолідуватися. Далі Генадій Удовенко відповів на питання журналістів, в тім і кореспондента “Свободи”.

***Питання:** Як ви бачите шляхи об’єднання Руху?*

Удовенко: Ми виходимо з того, що леґітимним є чорноволівський Рух, і що Рух, як партія, єдиний. Трапився розкол у фракції. Деякі

(Закінчення на стор. 10)

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи”

НАШІ ДІТИ: ЧИЄ МАЙБУТНЄ?

Звідки бере початок дитяча злочинність і розпуста в Україні

Нинішніми економічними і соціяльними негараздами на задній плян відсунута надзвичайно знача, у перспективі, можливо, наріжна проблема українського державотворення – проблема змужніння нашої зміни, виховання підростаючого покоління, власне, – майбутнього нашої держави. Адже відомо: наскільки добротні, наскільки моральні зерна будуть засіяні в юних душах, настільки добротним і моральним може бути наступний урожай. Що ж маємо нині – у який ґрунт яке насіння кладемо?

Не хочеться надто драматизувати ситуацію, однак замовчувати її тим більше не варто. До благополуччя у виховній сфері нам ще ой як далеко. Передусім, у нас відсутня, на жаль, цільна виховна система, яка б була побудована на національних цінностях, на народних традиціях і звичаєвості, і охоплювала весь дитячо-підлітковий пласт, починаючи з наймолодшого дошкільного віку і закінчуючи вищою школою. То добре, що виховний процес поступово позбувається рудиментів комуністичної ідеології, і павлики морозови, які “закладали” совєтській владі своїх батьків на догоду хибній ідеї, перестали бути орієнтиром для молодших школяриків. Але ж не вироблені ще нові, національні виховні критерії, не взята на озброєння глибинна мораль і природна цнотливість українського народу, нагромаджена тисячолітнім життєвим досвідом. А під тиском дикого ринку, посилення влади чистогану, натиском хибних уявлень про демократію як вседозволеність на тлі загального погіршення життєвих стандартів спостерігаємо такі аномалії та збочення серед підростаючого покоління, що волосся стає дибом від жаху.

Передусім, як не прикро, за роки незалежности помітно зросла дитяча злочинність. Першопричини її мають соціяльні корені. Погіршення життєвого рівня викинуло тисячі і тисячі дітей на вулицю: збільшилася кількість безпритульних дітей, з’явилося безліч малолітніх жебраків – кого справді нестатки примусили іти з простягнутою рукою, а кого посилають жорстокі дорослі, намагаючись заробити на загальній біді, експлуатуючи дитячу безпосередність у такий нелюдський спосіб. Все це, а також неувага і збайдужіння дорослих, стало живильним середовищем для дитячої злочинности, яка останнім часом набирає надзвичайно жорстоких форм. Аналіз кримінальних справ, порушених за злочинами неповнолітніх, переконують, за словами заступника Генерального прокурора України Ольги Колінько, в тому, що корені дитячої злочинности слід шукати в заполоненні нашого інформаційного простору продукцією, яка побудована на жорстокості, культі сили, крові, сексі, тощо. Малолітні злочинці підтверджували, що вони чинили правопорушення, надивившись по телебаченню фільмів жахів, кривавих бойовиків, “трилерів”, “вестернів” і такого іншого. Нерідко побачене відтворювали на вулиці. Та ж Ольга Колінько переповіла визнання однієї матері, яка передала поведінку свого сина: дивлячись фільми жахів, він тремтів від збудження; згодом став заманювати дівчаток на горище, завдавати їм ножових ран і пити їхню кров. Інший підліток, надивившись фільмів жахів, кинувся з ножем на свою матір.

Моральне виховання невіддільне від виховання сексуального. На жаль, і в цьому свою ганебну ролю відіграють “королі телеетеру”, які, користуючись недосконалим українським законодавством, заполонюють його низькопробними фільмами, виносячи на телеекран оголену натуру, статеві акти, сексуальні збочення. Газета “Україна молода”, що присвятила цій проблемі цілу сторінку, стверджує: згідно з проведеним вибірковим аналізом 90 відсотків малолітніх злочинців самі були в минулому об’єктами фізичного чи сексуального насильства. Висновок страшний у своїй простоті: культ насильства і жорстокості породжує все нові і нові злочини. Тисячі і тисячі дітей не хочуть ходити до школи, віддаючи перевагу вулиці. А чого може навчити вулиця, відомо...

Сексуальна експлуатація дітей є типовим явищем, яке в більшій чи меншій мірі властиве будь-якій країні. За статистикою, опублікованою в Україні, стверджувалось, що у США близько 300 тисяч дітей ще до повноліття втягнуто у проституцію. Загальна статистика по Україні набагато скромніша. Але чи правдивіша? Навряд. У Києві, наприклад, 18 відсотків дівчаток зазнали сексуальної наруги, а 20 відсотків дітей (кожен п’ятий з підлітків) мають статеві контакти. Як запевняє та ж “Україна молода”, деякі дівчатка починають статеве життя у 10-річному віці, а хлопчики – у 12–13-річному. Вони, звісно ж, не народилися розбещеними, а стали такими. Для багатьох з них стали жорстокою реальністю венеричні захворювання. Відомо також, що третина дітей, що втягуються у проституцію, заражаються СНІДом (синдромом набутого імунодефіциту).

В такій ситуації, на жаль, є типовим явищем відсутність національної самосвідомости і гордости, аморальність, зневага до своєї держави. Чи ж треба дивуватися, що 65 відсотків опитаних дівчат віком від 15 до 19 років, за даними міжнародної організації міграції, виявили бажання виїхати за кордон? Більше того – 27 відсотків опитаних ладні навіть нелеґально перетнути кордон, аби тільки покинути Україну. А всі 100 відсотків(!!!) опитаних шістнадцяти-сімнадцятирічних дівчаток заявили, що згідні

(Закінчення на стор. 6)

Трагічна смерть українця в Нью-Йорку

У Великодну Неділю, 11 квітня, о 5-й годині по полудні трагічно загинув у підземці на 14-й вулиці Нью-Йорку 42-річний Костянтин Гунчак. Він упав на рейки підземної залізниці і потрапив під поїзд.

Покійний приїхав до США всього три роки тому, щоб заробити трохи грошей і допомогти дружині і трьом малолітнім дітям, які постійно живуть в Яремчі Івано-Франківської області. В Україні у К. Гунчака залишилась також старенька мати. Батько його був священиком і помер на засланні.

Родина і друзі тепер клопочуться, щоб перевезти тіло К. Гунчака на рідну землю і там поховати. Однак, як відомо, це коштує великі гроші, а на конті у покійного у кредитівці "Самопоміч" в Нью-Йорку є лише 100 долярів. Тому друзі покійного вирішили звернутися через газету до людей доброї волі з проханням скласти пожертви, щоб перевезти тіло на рідну землю, де з ним могли б попрощатися мати, дружина та дітки. Допомога потрібна негайно.

Поміч висилати на: Self Reliance, Federal Credit Union, 108 Second Avenue, New York, NY 10003, Hunchak Fund, Act.# 20806.

Вербна неділя у Києві

Будівники комуністичного Києва не залишали в ньому місця для церкви. Тому відновлена в районі столиці Святошині православна церква Зачаття Івана Хрестителя міститься у старій непоказній хатині. Але на свята сюди приходять тисячі людей і моляться, освячують дари просто неба. Так було і на Вербну неділю.

Світлив **Олександер Костирко**

Ганна Черінь

У Великдень

У Великдень під драґстором
Діяспорні діти
Дружно гралися в рулетку
Та й стали хвалитись
Обновами.
Тій бабуся
Дарувала Барбі.
Та уста розмалювала
В найновіші фарби.
Тому брат дав закурити,
Тому – алькоголю.
Тому – картку на кредити,
А тому – пістолю.
В подаруночок від мами
Любому синочку
Розмальовану чортами

Прости нас, батьку Тарасе...

Червону сорочку...
– Мені дали динозавра!
– А мені комп'ютер!
– Мені шапку куплять завтра
Із лисячих хутер!

Скрізь веселі вихваляння,
Голосні розмови...
Одна тільки сиротинка
Сидить без обнови.
– Мені тато...
– Мені мама...
це подарувала!
– А я була в Мекдоналда, –
Сирітка сказала.

28 травня 1997 року

"Нью-Йорк Таймс" про контрабанду в Україні

"Нью-Йорк Таймс" тяжко запідозрити в прихильності до України. Тим приємніше вражають дві великі статті кореспондента газети Майкла Вайнза, опубліковані із відстанню лише в чотири дні. Першу, під назвою "Україна вагається між Сходом і Заходом" (26 лютого), навіть було винесено на титульну сторінку, а друга, "Кордон так близько, а контрабанда така легка", з'явилася 1 березня. Від українських підприємців часто доводиться чути, що закони штовхають у тіньову економіку трохи не кожного, хто займається приватним бізнесом. Про те, як прості українці намагаються вижити у вкрай скорумпованій, паразитуючій на населенні державі, і йдеться у матеріялі Вайнза.

Андрій, мешканець Рави Руської, постать підприємця-самоука, досить типова для теренів України, що межують із Польщею. За професією він контрабандист. Він перевозить через кордон і перепродає не хто зна які продукти – масло, молоко, сало, – у невеликих кількостях, щоб можна було заховати під заднім сидінням авта. Кожного разу, щоб уникнути проблем, Андрій дає українським прикордонникам кілька сотень гривень. Він лише один із тисяч українців, зайнятих у цілій індустрії транснаціональної контрабанди. Урядовці в Києві евфемістично називають її "човниковою торгівлею". За оцінками українського уряду, в 1997 р. вона складала 11 відсотків загального обсягу імпорту, або біля двох мільярдів гривень. Опит, який в жовтні минулого року провела компанія "Социс-Гелап Інтернешенел", виявив, що один із кожних тридцяти п'яти мешканців України займається такою торгівлею.

Джерела контрабанди не обмежуються лише Польщею. "Човникова торгівля" жваво ведеться і з Росією, Мадярщиною і навіть із заморською Туреччиною. Але ніде вона не так поширена, як вздовж польського кордону. Причини досить прозаїчні. Ці реґіони страждають від особливо масового безробіття і особливо глибокої депресії. В додаток, різниця цін на одні й ті ж товари в Польщі і в Україні обіцяє особливо високі прибутки. Деяка польська контрабанда продається в Україні всього за половину ціни українських аналогів. Такі ґіганти з виробництва товарів широкого вжитку, як американські компанії "Проктер і Ґембл" чи "Джонсон" навіть скаржаться, що в цій ситуації вони змушені конкурувати самі з собою і програвати контрабандистам.

У квітні минулого року з метою покласти край контрабанді український уряд подвоїв митний податок одразу на 600 споживчих товарів. Це зменшило обсяг "човникових" перевезень, але водночас дало потужний поштовх хабарництву та іншим формам підкупу працівників митної служби. Нині розміри хабаря коливаються в межах від 10 дол. для дрібних контрабандистів, як Андрій із Рави Руської, аж до двох тисяч долярів за перепуск автофургона з товарами, які обслуговують організовані банди. Минулого року за порушення, пов'язані із хабарництвом та зловживанням владою, було звільнено кожного тринадцятого службовця державної митниці. Загалом в митній службі України працює 17 тис. осіб. Міська поліція Одеси, іншого великого центру "човникової торгівлі", заарештувала офіцера митниці морського порту. При обшуку в нього в кишенях було знайдено 523 дол. готівкою і значну суму в гривнях. Цікаво, що його затримали раннього пополудня, коли його робоча зміна лише починалася.

Відомо, що більша частина хабарів пливе на верхні сходинки злочинної піраміди. Наприклад, у листопаді минулого року німецька поліція заарештувала генерала Олексія Чернишова, якому було підпорядковано половину митних служб на українсько-польському кордоні. Він намагався зняти із рахунку в німецькому банку 1.1 млн. марок. Його звинувачено у контрабанді алькогольними й тютюновими виробами. Тепер лишається пояснити, яким чином всього за сім місяців Чернишову із третьорозрядного радника на двох митницях вдалося дослужитися до начальника всіх митниць реґіону.

Розуміючи, що хабарництво позбавляє державну скарбницю мільйонів гривень, український уряд намагається всіляко запобігати "співпраці" між службовцями митної контролі і контрабандистами. Митників періодично переводять із одного пункту контролі на інший, щоб вони не встигли познайомитися із тими, кого зобов'язані перевіряти.

НАШІ ДІТИ...

(Закінчення зі стор. 5)

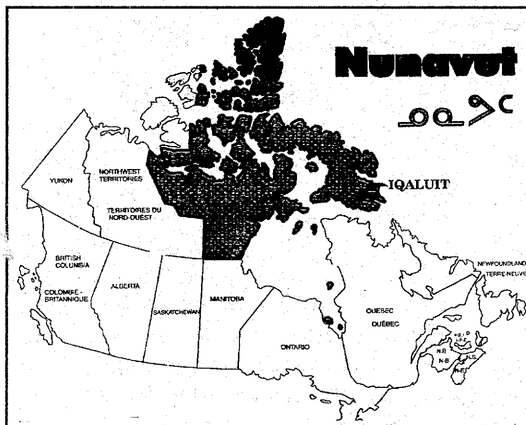
працювати стриптизерками. А ми дивуємося і за голови хапаємося, що стільки українських дівчат і молодих жінок, які одвічно вважалися найвродливішими і найцнотливішими, різним чином – з власної волі чи обманом і силою – поповнюють зарубіжні борделі.

Відсутність чітких національних, патріотичних, моральних орієнтирів серед значної частини підліткової молоді є надзвичайно тривожним симптомом. Діти – майбутнє і нації і держави. Якщо й далі все йтиме цим шляхом, нація приречена на виродження, а держава – на занепад. Потрібні невідкладні заходи на державному і на суспільному рівнях – і законодавчі, й ідеологічні, і духовно-церковні, і родинновиховні, – щоб зарадити справі. І передусім, слід прийняти низку законів на захист дітей і дитинства та повернути Україні її національний інформаційний простір, навівши в ньому відповідний порядок. Без цього неможливо рушити вперед, відновити одвічне наше звичаєве право та природну моральність. То правда, що багато часу вже втрачено, але ще не пізно. Тільки треба, щоб Україна стала українською. І щоб владу мала українську, для якої були б дорогі українські інтереси, українська справа, духовно-моральне здоров'я української нації.

Не подбавши сьогодні належно про дітей, про тих, хто має прийти на зміну нинішньому поколінню, Україна не матиме майбутнього. А цього допустити ніяк не можна: це було б найбільшою історичною несправедливістю щодо неї.

Д-р **Віталій Карпенко**,
головний редактор газети
"Вечірній Київ".

Нунавут – нова територія Канади

тів. Ідея відділення інуїтської частини від північно-західної території виникла ще в 1963 році, і після великої підготовчої праці щойно тепер ця ідея стала дійсністю.

Як знаємо, Канада складається з 10 провінцій і 2 територій. Тепер від Північно-західньої території відділилася третя територія, Нунавут, обсягом 2 мільйони кв. кілометрів, де проживає тільки 25 тисяч людей, з яких 85 відсотків становлять інуїти, які говорять мовою інуктітут. На 100 кв. кілометрів припадає всього одна людина, тоді коли загально в Канаді на такий самий простір припадає 29 людей. В столиці Іквалуїт живе 4,500 людей, територія має всього 28 поселень. За віком близько 56 відсотків – нижче 25 років, а народжуваність в 2 рази вища в порівняно з загальноканадською.

Нунавут, що на мові інуктітут означає „наша земля", займає одну п'яту всієї Канади, включно з сімома найбільшими канадськими островами. Більшість року землю покриває сніг. Зима триває 9 місяІнавґуральною церемонією, що відбулася в столиці Інкавлуїт 1 квітня 1999 року, прем'єр-міністер Канади Жан Кретьєн, міністер індіянських справ і розвитку Півночі Джейн Стуарт разом з провідниками інуїтів, в присутності генерального губернатора Ромео ЛеБланка, привітали створення нової північної території – Нунавут. Народ інуїтів заселяє цю північну частину Канади понад шість тисяч років. Від XVI століття ці землі належали до Британської імперії, і щойно в 1870 році Канада стала власником т. зв. Рупертової землі, а в 1880 році Англія передала Канаді також і всі північні острови. В 30-их роках ці землі стали заповідником, – місцем полювання для інуї-

(Закінчення на стор. 10)

Тривалі наслідки...

(Закінчення зі стор. 1)

ідеться в першу чергу про сусідні до Югославії держави та ті країни, котрі є членами Організації Північно-Атлантійського Договору (НАТО). Китай і Росія виступають у цьому випадку як опоненти будь-якого збройного втручання у події, котрі, на їхню думку, є внутрішнім конфліктом громадян Югославії. Обидві країни мають причини потерпати за подібні можливості у себе — Китай стосовно Тибету чи Тайвану, а Росія побоюється повторення Чечні чи можливих їй подібних випадків. Країни-члени НАТО, погоджуючись з необхідністю протиакції проти жорстокостей сербської поліції та військових загонів окремого призначення у Косово щодо етнічних албанців, захищалися перед можливим поширенням цих сербських збройних дій поза кордони Югославії.

Америка, натомість, опинилася у цьому конфлікті не тільки як одна із країн-членів НАТО, але в першу чергу щоб рятувати свій престиж світової потуги, котрий став дуже захитаним чотири роки після Дейтонського договору. Вже тоді експерти в комісії для справ Балканів попереджали про можливості такого конфлікту, якщо не буде зроблено конкретних кроків для підсилення існуючих громадських установ і зменшення сербської військової присутности в Косово. Однак цих пересторог не взято до уваги навіть тоді, як минулої осені військові сербські частини почали чисельно збиратися в Косово, а горлорізи Слободана Мілошевіча почали вбивати людей. Що гірше, коли Сі-Ай-Ей і Пентагон попереджали Білий Дім, що коли весною НАТО почне бомбардувати, то існує небезпека, що сербське військо почне винищувати етнічних албанців у Косово. І тут було потрібно Президентові Клінтонові зробити рішучий крок і діяти так, щоб дотримати даної перед світом обіцянки — що С. Мілошевіча буде зупинено. Натомість, США, бідкаючись, швиденько відтягнули з Косова міжнародних мирних спостерігачів, а С.Мілошевіч вже сам усунув всіх журналістів, щоб, коли НАТО почне бомбардувати, його дикі військові загони мали вільну руку творити криваві та вогнениіщині оргії над цивільним населенням етнічних албанців у Косово. У висліді — трагедії та жертви майже у кожній родині косівських етнічних албанців, цілковита руїна цілих сіл і околиць, насильне виселення людей з власних домівок і незавидна доля сотень тисяч біженців, які в голоді та холоді намагаються побороти це новітнє пекло.

Наслідки косівського конфлікту, як і можна було передбачувати, поширюються вже поза межі його безпосередніх учасників і поза кордони околиць його оригінального початку. Сусідні країни стали несподіваним пристановищем сотень тисяч біженців, яким самі не в силі дати потрібної конечної допомоги. Розпач цих нещасних людей відчули інші народи по цілому світі, котрі намагаються допомогти, чим хата багата.

Все це в свою чергу впливає на економічно-торговельні стосунки, що тільки збільшує неспроможність знайти розв'язку для цього конфлікту. Все ж таки, все це є тільки матеріяльними та тимчасовими втратами-наслідками, котрі в той чи інший спосіб можна надолужити. Однак, поряд з ними існують ті наслідки, котрі називаємо тривалими, бо вони залишаються на ціле життя. Вони, оці тривалі наслідки, найкраще відзеркалені в очах дітей, котрі за час свого короткого життя побачили і пережили незбагненні жорстокості та страхіття. І згідно з твердженнями знавців цієї ділянки, саме ці наслідки ніколи не відійдуть у забуття, що й є найбільшою трагедією цього та йому подібних конфліктів.

Х.В. Ференцевич

В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ

Допомога для жертв повені Закарпаття триває

Українська Народна Фундація при УНСоюзі ще раз складає сердечну подяку всім, хто раніше зложив через неї пожертву на поміч потерпілим від повені на Закарпатті восени 1998 року. Фундація подає до відома, куди пожертви були спрямовані:

Через акцію „Карітас України" – для проведення ремонтів будинків, які зазнали часткового знищення. На підставі недавно проведеної добровольцями „Карітас України" перевірки виявлено 54 будинки у Рахівському районі, Закарпатської області, власники яких не годні самостійно відновити житла. Причиною є відсутність грошей на ремонт, похилий вік людей, відсутність допомоги від близьких та рідних. Їхні будинки знаходяться у стані майже непридатному для життя, і коли їх не відремонтувати, люди опиняться просто на вулиці. Пріоритет матимуть багатодітні родини, одинокі особи похилого віку, інваліди і малозабезпечені родини. Проєкт ремонту триватиме 5 місяців і коштуватиме приблизно 72,000 дол. Українська Народна Фундація вже виділила на цю акцію 15,000 дол. для придбання матеріялів, а решту коштів „Карітас України" сподівається отримати від інших організацій.

Українська Народна Фундація призначила на допомогу жертвам повені Закарпатті ще такі дотації: 3,000 дол. – для організації „Діти Чорнобиля" і для медичної допомоги Дитячій лікарні у Мукачево, в першу чергу для придбання антибіотиків і вітамін. 3,000 дол. виділено на медичну допомогу через американську організацію IMEC, яка висилає медичне обладнання і ліки до шпиталів у містах і селах Закарпаття.

Акція допомоги жертвам повені на Закарпатті продовжується. Фундація дуже просить читачів долучитися своїми пожертвами, які можна відтягнути від уподаткування. Чеки висилати на : **Ukrainian National – UNA, 2200 Route 10. Parsippany, N. J. 07054.**

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ та НАГОРОД СТУДІЮЮЧІЙ МОЛОДІ ЧЛЕНАМ УНСоюзу на Академічний рік 1999/2000

Згідно з рішенням Головного Уряду у листопаді 1998 року, програма братських услуг для студентів членів УНСоюзу включатиме два роди грошевих винагород:

НАГОРОДИ УНСОЮЗУ – приділені залежно від року навчання студента
ОСОБЛИВІ СТИПЕНДІЇ – шість до дев'яти стипендій спеціяльного призначення

а) Стипендії і нагороди будуть признані тільки для UNDERGRADUATE студентів, визнаних каледжів та університетів, які студіюють для одержання свого першого ступеня бакалявра і для градуантів середних шкіл.

б) Прохання про стипендії чи нагороду приймаються від студентів, які з 1-им червня, року в якому складають заяву, є АКТИВНИМИ ЧЛЕНАМИ УНСоюзу принаймні ДВА РОКИ.

Анкету з вимаганими прилогами треба відіслати до Канцелярії УНС в ОДНІЙ ПОСИЛЦІ, конверта якої не може бути датованою пізніше як 1-го ЧЕРВНЯ.

Конверти датовані пізніше, неправильно заповнені анкети, або брак прилог, автоматично дискваліфікуватиме студента.

**UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
SCHOLARSHIP COMMITTEE**

**2200 Rt.10, P.O. Box 280
Parsippany, New Jersey, 07054**

Please send me a scholarship application for the 1999/2000 school year.

Name: ______________________________

Address: ______________________________

City: ______________ State: __________ Zip Code __________

I am a member of Branch №. ________

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Пластовій станиці Філядельфії – 50 років

Летом крил скоба пролетіли роки. Через воєнну хуртовину, переселенчі табори, у заморській країні нового поселення. Не змарновані роки, а повні наснаги, праці й корисних успіхів. І здається, – це було так недавно, як до нової країни переїхали молоді, повні запалу пластуни. Зорганізовані в таборах Австрії й Німеччини бажали надальше перебувати в гурті знайомих і друзів.

– Це тимчасово, скоро повернемося на рідні землі, – потішали старші.

Не було у нас візії майбутнього. І виринула думка організувати Пластову станицю. Перші організаційні сходини відбулися 10 липня 1949 року в домівці Товариства українців-католиків „Провидіння". На цих сходинах представницею Пласту вибрано подругу Марію Хомин.

У короткому часі організовано рої новацтва, гуртки юнацтва, а також старшого пластунства і сеніорату. Основуючі збори Пластової станиці у Філядельфії відбулися 21 серпня 1949 року. Станичним вибрано пл. сен. Петра Ісаєва. Новачок організувала пл. сен. Ростислава Богачевська, новаків ст. пл. Іван Сось. Пл. сен. Олександер Бережницький (кошовий) організував перший юнацький курінь. Першим курінним був ст. пл. Всеволод Ісаїв, а першим зв'язковим ст. пл. Іван Головінський. Першою кошовою – пл. сен. Ірина Кравців.

З того часу почалася копітка виховна праця з молоддю. Почато серію відзначувань національних і пластових подій та річниць. Літом молодь їздила на табори до Нервосбурґу, Па. або на пластові оселі – Бобрівку, „Новий сокіл" та „Вовчу тропу", а зимою на лещетарські табори. На терені станиці організовано Літературно-мистецький гурток. Гурток „Чортополохи" організував бібліотеку Пласту і „Рідної школи" і на добродійній базі провадив її понад 35 років.

Відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні було визначною подією 1964 року. Це величаве свято відбулося 27 червня, і станиця брала активну участь. Куплено Пластовий Дім при 10-ій і Данкенон вулицях. Постав пластовий драматичний гурток під проводом Зенона Чайківського. Гурток проіснував 10 років. Зорганізовано Пласт-Прият.

Член Пласт-Прияту станиці Олександер Луцький розпочав і редаґував пластові сторінки „СКОБ" у щоденниках „Свобода" і „Америка".

Весною 1968 року відбулося велике Пластове свято – відкриття портрету Шуха, генерал хорунжого Романа Шухевича-Тараса Чупринки. Того року в липні приїхав до США Блаженніший Верховний Архієпископ і Кардинал Йосиф Сліпий. Пластуни вітали достойного гостя на летовищі. У 1971–72 роках члени куреня „Чортополохи" перевели тижневі курси плавання для новачок і юначок. У висліді два курені юначок заснували свої дружини, і відбулися змаганнях ЮМПЗ-72 і на Союзівці.

У 1982 році продано Пластовий Дім і перенесено осередок Пласту до Українського Освітньо-Культурного Центру. З нагоди 30-ліття станиці видано книжку „В країні зірок". Станиця брала участь в головній маніфестації з приводу 50-ліття Великого голоду в Україні та у святкуваннях 70-ліття Пласту. У 1985 році влаштовувано дискусійні вечори Пластового Конґресу, відсвятковано 20-ліття, 30-ліття і 40-ліття станиці. На терені станиці постали матірні курені і новацькі гнізда: 4-ий курінь УПЮ ім. Ольги Басараб, 14-ий курінь УПЮ ім. Олени Теліги, 1-ий курінь УПЮ ім. Федора Черника і 11-ий курінь УПЮ ім. Романа Мстиславовича, 4-те гніздо УПН „Пташата", 28-ме гніздо УПН „Перелітні пташки", 42-ге гніздо УПН „Польові квіти" і улад пластунів- новаків, курені УПС-ок „Чортополохи" і „Княгині" та Кодло „Лісові Чорти".

Ще у пропам'ятній хроніці 30-ліття станиці „В країні зірок" пл. сен. М. Лабунька у статті „З перспективи часу" пише, що „ціла генерація молодих громадян, котрі виховувались у нашій станиці... – це генерація висококваліфікованої і свідомої української інтелігенції, що корисно вирізняється своїм фаховим знанням і здобуває визначні і відповідальні позиції в американському суспільстві"...

Наша Філядельфійська станиця наближається до 50-ліття. З цієї нагоди відбудеться в суботу, 16 жовтня 1999 року, ювілейний бенкет і друкується доповнене видання книжки-хроніки „В країні зірок". Годі тут перелічити всіх визначних кошових, зв'язкових, гніздових, виховниць і виховників, що протягом 50-ти років творили душу станиці, працювавши невтомно для добра української молоді – їм належиться безмежна вдячність! Тут подамо в поазбучному порядку тільки станичних: Юрій Богачевський (13 років), Катруся Гарасевич (2), Дора Горбачевська (2), Оксана Ґенґало (1), Юрій Данилів (2), Петро Ісаїв (4), Роман Левицький (Муньо) (2), Роман Максимович (1), Володимир Масюк (7), Богдан Мисько (1), Борис Павлюк (3), Анатолій Прасіцький (3), Богдан Турченюк (4), Надія Чемеринська (3), Олександер Черник (2).Під їхнім керівництвом станиця росла, розвивалася, і далі є сильною одиницею української громади Філядельфії.

Тепер вже не діти бездержавних пластунів, а внуки пластунів, громадян нового поселення, возять своїх жовтодзьобів на пластові заняття і табори. Це велике досягнення виховної організації української молоді.

Нехай Пластову станицю оминають всі бурі і негоди. Хай сонце золотом відзнаки св. Юрія просвічує їй шлях, щоб Сильно, Красно, Обережно й Бистро допомагала нашій молоді мандрувати у майбутність зрілих, чесних членів українського суспільства.

Щасти Боже!

Пл. сен. **Анна Максимович, Чп.**

Загальні збори кредитівки „Самопоміч" в Клівленді

У неділю, 28 березня, о 3-ій год. після полудня в залі церкви св. Андрія відбулися 42-гі річні звичайні загальні збори Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч". Збори відкрила голова дирекції Розалія Головко. На залі було присутніх 211 зареєстрованих членів, і тому збори були правосильними, згідно зі статутом кредитівки. Отець Блищ, настоятель церкви св. Андрія, провів молитву за успішне переведення зборів. Хвилинною мовчанкою присутні вшанували померлих в минулому році членів. Програму і протокол минулорічних зборів прийнято без змін. Збори привітали голова УЗО мгр. В. Ліщинецький і голова Товариства „Самопоміч" М. Гейниш, побажавши успіхів у дальшій праці кредитівки.

Звіти дирекції започаткувала Р. Головко. Минулий рік був успішним в праці кредитівки, зросла кількість членів, зросли активи і позики в порівнянні з 1997 роком. Працівники Федеральної контролі висловили признання і похвалу працівникам кредитівки. Згідно зі стейтовим законом, конта, які є неактивними впродовж 5 років, кредитівка закриває і пересилає до стейту. Дирекція заплянувала перебудову внутрішніх приміщень кредитівки. Комп'ютерну систему кредитівки перевірив Федеральний банк, вона готова прийняти інформацію у 2000 році. Р. Головко подякувала за довір'я і просила користати з послуг кредитівки в майбутньому.

Наступним звітував управитель кредитівки д-р Орест Ліщинецький. У минулому році активи зросли на 4,205,473 дол., або на 8,44 відс., до суми 54,033,915 дол., а резервовий фонд – до 5,447,062 і становить 11,27 відс. членських вкладів. Членам виплачено дивіденду в сумі 2,149,981 дол. Зріст активів і резервового фонду вказують на стабільність кредитівки, а з тим зростає довір'я громади, що є запорукою дальшого росту установи. Послуги кредитівки членам, пожертви на культурно-громадські цілі, допомогу у відновленні кредитівок „Самопомочі" в Україні – це частина з того, що наша установа робить для нас.

Позики зросли на 3,683,442 дол. до суми 26,130,676. Інвестиції в сумі 25,700,010 дол. ульоковані в сертифікатах і коротко термінових державних бондах. Місячний балянс виносить 410,000 дол. Управитель подякував присутнім за співпрацю і підтримку. За Кредитовий комітет звітував його голова Б. Кичун.

Комітет схвалив 301 аплікацію на суму 10,601,305 дол., а 13 аплікацій відкинув. За Контрольну комісію, заступаючи голову, відчитав звіт д-р В. Боднар. На підставі переведеної контролі стверджено, що діловодства кредитівки згідні з вимогами Федеральної адміністрації кредитівок. На питання Зінченка і О. Блашкова дав вичерпну відповідь управитель. Збори обрали Розалію Головко, Кулика і Я. Завадівського до дирекції, Роберта Мураля до Кредитової комісії і Віру Малиш до Контрольної комісії. Збори прийняли запропонований бюджет в сумі 3,580,000.00 дол.

Євген Бачинський

ПОПРАВКА

В числі 15 за 9 квітня в матеріялі "Нагороди Президента за заслуги перед Україною"слід читати, що підручники видані не власним коштом В. Воловодюка, а коштами Фонду допомоги Україні, головою якого є В. Воловодюк. Помилка сталася з вини редакції.

Будуємо Центр реабілітації

Вихованці і працівники обласного Будинку дітей-сиріт в місті Житомирі шлють теплі слова подяки і любови Марії і Юліянові Бачинським, що мешкають в Нью-Йорку.

Понад три роки вони виконують святу місію – піклуються про дітей-сиріт, їх здоров'я і становлення. Своєю постійною допомогою у вигляді харчів, одягу, взуття та іграшок вони оберігають наших діток від життєвих негараздів. В цю велику роботу вони вкладають тепло душі, земну любов і терпіння. Все це можна назвати одним словом – шляхетність.

В обласному Будинку дитини, який розрахований на 125 місць, кожна третя дитина виховується на прохання батьків, кожна четверта – від самітньої матері, і понад 40 відсотків – це ті діти, батьки яких позбавлені батьківських прав, і відмовились від малят або підкинули їх, залишили в лікарні. Малята потрапляють в будинок, починаючи з 10-денного віку, і виховуються в ньому до чотирьох років.

Догляд за дітьми здійснюють 40 медичних сестер, 23 няні, 20 вихователів, 2 логопеди, 2 музичних працівники і психолог. Переважна більшість дітей має розлади центральної нервової системи і психіки. В зв'язку з цим одним із важливих напрямів в роботі закладу за останні три роки є проведення ранньої медичної реабілітації. Широко застосовуються заняття з лікувальної фізичної культури та масажу, фізіотерапевтичні процедури.

Протягом останніх чотирьох років з будинку дитини всиновлено 137 дітей, із них 39 – громадянами з інших країн. Вихованці будинку проживають в Києві, Житомирській, Закарпатській, Рівненській, Тернопільській, Івано-Франківській, Київській. Чернігівській, Вінницькій областях, за кордоном – в Канаді, США, Італії, Бельгії, Швайцарії, Німеччині та Польщі. Повернуто в рідні сім'ї у 2997 році 13 дітей, за минулий рік – 28 дітей.

У нас є музичні і спортивні залі, 2 логопедичних, масажний і фізіотерапевтичний кабінети. Для проведення відновного лікування виготовлено проєкт реконструкції частини приміщень під Центр ранньої медичної реабілітації для дітей з малозабезпечених сімей. Придбано стаціонарний басейн (виробництва Словаччини). Розпочато залучення благодійних коштів на будівельно-монтажні роботи для створення Центру ранньої медичної реабілітації.

Маємо надію на благодійну допомогу в будівництві Центру ранньої медичної реабілітації для дітей з малозабезпечених сімей.

Наша адреса: **8, вулиця Корабельна, місто Житомир, 262004, Україна. Код. за ЗКПО 055003562.**

Розрахункові рахунки: **поточний №35413321201, позабюджетний 35532321201** у відділенні Національного банку України в Житомирі, **МФО 311034; валютний рахунок №26000301170918/840** у міському відділенні Промінвестбанку в Житомирі, **МФО 311056.**

Контактні телефони: **(0412)** головний лікар – **268-119**, бухгалтерія – **268421.**

С. Урсуленко,
головний лікар Будинку дитини

Шевченкове свято в Каліфорнії...

21 березня 1999 року українська громада Лос-Анджелесу з ініціятиви Українського культурного осередку відзначила 185-річчя від дня народження Тараса Шевченка. Український хор „Кобзар" під керівництвом Григорія Голутяка і при музичному супроводі проф. Лесі Куриленко заспівав американський славень і „Заповіт" Т. Шевченка. Зоріяна Волос сказала слово про великого поета.

З монтажем із Шевченкових творів виступили учні „Рідної школи". Хореографічна трійка із Української мистецької студії при УКО – Андрій Бачинський, Зенон Кеске та Дан Пріслей танцем „Козаки" захопили публіку. Пластуни Ксеня Снилик, Ростислав Гайвас, Тарас Матла та Лариса Гусяк – прочитали у супроводі гітари поезію „Тополя", а пластове новацтво – Христина Великач, Ніна Тарнавська та Адріянна Футала – „На вічну пам'ять Котляревському". Приємною несподіванкою був виступ оперного співака, бас-баритона Олександра Василіва, з музичним супроводом його дружини Наталі. На закінчення програми хор „Кобзар" виконав п'ять пісень на слова Шевченка. Декорації сцени виконав Тарас Козбур, вів програму Віталій Артикула.

Управа Українського культурного осередку у Лос-Анджелесі дякує учням і учителям „Рідної школи", пластунам і проводові Пластової станиці, Українській мистецькій студії, хорові „Кобзар" і його керівникові Г. Голутякові, проф. Л. Куриленко та всім, що вшанували великого поета Тараса Шевченка.

Ігор Лесик

...і в Канаді

„Його великого вогню і смерть не погасила", – так сказала колись про Шевченка Леся Українка. І ці її слова пригадав голова Едмонтонського відділу КУК Степан Романюк, відкриваючи Шевченківський концерт в Едмонтоні.

Концерт відбувся в неділю, 14 березня, в Домі української молоді. Співорганізатором було Українське Музичне Товариство Альберти, голова якого Орест Солтикевич й керував концертом, за текстом Галі Котович.

Концерт почався „Заповітом". Його співала вся заля під акомпаньямент Ірини Тарнавської. Після вступного слова голови С. Романюка, співали пісень пластуни і сумівці під диригентурою Ірини Шмігельської.

Драматичний гурток при УНО під керівництвом Олі Миц виконав сценку „Поклін тобі, Тарасе", а гурток учнів 5-ої та 6-ої кляс української двомовної школи св. Матея під диригентурою учительки Лілеї Волянської співав пісні на слова Шевченка. „Одинадцяту українську думку-шумку" М. Завадського виконав на фортепіяні Роман Котович, а вірш Світлани Жолоб „Тарасові" прочитала Галя Цар.

Також було висвітлено 15-хвилинну відео-плівку за текстом Лесі Полуян „Тарас-художник". Виявляється, казахи вважають Шевченка своїм національним малярем, бо будучи на засланні у Казахстані, він намалював 350 образів-сцен з життя казахів.

Головною точкою, як звичайно, був виступ збірного хору під диригентурою Марії Дитиняк, з тою ж Іриною Тарнавською при фортепіяні. Хор виконав низку народних пісень і творів відомих українських композиторів. Закінчився концерт українським гимном.

Автор цього допису вже пів століття живе в Канаді, і не пригадує випадку, щоб якогось року не було Шевченківського концерту. Дай Боже, щоб так було й далі. Добре хтось сказав, що „є дата народження Шевченка, а дати смерти немає"...

П. Саварин

Під час концерту.

Клюб емеритів у Чікаґо звітує і плянує

Голова клюбу Володимир Щебльовський відкрив уже 24-ті з черги Загальні збори клюбу емеритів при катедрі св. о. Миколая, які відбулися 24 березня в катедральній залі. Збори започатковано молитвою, яку відмовив Владика Іннокентій, ЧСВВ. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять померлих членів. Зборами провадили Василь Камінський – голова, і Нестор Филипович – секретар. Іван Арлинський звітував, що в цьому році відбуто 37 щотижневих сходин, в тому числі 9 святкових (22 січня, День Матері, День Батька, пам'яті ген. Тараса Чупринки, Героїв і Героїнь, Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, Тараса Шевченка, Листопадовий Зрив, Святочно-Різдвяна зустріч і засвічення ялинки з нагоди 7-ої річниці Незалежности України).

Щотижня Владика Іннокентій виголошує доповіді на різні теми. Доповіді на різні теми виголошували також члени клюбу та запрошені гості. На сходинах виступали також гумористи, декляматори. Рік річно клюб влаштовує розваги для членів „Веселий день", який втішається великою популярністю. Висвітлено фільм про незалежність України. Скарбник Михайло Бискош подав докладний фінансовий звіт. Клюб у цьому році виплатив на громадські і церковні цілі 5,000 дол.

Відділ суспільної опіки клюбу дбає про відвідання хворих вдома, у шпиталях, у старечих і піклувальних домах. Крім того, старався про різні пільги в оплатах і про допомогу федеральних, стейтових і міських властей. Члени користали безплатно з різних перевірок здоров'я, щеплення проти ґрипи та лікарських порад. Суспільна опіка організувала також різні прогульки, культурні розваги, з чого скористало багато членів. Також суспільна опіка полагоджує справу пенсій з Німеччини і Австрії. Клюб має свою бібліотеку, з якої користають члени. Кухонний відділ приготовляв впродовж року каву і солодке.

Під сучасну пору клюб начисляє 158 членів, які є дуже жертвенні і на кожний заклик спішать зі щедрими датками на різні народні та церковні цілі, а тепер – на допомогу вільній Україні. У цьому році клюб попрощав свого довголітнього голову Андрія Козяка, який виїхав назавжди в Україну.

Після дискусії і уділення абсолюторії уступаючій управі вибрано на голову Володимира Щебльовського, і перевибрано стару управу.

Нестор Филипович

Учень досліджує землетруси

Лев Городиський, учень 12-ої кляси „Padua Franciscan High School" у Пармі, Огайо, здобув перше місце зі своїх дослідів про землетруси під час „ Northeastern Ohio Science and Engineering Fair". Його чотиричний проєкт, котрий досліджував, як забезпечити будинки на випадок землетрусів, був визнаний найкращим з ділянки інженерії. Майже 500 учнів, від 7-ої до 12-ої кляси, брали участь у тому конкурсі. Тепер Лев і ще одна студентка, першунка з біології, будуть репрезентувати штат Огайо в „Intel International Science and Engineerintg Fair".

Цьогорічні міжнародні змагання відбудуться у Філядельфії від 2 до 8 травня 1999 року, у Пенсильванському конвенційному центрі. Майже 1000 студентів з Америки та 30 інших країн братимуть участь. Ця олімпіяда науки святкує свою 50-ту річницю у тому самому місті, де відбувся перший конкурс 21 травня 1950 року. Проєкти можна буде оглядати в четвер і п'ятницю, 6 і 7 травня, від 9-ої години ранку до 9-ої вечора. Лев буде розповідати про свої досліди зацікавленим особам у четвер, 6 травня, між 12-ою полудня і 3-ою годиною дня.

Наша "ядерна бомба"...

(Закінчення зі стор. 5)

краєві організації стали на бік Костенка. Те, що НРУ єдиний, визнано міністерством юстиції України. Якщо це так, то ми запрошуємо фракцію Костенка повернутися до Народного Руху.

Ми продовжили термін до 15 квітня, щоб вони написали відповідні заяви. Кожну будемо розглядати індивідуально, визначаючи, яку ролю її автор відіграв у розколі. Очевидно, не всіх ми хотіли б сьогодні бачити у себе.

П: Хто, на Вашу думку, несе персональну відповідальність за розкол в Русі?

У.: Я весь час закликав колеґ не переходити на персоналії. Якщо ми почнемо показувати сьогодні пальцем "Who is who", то це не сприятиме об'єднанню. Але, на жаль, деякі колеґи персонально називають тих, хто, на їхню думку, несе відповідальність за розкол.

Ситуація досить складна і сьогодні не викликає ще великого оптимізму. Найбільше страждають низові організації НРУ. Якщо у верхівці розкол, то в низових організаціях його немає. Але тепер вони повинні визначитися, на чий бік стати. За короткий час цю ситуацію не виправити. Це тривалий процес. У цьому відношенні ми не унікальні. Процеси роз'єднання ідуть в усіх партіях, крім комуністів, – і в партії Яворівського (ДемПУ), та й в "партії влади" (Народно-демократична партія України) також сьогодні є певний розкол.

П.: *Які стосунки між двома фракціями Руху та Партією "Реформи та порядок" (ПРП)?*

У.: Ми виходимо з того, що партія "Реформи та порядок" повністю на нашому боці. Зараз в парляменті розглядається пропозиція про те, що фракція не може бути меншою, ніж 25 депутатів. Це ставить під загрозу існування таких фракцій, як наша. Це ставить під загрозу фракцію Пинзеника (ПРП). Мова йде про об'єднання цих фракцій. Але це також стосується і фракції Н.Вітренко (прогресивні соціялісти), там чотирнадцять осіб.

П.: Чи може Рух підтримати іншого кандидата в президенти?

У.: Коли Чорновіл ще був живий, ми не виключали, що може з'явитися якась інша кандидатура, яку ми підтримаємо, скажімо, Ющенка (голови Національного Банку). І я із задоволенням підтримаю Ющенка.

П.: Чи існує ймовірність об'єднання лівих в один бльок після того, як праві сили висунуть спільного кандидата у президенти?

У.: Цього не можна виключати. На сьогодні вони ведуть кампанію поосібно. Наскільки я розумію, то Вітренко ні з ким не об'єднається. Розклад сил такий, що лівим буде важко об'єднатися, і вони підуть кожний своїм шляхом. А потім, за підсумками першого туру, вже буде якесь об'єднання.

П.: Чи не здаються вам надто поспішними заяви міністерства внутрішніх справ України про відсутність всяких підстав підозрювати, що Чорновола було вбито? Деякі спостерігачі тут, в Америці, вказують, що обставини його загибелі дуже нагадують смертельний автовипадок першого секретаря Компартії Білорусії Машерова в радянські часи.

У.: Я не хочу впливати на слідство, це справа слідства. Але і Народний Рух України, і газета "Независимость" оголосили незалежне журналістське розслідування цієї справи. Я свідомо не підходив до водія і до тих, хто був у вантажівці КамАЗ, щоб мене ніхто не звинуватив у тому, що я комусь намагаюся нав'язати свою точку зору. Це була не моя справа. Моєю справою було якнайшвидше викликати швидку допомогу і нашу поліцію. [Я пропоную дочекатися результатів цих двох розстежень державного і незалежного журналістського].

П.: Як стоїть справа зі скасуванням смертної кари в Україні?

У.: В новому кримінальному кодексі України, який вже пройшов перше читання, немає статті про смертну кару. Заступник голови Верховної Ради Медведчук вніс законопроєкт про мораторій на смертну кару до того, як буде ухвалено новий кримінальний кодекс. Уряд також вніс пропозицію про мораторій. Головне, що в суспільстві ідея скасування смертної кари не викликає підтримки. Інша проблема – в тому, що, в зв'язку зі зростанням злочинности, в суспільстві вважають, що відміна смертної кари призведе до значного підвищення злочинности.

В додаток ще справа Онопрієнка (патологічний вбивця, який визнаний судом винним у вбивстві понад п'ятдесяти осіб). Всі ці чинники роблять сучасний момент дуже несприятливим для скасування смертної кари. Фактично в нас уже понад рік виконання [смертних] вироків не має місця, і жодної людини не було розстріляно. Цікаво, що найбільші противники [скасування кари смерти] – це комуністи.

П.: Яка мета Вашої подорожі до Америки?

У.: Я – член так званого Токійського форуму, створеного в минулому році після того, як Індія і Пакистан провели ядерні випробування. До нього входять шістнадцять експертів, політиків, дипломатів та фахівців. Його завдання – розробити рекомендації, спрямовані на нерозповсюдження ядерної зброї.

П.: Чи погоджуєтеся ви з думкою про те, що в Брюсселі (де розташована штаб-квартира НАТО) не зацікавлені у тому, щоб Україна приєдналася до НАТО чи Європейського союзу?

У.: В Брюсселі, як і в Сполучених Штатах Америки, зацікавлені, щоб Україна стала частиною Росії, тому що нас весь час кудись не пускають, від чогось нас відштовхують. Росія не допускає [інтеґрації України в Европейські та атлантійські структури], а всі бояться Росії.

П.: Які наслідки для України і її европейської орієнтації матиме щойно впроваджений візовий режим із Польщею?

У.: Якщо говорити про позицію Польщі, то вона робить все, щоб знайти якийсь вихід із ситуації. Але Польща не може зробити винятку для українських громадян. Потрібно, щоб Европейський Союз зробив такий виняток для України. Але оскільки ми, на жаль, маємо погану репутацію, то сьогодні нам таких винятків робити не будуть. І польська сторона, і ми працюємо активно над тим, щоб не допустити нової залізної завіси. Ви говорите про Польщу, а мене турбують, наприклад, США. Я нещодавно запрошував на бесіду посла Сполучених Штатів Америки. Темою було одне питання – відмова українським громадянам у видачі віз і брутальне поводження з ними в американському консуляті в Києві. Я клясифікую це як порушення прав людини, як спроби американців збудувати новий "берлінський мур" на кордоні з Україною. Мова йдеться про те, щоб громадяни України користувалися таким самим ставленням з боку американських властей, як поляки. І тут багато залежить і від української діяспори в Америці. Але, на жаль, все так робиться, щоб Україна була в якомусь санітарному кордоні. Гіпотетично, якби ми навіть і подали сьогодні заявку про вступ до НАТО, то її б не прийняли. Скільки часу ми вже домагаємося статусу асоційованого члена в Европейському Союзі, а питання про це не вирішується.

Ми вже чотири роки добиваємося статусу асоційованого партнера в Західньо-Европейському Союзі (військова організація ЕС), а результатів ніяких. Щоб змінити таке ставлення до України, нам необхідно активніше впроваджувати економічні реформи, демократичні перетворення, вийти з економічної кризи, і остаточно визначитися – що ми за держава, [підтвердити], що наш курс – це інтеграція в европейські і трансатлантійські структури. Тоді, я думаю, ставлення до нас НАТО і Европейського Союзу зміниться.

Наша "ядерна бомба" – це могутня економіка. Прикладом можуть бути Німеччина чи Японія. Ядерної зброї в них немає, і тим не менше вони – провідні держави світу.

Текст і фото **Юрія Шевчука**

Нунавут на мапі Канади

(Закінчення зі стор. 7)

ців, пересічна температура в січні мінус 30 градусів Цельсія, а в липні – 15 градусів. Економіка – копальні, туристика, риболовля, полювання, як і народне мистецтво. Уряд Нунавут – це Законодавча асамблея, що складається з 19 вибраних членів, які з-поміж себе обирають голову, прем'єра та міністрів. Інуктітут – мова інуїтів буде урядовою мовою, але послуги будуть також англійською та французькою мовами. Від 1993 року, коли було підписано Нунавут-Акт про створення окремої території, спеціяльна комісія з бюджетом у 40 мільйонів долярів працювала над вишколом інуїтів для урядових позицій. Вже тепер 13 із 14 заступників міністрів є інуїти. Також взято до уваги, як консультативну одиницю, раду інуїтських старійшин для продовження традицій. Пропонований бюджет першого року діяльности виносить 600 мільйонів долярів, з яких 90 відсотків вкладає Канада. Остаточна ціль – це успішне і самодостатнє господарювання в майбутньому, де стародавні вартості, в поєднанні з модерною технологією та сучасною практикою урядування, задовольнять вимоги цього канадського народу, одночасно підтверджуючи доцільність і потребу програми багатокультурности в Канаді.

Юлія Войчишин

Комуністам – у Сибір, а нам – в Европу

Під такими гаслами в Києві біля стін Верховної Ради протестували українські молодіжні організації проти вступу України до Міжпарляментської асамблеї (МПА) Співдружности Незалежних Держав (СНД). Провідники молодіжних організацій звернулися до народних депутатів і громадськости України із закликом висловити недовіру та ініціювати процес оскарження голови Верховної Ради О. Ткаченка, бо його перебування на цій посаді суперечить інтересам України. Він за всяку ціну хоче позбавити Україну державної незалежности та приєднати її до союзу Росії й Білорусі.

Пікетувальники показали на плакатах поїзд із „столипінськими вагонами", в яких слід відправляти комуно-соціялістів з України за маршрутом Київ–Магадан. Ось там, мовляв, у Сибіру, нехай вони створюють для себе який хочуть союз, а Україна прямуватиме на Захід – в Европу.

Національно-патріотична громадськість України розцінила рішення Верховної Ради про приєднання України до МПА СНД, як крок до національної катастрофи нашої держави. Наведемо лише декілька прикладів, як ставляться до цього рішення окремі особи, політичні діячі, різні партії та громадські організації.

Депутат Верховної Ради Михайло Ратушний висловився так: „Якщо високий державний посадовець здає інтереси своєї держави, це повинно стати предметом розгляду не політології, а медицини..." Представники партії „Реформи-Центр", а їх підтримали і поділені рухівці, поширили заяву, в якій гостро засуджують це рішення.

М. Кравченко із Житомирської области в листі до преси називає О. Ткаченка комуністичним вихованцем і зрадником Батьківщини, а далі пише: „Ми збудуємо українську державу і без лівих зрадників". У відкритому листі на ім'я голови Верховної Ради О. Ткаченка, поданому Охтирським козацьким полком, зокрема, говориться: „Міжпарляментська асамблея – це структура, яка є знаряддям для відновлення СССР, агресивної, ненависної усім народам російської імперії, – тюрми народів з явними ознаками тоталітарного фашизму".

А Олексій Слабецький з Києва пише: „Ткаченки, симоненки, моїсеєнки та іже з ними кричать: давай союз. Вони звикли раніше бути московськими попихачами і вже інакше жити не можуть". Навіть посол України в США Антон Бутейко висловив здивування цим ганебним рішенням Верховної Ради.

Одначе не є дуже дивним те, що хворий на невиліковану інтеграційну хворобу О. Ткаченко пропхав це рішення за п'ятим разом через Верховну Раду.

Дивує інше. Чому сам Президент України Леонід Кучма до цього часу не висловив свого особистого ставлення до цієї антидержавної дії парляменту і його спікера? Очевидно, що це була „змова двох", бо О. Ткаченко викрив у пресі Леоніда Кучму, пославшись на підтримку і розуміння „цього кроку" збоку Президента.

Отож, як бачимо, у перевиборний період Президент сидить на двох кріслах і заграє з правими демократами та з лівими комуно-соціялістами.

З одного боку він вітає демократів з відзначенням таких важливих дат в історії України, як створення ЗУНР, злуку її з УНР, відкриття пам'ятника М. Грушевському, роковини ОУН і Карпатської України. А з іншого боку – підіграє комуносоціялістам, святкуючи з ними „подвиги" наших громадян в афганській війні і в так званій великій вітчизняній війні, дарує їм свято колишньої совєтської армії і таке інше. Отже, настала пора вибирати в Україні українського Президента.

Петро Твардовський

Посольство України в Бельгії діє все активніше

Посол України в державах Бенелюкс і голова Місії України при НАТО Костянтин Грищенко безперервно активний у спілкуванні з українською громадою і з місцевими адміністративними та політичними чинниками. На його запрошення, 15 січня ц. р. представники громадських українських організацій та церков відвідали посольство України в Брюсселі з нагоди Нового Року.

Посол К. Грищенко ознайомив своїх гостей із сучасним політичним та економічним станом в Україні, а представники української громади привітали його з Новим Роком.

21 січня посол України відвідав реґіон Вальонії, де в місті Монс був гостем мера і мав зустріч з членами його виконавчої колеґії. В герцоґстві Люксембурґ посол К. Грищенко відвідав 8 лютого голову Палати депутатів Люксембурґу, щоб ширше обговорити двостороннє співробітництво та передати подяку від Уряду України за сприяння Люксембурґу у розбудові співробітництва з Европейським союзом.

„На круглому столі", організованому міністерством зовнішніх справ Бельгії 12 лютого для обговорення двосторонніх відносин між Україною і Бельгією, К. Грищенко виступив із доповіддю про соціяльно-економічний стан на тлі внутрішньо-політичної ситуації, та звернув увагу на позитивні зрушення у фінансово-економічній сфері. Під час цікавої дискусії було обговорено ряд практичних питань, пов'язаних із організацією відвідин України делеґацією ділових кіл Бельгії в травні ц. р. та підготовкою на осінь візити в Україну міністра-президента Фляндрії Л. Ван ден Бранде.

(За „Вістями" Українського Допомогового Комітету в Бельгії).

Телефонуйте і пишіть до своїх сенаторів!

Як інформують нас із референтури зв'язку та інформації СФУЖО, якою провадить Ольга Ставнича, сенатор Пол Велстовн із Міннесоти зложив проєкт закону на тему торгівлі жінками та дітьми, тому що ця проблема стає щоразу актуальнішою також на терені США. Сен. П. Велстовн, спонзор цього законопроєкту, уважає, що є конечним охороняти жінок, як і дітей, які потрапляють до США як „живий товар", і допомагати їм повернутися, якщо вони цього бажають, на батьківщину. Проєкт закону S 600 містить у собі також можливість до трьох місяців вирішити, чи скривджена хоче почати кримінальну справу проти того, що її заманив сюди, як також має право старатися про залишення в США. Закон буде також розглядати усі моральні та фізичні шкоди, що їх зазнали жінки чи діти, виставлені на такі небезпеки.

Закон S 600 отримав назву „Опіка над жінками і дітьми-жертвами торгівлі – 1999 рік". В поясненні до того проєкту читаємо, що торгівля в США найбільше поширена в Нью-Йорку і Чикаго, коли йдеться про перепродування проституток з України і Росії. Проєкт цього так важливого для України закону знаходиться в Комісії закордонних зв'язків, і тому дуже важливо усім громадянам українського походження звертатися тепер телефонічно або листовно до своїх сенаторів з проханням підтримати закон S 600, щоб він доконче був схвалений.

Початок влади закону?

Роздуми над публікацією в "Нью-Йорк Таймс"

Михайло Шпонтак

Звичайно на шпальтах американської почитної преси рідко поміщують вісті з України, хібащо „новини" з тавром публічної афери чи злочину. У „Ню Йорк Таймсі" з 15 лютого ц. р., поміщено репортаж з Києва кореспондента Майкла Вайнса – у справі Павла Лазаренка. Колишній прем'єр-міністер П. Лазаренко, – пише автор, оскаржує урядові кола, включно з Президентом України, які нібито переслідують його з політичних причин. А справа проста. При переїзді швайцарської границі, у винаймленому „Мерседесі", швайцарська поліція відібрала в П. Лазаренка панамський пашпорт, „вигідний для постійно подорожуючих", і колишнього прем'єр-міністра заарештовано і звинувачено у причетності до „промивання" мільйонів американських долярів.

У столиці Києві, — продовжує автор, – тим часом у пресу все більше „просочується" оскаржень П. Лазаренка за його улюблені трансакції – продаж викінчених житлових будинків для уряду держави, курйозний „коров'ячий" бартер з Голляндією, за його ролю в корупції у ділянці збуту природного газу тощо. Як інформують газети, П. Лазаренко присвоїв мільйони американських долярів державних фондів. Все брехня, відмагається П. Лазаренко, а якщо правда, то все сталось законно. Він плянує на публічному форумі оголосити, що в усіх торговельних акціях він додержувався українських законів. „Можу абсолютно ствердити, що ніяких законів Швайцарії я не порушив, а всі оскарження є тільки політичним гонінням", — сказав П. Лазаренко. Тут треба П. Лазаренкові поставити запитання: „Чи він сплатив з його доходів належні податки до державного бюджету України"? У кожній цивілізованій державі громадяни в подібній доходовій ставці платять 40–50 відс. податків до державного скарбу. Вирівняння податкових обов'язків є свідченням льояльности до своєї держави і ознакою патріотизму, що можна б сподіватись від кандидата на пост президента держави.

Винен чи ні, – продовжує американський автор, – мало хто сумнівається, що політика грала більшу ролю в арешті П. Лазаренка. Корупція у вищих колах чиновників України стала ледве не тотальною, але чи когось переслідують серйозно за це? Подібне переслідування, а тим більше арешти, є нечувані без політичної причини. Від часу звільнення його з посту прем'єр-міністра Президентом Л. Кучмою, 20 місяців тому, П. Лазаренко дав урядові країни досить підстав для обурення. Павло Лазаренко і Президент, як і багато інших „королівських шпильок" походять зі східнього реґіону, з індустріяльного Дніпропетровського. 46-літній П. Лазаренко виріс в колгоспі і швидко став провідником підприємства, тоді знаного як Агрикультурна індустрія Дніпропетровського, а з 1992 року – і цілого реґіону. Відтак П. Лазаренко був вибраний депутатом до ВР, а в 1996 році Президент Л. Кучма покликав його на прем'єр-міністра, і П. Лазаренко негайно створив свою власну „силову базу". Невідомо, чому стосунки між Президентом і прем'єр-міністром „покваснїли". Українська преса припускає, що П. Лазаренко виявив себе занадто свавільним. Вже за кілька місяців Президент Кучма висловив своє незадоволення, і в червні 1997 року прем'єрство П. Лазаренка закінчилося.

П. Лазаренко не вагався щодо відплати. Його політична партія „Громада" в спілці з лівими у ВР торпедують законодавчу програму Президента Кучми, і кандидування П. Лазаренка на пост президента набуває характеру опозиції до влади Л. Кучми. Використання приязних засобів масової інформації довго не приносило для Президента Кучми бажаного успіху. Але з початком грудня 1998 року П. Лазаренко був майже похований під лявиною оскаржень, що могли „просочитися" в пресу тільки від урядовців міністерства юстиції.

Українські політики, – стверджує М. Вайнс, – створили розгалужену систему корупції і хабарництва. Екс-прем'єр-міністер, під час його короткотривалої праці в Дніпропетровській обласній державній адміністрації, зінкасував на трансакції („8,400 корів за 64,000 манґану") з одним купцем з Голляндії 12.9 мільйонів американських дол., які на-

(Закінчення на стор. 19)

УКРАЇНЦІ В БАЛТІЇ

3. Литва

Фоторепортаж

Пропам'ятна дошка на будинку університету в Вільнюсі, де Тарас Шевченко вчився малювати у 1829–1831 роках.

На наше нещастя, голова української громади Литви Людмила Жильцова саме поїхала в Україну відвідати батьків. Але ми порозумілися телефоном з доктором філологічних наук Надією Непорожньою, яка допомогла нам влаштуватися в столиці.

У Вільнюсі ми відвідали українську амбасаду на чолі з доктором Ростиславом Білодідом. Мене зустріли директор української телевізійної програми Віктор Черниськ та журналіст Василь Капкан. Під час мого інтерв'ю на телебаченні Василь Капкан занепокоївся тим, що ми живемо в готелі. Він зателефонував до о. Павла, після чого я поселився в келії монастиря. Отець Павло – побожна, добра, великодушна і щира людина. До його церкви приходять не лише католики, а й багато українських православних. Треба сказати, що українське духовне життя в державах Балтії досить занедбане, бо немає жодної української православної церкви Київського Патріярхату. У Вільнюсі на цвинтарі є могила Якова Головацького – засновника Руської Трійці у Львові та одного з авторів „Русалки Дністрової". Під час наших відвідин о. Павло відправив на могилі Панахиду.

Отець Павло познайомив мене з Романом Мариляком – керівником туристичної агенції, і ми втрьох роз'їжджали по українських громадах Литви, скрізь відчуваючи щиру українську гостинність і тепло. Усього українців в Балтії налічується до 80,000, але за останні роки багато з них повернулось в Україну.

Ярослав Кулинич,
кіновиробник

Відправа в українській церкві Св. Трійці у Вільнюсі. В центрі – о. Павло.

Родинний ансамбль Ластов'яків „Світлиця" з Вільнюса. Керівник Ірина Ільницька.

Працівники амбасади України в Литві. Крайній зліва – амбасадор д-р Ростислав Білодід.

УКРАЇНА ОЧИМА ДІЯСПОРИ

Україна у великому боргу перед селом

Наше національне коріння

Чи не наше українське село є основою українства? Коли поглянемо в сіру давнину, в історію Київської Русі, то село було немов джерелом життя держави. Село поповнювало скарбницю державну податками, а військову рать та княжі дружини – воїнами.

З упадком Київської Русі у 1240 році, коли українські землі підпали під Литву та Польщу, майже уся провідна верства перейшла на службу до ворогів, залишаючи наше село напризволяще. І все ж, незважаючи на запровадження панщини з тяжкою працею на окупантів, село зберегло свою мову, релігію, звичаї, зберегло любов до своєї землі. Опір панщині та сильне бажання волі зрушили село до боротьби за віру та свободу. Непокірні селяни покидали неволю-панщину та переходили на Запоріжжя, звідки могли боронити свій нарід від татар та панів. Отже, завдяки витривалості нашого села прийшов 1648 рік, рік свободи. Але не з вини села прийшов також рік 1654 та Переяславська Рада, а з нею московська окупація. І знову настала кріпаччина, звернена проти села. І знову провідна верства залишила наше село напризволяще. Здавалося, що воно, а з ним ціла Україна, гинули. Заборонили москалі нашу мову, релігію, звичаї. Нічого не лишилось українським селянам, крім надії на Бога. І Бог змилувався над нашим селом та промовив до нього огнистим словом – устами наших селянських поетів Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки, Василя Стефаника та інших. Полум'яне слово збудило національну свідомість в нашому селі до тієї міри, що в 1918 році став можливим Четвертий універсал, проголошення самостійности Української держави.

І знову – оборона самостійности, Січові Стрільці, воїни ОУН–УПА, Перша дивізія Української Національної Армії – це діти села. Та як то кажуть добрі люди, „встоятись не було сили". Україну, а тим самим і українське село окупувала московсько-совєтська імперія. А що імперсько-московський комунізм дуже добре знав силу та відпорність українського села, то звернув проти нього усю свою жорстокість.

Поперше, московський імперіялізм організував проти українського села три голодомори (1921–22, 1932–33 та 1946–47 рр.), що забрало понад 15 мільйонів жертв самих селян та інтеліґенції, що вийшла з села. А масові розстріли, тисячі незнаних могил – тільки один Бог знає, скільки було тих мучеників! А Сибір неісходимий – це також мільйони жертв, на дев'ятдесят п'ять відсотків – наші селяни, а п'ять відсотків – свідома інтеліґенція. Такого ґеноциду світ ніколи не бачив. Хто в селі залишився живим, імперіялісти загнали у модерне кріпацтво, колгоспи, де наш хлібороб працював за пригорщу зерна чи фасолі на трудодень. Праця в колгоспі забирала шість днів, а щоб селянин вижив при такій маленькій платні, то уряд дозволив мізерні присадибні ділянки, де родина могла виростити дещо з харчів. Світа Божого люди не бачили за працею. Окрім цього, імперіялісти намагалися зломити психологічно нашого селянина. Але ворог помилився, наш селянин, після таких страшних знущань, у 1991 році віддав 93 відсотки своїх голосів за самостійну Україну. Це було Боже чудо!

Що ж діється в Україні?

А що тепер, коли маємо вільну Україну? Після таких страшних поневірянь та знущань, чи не належить нашому селу особлива опіка? Чи не село українське першим мало б скористатися з державної незалежности? У цивілізованому світі так водиться, що селянська кляса перебуває на високому культурному та економічному рівні, тому що селянська маса вливає „свіжу кров" у життя міст. Це як джерело з чистою водою: коли вода чиста та здорова, то пташки п'ють та співають, а коли вода брудна, то птахи гинуть.

Що ж діється в Україні? Прийняли російсько-монгольську форму панування над селом – колгоспи, де селяни працюють за мізерну платню, котрої не виплачують, і уряд нічого не хоче змінити, не хоче віддати землі її власникові-селянинові.

Формально ми ніби маємо вільну державу, але фактично дальше гнобимо наше рідне село. Що ворог брутально не викінчив, тепер ми самі доконуємо. Формально в Україні нібито демократія, тобто ніби більшість народу править. Але ж більшість народу – це селяни. То чому ж їхнє становище дотепер не змінилося до кращого?

В Україні натворено силу-силенну партій, одна демократичніша від іншої, але щоб рятувати село, немає жодної, окрім хіба одної – комуністичної. Ця партія нищила наше село понад сімдесять років, а тепер прикидається його захисником. Але я вірю, що українське село вийде живим із цього випробування. А різні ткаченки, симоненки та вітренки зникнуть як мара. Бо українське село – це Україна.

Іван Ільків,
Вітінґ, Н. Дж.

Захист дисертації про Митрополита Андрея Шептицького у Франції

У Ліонському Католицькому Університеті 24 лютого ц. р. о. Августин Бабяк захистив докторську дисертацію на тему „Митрополит Андрей Шептицький і Синоди 1940–1944 років як завершення пастирської діяльности на Службу Божу і українського народу".

Поруч докторської праці Андрія Кравчука на тему „Christian Social Ethics in Ukraine: The Legacy of Andrei Sheptysky", це одна з перших дисертацій, яка трактує постать великого церковного і громадсько-культурного діяча Митрополита Андрея Шептицького. Праця про Митрополита є сьогодні актуальною, бо процес його беатифікації й канонізації продовжується, і всі досліди з цієї ділянки можуть спричинитися до приспішення розпочатого 1958 року процесу, постулятором якого є Єпископ Михаїл Гринчишин, ЧНІ, екзарх українців у Франції. Обрана тема про синоди під час Другої світової війни не була ще опрацьована, про ці синоди рідко згадують дослідники, що писали про діяльність Митрополита, про них не відзначено навіть у солідних енциклопедичних довідках. Слід звернути увагу на те, що синоди відбувалися в трудних обставинах війни і під большевицькою та нацистичною окупаціями. А порушена тематика синодів – заповідей Божих – відповідала на пекучі й особливо важливі питання тодішньої української суспільности. Наприклад, справа політичного вбивства, яку розглядав синод на основі пастирського листа Митрополита „Не убий", була відважним заходом, щоб внести злагоду серед антагоністичних груп.

Своє бачення тодішніх актуальних проблем українства, питання свободи і гідности особи, української держави і завдання Церкви в Україні виклав Митрополит Андрей Шептицький й своєму пастирському слові „Як будувати Рідну Хату", тематика якого пронизувала наради львівських синодів.

Дисертація о. А. Бабяка (420 сторінок) охоплює дві частини: у першій представлено участь Митрополита у підготовці й визначенні тематики п'ятьох синодів у 1940–1944 роках, як також аналізу головних напрямних постанов синодів в ділянках релігійної освіти й реформи духовенства, одностайного визначення літургії для Греко-Католицької Церкви, та дії на релігійному, культурному і харитативному відтинках. У другій частині аналізовано дію Митрополита в єпископській функції, його ставлення до політичного життя, з'ясовано його екуменічну концепцію.

Ця друга частина дисертації представляє особистість Митрополита як визначну постать не тільки Церкви, але й українського народу. Бо Митрополит Андрей Шептицький брав також активну участь у суспільному і політичному житті в Галичині. Цю його діяльність показує і аналізує автор дисертації об'єктивно, не виминаючи й критичні чи навіть ворожі відгуки, які походили переважно з польського боку.

До основної праці про синоди додано другий том (312 сторінок), в якому зібрано документи, упорядковані за структурою першого тому. Великою заслугою автора дисертації є те, що він зібрав і переклав документи і матеріяли на французьку мову і зробив їх доступними для французьких дослідників.

Для своєї праці о. А. Бабяк зібрав потрібні матеріяли в архівах і бібліотеках Львова, Кракова, Києва і Риму. Він мав також доступ до документів, зібраних постулятором канонізації Митрополита Єпископом Михаїлом Гринчишином (у 23-ох томах фотокопій). Він використав офіціоз „Львівські Архієпархіяльні Відомості" за 1900–1944 роки, матеріяли Центрального Державного Історичного Архіву у Львові, як також багато джерельних праць про діяльність Митрополита.

Захист дисертації відбувся на теологічному факультеті Католицького Університету у Ліоні. Членами жюрі для розгляду і оцінки докторської дисертації були: Енрі Буржуа, директор тези, професор теологічної догматики, Кльорд Ройон, президент жюрі, професор еклезіології, Рене Бопер, директор Центру св. Іренея в Ліоні, Даніель Муліне, професор історії Церкви, і Аркадій Жуковський, професор УВУ і ІНАЛКО. Докторант коротко представив зміст своєї дисертації і відповів на запитання членів жюрі. Нарада жюрі схвалила тезу кандидата, вказала на деякі потрібні уточнення і доповнення, даючи загальну добру оцінку.

За звичаєм місцевого університету, докторант два дні пізніше прочитав лекцію для студентів у присутності членів жюрі на тему: лекції: „Сьогоднішнє греко-католицьке богослов'я в Україні".

Важливим рішенням жюрі і деканату була пропозиція, щоб дисертацію видав Католицький Університет Ліону у своїх публікаціях. Таким чином дослідження о. д-ра Августина Бабяка стане доступне для ширшого кола дослідників, а заразом збагатяться українознавчі студії у Франції.

М. Т. О. Колачко

УКРАЇНСЬКА АМЕРИКА ЗБЛИЗЬКА

"Бойсики, не ходіть на стріт, бо кара заб'є"

(Нотатки того, хто повернувся)

Переконаний, що чимало читачів шанованої „Свободи" у діяспорі, особливо з давньоприбулих, без складнощів зрозуміють назву цієї статті. Дехто з них, може, так і говорить у щоденному житті. А от читачам з України доведеться поламати голову. Бо в рідну граматичну одежину вдягнуті зовсім незрозумілі для тих, хто не знає англійської, слова. Виходить, ми можемо творити отой невмирущий мовний суржик не лише з москвичами!

Суржик, покручі завжди робили нашу солов'їну мову на догоду гнобителям другорядною, „кухонною" та „селянською". Довго не забуду, як ще студентом у вщент зрусифікованому Дніпропетровському на молодіжній вечірці зустрівся з львівським однолітком, також студентом-фізиком. Як приємно було поговорити з Богданом на нормативній українській мові, хай із дивним нам тоді на сході галицьким діялектом. Свідками нашого спілкування були інші молоді люди. Для них природна бесіда двох українців рідною мовою виглядала екзотично, немов якийсь тропічний овоч. Одна дівчина навіть не стрималася і сказала:

— А я думала, что так гаварят только по радіо!

Справді, де на початку вісімдесятих могла та юна дівчина почути українську мову в Дніпропетровському? На базарі серед наших селян, у передмісті, часом від маминої подруги, котра ще не забула материнське слово. Але що то була за мова?! Засмічена русизмами, покривлена невластивими для нашої лексики закінченнями слів, позбавлена сили й краси. І тоді людина малообізнана і ще більше байдужа, котра хоч і має у своїх жилах українську кров, скрушно похитає головою:

— А воно виходить, правда, що російська мова краща за нашу. З нашою хібащо телят пасти.

На академічному рівні вже вже давно відомо і зрозуміло: мова наша повноцінна, виразна і мелодійна. Не будемо величати її на копил усіляких шовіно-імперіялістів „могутньою та величною", „найкращою у світі". Вона наша рідна — і це головне.

Не може слово Шевченка бути другорядним. Як і не може бути другорядним слово, котре першим у світі принесло в науку основи кібернетики. Отож, дякувати Богу, незважаючи на старання усіх завойовників, все таки зберегли щедре і родюче українське слово.

Я свідомий того, що мовна ситуація багато у чому відмінна в Україні і діяспорі. І хоча ми в Україні ще й сьогодні дуже занепокоєні станом нашої мови — я глибоко переконаний, що якщо житиме незалежна Україна, буде і наше слово. Хоч процес цей надзвичайно складний і болючий, все-таки маємо справу з материковим мовним підгрунтям, воно могутніше, розлогіше, живиться порівняно великою чисельністю носіїв, має більш-менш державне та академічне забезпечення.

Інша справа — чужина. У якійсь мірі вважаю дивом, що пишу ці рядки по-українському для газети, котра виходить в Америці більше ста років! Вже за це низький уклін нашим людям за океаном.

Тому, що б сьогодні не деклярували уряди та партії могутніх держав, бути чи не бути нашій мові на поселеннях у цих країнах, — це залежить в першу чергу від самих українців. І тут знову хочу повернутися до „бойсиків зі стріт". Справді, ніщо так не руйнує мову, як недбале до неї ставлення. Заборона — і то не нищить слово, як байдужість чи зневага до нього.

Сьогодні, на щастя, скажімо, в Америці є всі можливості для того, аби втримати слово на належному стані. Це активні й дієві носії мови старшого покоління, для котрих українське слово було першим у житті. І хоч як би не нарікали на так звану „четверту хвилю", для новоприбулих проблематична покищо англійська, а не українська. І так буде, доки житимуть на американському континенті. Тому горнутимуться свій до свого, щоб відвести душу рідною мовою.

Сьогодні, коли добре налагоджені зв'язки з Україною, українське слово на Заході повинне освітитися, і не бути більше сервованим, ніби вийнятим з бабусиної скрині, котру ще з часів УНР привезли з Краю. Діяспорна мова, на мою думку, повинна наближатися до материкової української мови, і вже спільно з нею очищатися від усяких намулів.

Очевидно, що вирішальним тут буде також, чи захочуть наступні покоління українців в Америці залишатися українцями. Та я вірю, що таких є чимало. А значить, їх хвилюватиме доля прабатьківської мови. І в такому випадку „бойсикам зі стріти" не має бути місця в лексиконі українських американців, коли вони хочуть говорити українською мовою. Я свідомо не наводжу у цих нотатках прикладів англо-українських покручів, котрі сьогодні, на жаль, так часто зустрінеш серед нашої громади у Америці. Бо найголовніше в іншому: затримували і дбали про батьківську мову. А покручі, як російсько-українські, так і англо-українські — це справа, як кажуть, санітарна: захочемо — вичистимо. Це напогано зміг передати мій земляк, січеславський поет Володимир Сіренко у своєму вірші „Ми українці":

...Залишились і ми, і наша мова,
настояна на сонці, як вино.
Ця мова може світ зачарувати.
В ній все — і грім, і шерехи гаїв.
У неї, мабуть, вчилися співати
не тільки наші — курські солов'ї.
І тому їй не зникнути ніколи,
і підкоряти щедрістю світи.
Ми живемо — Івани та Миколи.
І всі народи рідні нам брати.
Ми живемо. І нас не подолати,
не покривити наші язики,
бо є Шевченки
майже в кожній хаті,
є Сагайдачні і Кармелюки.

Фідель Сухоніс
м. Січеслав

ЗВІДУСІЛЬ

Лорди погодились на обмеження своїх прав

Британська Палата лордів нещодавно схвалила урядовий законопроєкт, який обмежить права тих членів палати, котрі згідно з 800-річною традицією успадкували свої місця, а з тим і право на голосування. Цей законопроєкт вже попередньо був схвалений Палатою громад. Тому що уряд досі не повідомив, як виглядатимуть ці зміни у Палаті лордів, створено окрему комісію, котра до 31 грудня має подати пропозиції.

Тунель під Суезом

Єгипет будуватиме під Суезьким каналом транспортний тунель довжиною 1876 метрів і шириною 10 метрів. Вартість будівництва – 330 млн. долярів і триватиме воно до чотирьох років. Тунель пролягатиме 220 кілометрів на південь від Каїру.

Березовський в Парижі

Борис Березовський, арештувати якого наказала генеральна прокуратура Росії, перебуває в Парижі. Генеральний прокурор Росії Юрій Скуратов зібрав компромітуючі матеріяли проти недавнього секретаря СНД Березовського, пов'язаного з родиною Бориса Єльцина. Президент Росії усунув Скуратова з посади, але той усе ж видав наказ про арешт Березовського.

Епідемія туберкульози

Світова організація здоров'я повідомила, що найгрізнішою хворобою є тепер не СНІД (АІДС) чи малярія, а туберкульоза, якою хворіють 50 млн. осіб. Найбільш поширена вона у в'язницях Росії. Майже усі 300,000 засуджених, яких ув'язнюють щороку в Росії, заражаються туберкульозою.

Горбачов готував біологічну зброю

Канахан Алібеков, який в 1992 році втік з Росії до США і змінив ім'я на Кен Алібек, опублікував книжку „Біоазарт", в якій розповів, що в час інтенсивних міжнародних переговорів уряду Горбачова Кремль наказав озброїти балістичні ракети, націлені на головні міста Америки, бойовими головками зі смертоносними бактеріями. Алібек працював в керівництві совєтської програми біологічної війни в 1975-1992 роках. Американська розвідка визнала його заяву вірогідною, а Горбачов ухилився від відповіді на запитання з цього приводу.

Польща продає старі літаки

Підприємство з виробництва літаків у польському місті Бидгощі підписало контракт з Індією на продаж за 8 млн. долярів 12 легкомоторових літаків „Іскра", списаних з війська. З часом ці літаки ще двічі ремонтуватимуться на цьому підприємстві, так що воно дістане загалом 30 млн. долярів.

Чому я, лікар, еміґрувала,

або Не викидайте ліків у прірву

Мені 27 років. В 1996 році закінчила Івано-Франківську медичну академію з відзнакою. Під час навчання працювала медичною сестрою відділення реанімацій і інтенсивної терапії, потім лікарем-педіятром в міській дитячій лікарні Івано-Франківського. Отже, про стан української медицини я знаю не з переказів. Мене схвилювали розповіді в газеті про надання допомог лікувальним закладам України. Приємно, що в світі є так багато людей, які допомагають вижити Батьківщині в скрутний час. І гірко було мені бачити під час моєї практичної роботи, що велика частина тієї допомоги не йшла за призначенням.

В реанімаційному відділенні, де я працювала у 1995-96 роках, ми отримували достатньо ліків з діяспори, але розподіл їх далеко не був таким як слід.

Проблеми починалися з визначення ліків. Як правило, всі рекомендації щодо використання були написані англійською, французькою або німецькою мовами і, отже, незрозумілі не тільки для медичних сестер, але й для багатьох лікарів, бо, на відміну від інших країн, в наших навчальних медичних закладах чужоземній мові не приділяється достатньої уваги. Отже, як може йти мова про доцільне використання ліків, якщо лікар не зрозумів більшости з написаного?

Не знаю, хто займався розподілом ліків, але виходили такі парадокси: ми у відділенні для лікування людей в критичному стані отримували медикаменти для попередження вагітности, лікування безпліддя, остеопорозу, кісток, мазі до захворювань шкіри. Мої ж колеги з дитячого відділення мали ліки для психічнохворих. Отримували ми й антибіотики, але, як правило, в недостатній кількості навіть для одного хворого, тому в більшості вони лишалися невикористаними.

Інакша проблема була з терміном придатности. Досить часто ліки були вже непридатні. Деякі ліки надходили у відкритих опакуваннях або зберігалися у невідповідних умовах.

В більшості випадків лікування продовжувалось старими, добре знаними ліками. І родина хворого мусіла купити ці ліки, дуже часто на останні копійки, а чудові, високоефективні ліки – в той час „прикрашали" медичні склади і не використовувались.

Після закінчення навчання я почала працювати лікарем-педіятром. Разом з медичною сестрою ми обслуговували район, де проживало близько 500 дітей, від народження і до 14 років. За рік на моїй дільниці народилося лише 12 дітей, хоча ще 45 років тому їх було понад 30 на рік. Жодна дитина не народилася абсолютно здоровою, всі мали ті чи інші відхилення від норми: недостатню вагу при народженні, запальні захворювання шкіри і слизових оболонок, доброякісні судинні пухлини та інше. З ростом дитини з'являлися нові проблеми, зумовлені неповноцінним харчуванням, яке призводило до зниження імунітету.

Майже 70 відсотків дітей першого року життя на заході Україні має рахіт – хворобу, зумовлену недостатністю вітаміну Д в організмі. Більшість немовлят в Україні вигодовується коров'ячим молоком, яке не має цього важливого елементу. Матері не мають коштів, щоб годувати дитину адаптованою молочною сумішшю. Держава платить на дитину аж 8 долярів на місяць, що по вартості дорівнює ціні однієї пайки дитячого харчування, а їх треба 4-6 на місяць. Про повноцінне харчування мами не може йти й мови. Отже, державна допомога, в буквальному розумінні, означає голодну смерть і для дитини, і для мами. Не є секрет, що Україна знаходиться на четвертому місці в світі за дитячою смертністю, і найбільший цей показник – в гірських районах Карпат, де медична допомога недостатня через віддаленість і майже тотальну бідність. Далеко не кожна молода українська сім'я може дозволити собі народити дитину, бо усвідомлює, що не зможе забезпечити їй навіть нормального харчування, не говорячи вже про все інше.

Працюючи дитячим лікарем, я знову зустрілася з проблемою розподілу гуманітарної допомоги. На моїх 500 дітей було виділено на рік 2 пайки молочної суміші. Ми не мали жодного приладу для вимірювання артеріяльного тиску, жодного термометра, зате отримали велику партію приладів для вимірювання зросту. Катастрофічно не вистачало засобів для дезинфекції рук, що попереджують поширення інфекцій в медичних закладах. На наше щастя, і біду теж, кількість хворих, що звертаються за допомогою, постійно зменшується. Якщо 2-3 роки тому лікар приймав 20-30 хворих за день, то тепер 7-8. Люди перестають вірити, що їм допоможуть в медичному закладі, а деякі не звертаються, бо знають, що не зможуть купити ліки.

Більшість сімей, яких я лікувала, не могли оплатити повний курс лікування, купляли тільки основний медикамент, антибіотик, тому лікування затягувалось, іноді ускладнювалось більш серйозним станом, або хвороба ставала хронічною.

Все своє життя я мріяла бути лікарем. На це пішло 10 найкращих років мого життя. Але зараз я мушу починати все спочатку, в іншій країні, бо не можу працювати лікарем в Україні. І не тільки тому, що моя платня становить 50 долярів на місяць, а й тому, що не можу лікувати хворого без ліків і дивитись, як йому не стає краще – не тому що я поганий лікар, а тому, що дитина голодна і батьки не мають чим оплатити лікування.

Добре відомий вислів, що діти – це наше майбутнє. Сьогодні майбутнє України – хворе і кволе.

Я хотіла б подякувати всім добрим людям, які намагаються допомогти українським дітям вижити. Тяжко уявити, що було б з нашою медициною, якби не їхня підтримка. Але хотіла б попросити, щоб до питання розподілу допомоги підходили уважніше, професійніше, і були впевнені, що цим займаються дійсно компетентні, щирі люди, що допомога дійде вчасно і за призначенням. Не висилайте у прірву! **Кожний лік має мати свого адресата.** Можливо, краще було б попередньо отримувати інформацію про те, яких ліків не вистачає в певній лікарні, створити банк даних, а потім адресно висилати допомогу. Не намагайтеся лікувати всіх дітей відразу, бо всі вони будуть недоліковани.

Більш ефективно оздоровити одну конкретну дитину, батьки якої неспроможні платити за лікування. Я радо допоможу в перекладах медичних текстів будь-якій благодійній організації, безкоштовно, бо володію добре українською і англійською медичною термінологією.

Людмила Сташук
6700, 192 ND Street, apt. 1807,
Fresh Meadows, Flushing, NY, 11365

За збереження самостійности відповідають всі

Переглядаючи число „Свободи" від 12 березня нинішнього року, я не міг не помітити допису пана Н. Н. (Київ, „День") під дуже вражаючим заголовком: „Народ, який добровільно відмовляється від незалежности, не вартий поваги".

Автор сказав правду: від слізних емоцій користи мало. А я тепер питаю: „Чого ж тоді плакати, чого нарікати"? Я певний, що є інший вихід. Замість плакати і нарікати, – чому б не стати активістом державно-творчого будівництва? Адже ж не всі в Україні ткаченки, симоненки, вітренки. Є інші, і чому тих інших не обрати до уряду? Виборці є: їх було 90 відсотків у 1991 році. Вони тоді всі проголосували за вільну, суверенну, самостійну Україну і її державність. Справа тільки в тому, що вони сьогодні задрімали. Їх треба розбудити, змобілізувати, а основне – довести до їхньої свідомости, що і на них лежить обов'язок відповідальности за збереження державної незалежности України. Саме тепер на це добрий час, бо наближаються президентські вибори.

Хтось спитає, що робити. Поперше, треба перестати писати заяви, в яких повно сліз і нарікань. Треба писати заяви бадьорі, заохочуючі, оптимістичні, сповнені віри в перемогу. А далі – взятися за діло. Хто має братися за діло? Тут ясно хто – такі, як пан Н. Н., бо вони вболівають за долю народу. Тільки замість казати, що „мені соромно бути українцем" (я Вам не докоряю – я розумію ваше зболене серце), треба казати: я тішуся, що нарешті можу вільно себе називати українцем. Почують це друзі – і вони почнуть так

(Закінчення на стор. 16)

Я виїжджаю в Україну назавжди

Я народилася і виросла в Україні. В Америці – всього два роки. 12 березня ц. р. прочитала в „Свободі" листа Олени Крамаренко відносно найкращого президента для України.

О так, авторка попала прямо в ціль! Якщо сталося б таке диво, щоб тисячі розумних, освічених, шляхетних українців з Канади, США, Аргентини повернулись в Україну та взяли владу в свої руки, та погнали всіх злодюг та бандюг хоча б на поля виривати руками буряки з мерзлої землі! Якби ж то сталось таке диво, щоб тисячі розумних, знаючих українців пішли по малих селах та містах України та навчили той люд, що то таке „приватизація", „ринкова економіка", як його організовувати та будувати державне, міське, сільське управління та самоврядування, з досконалою податковою системою, як це діється в Америці! Або як будувати села, де була б каналізація, водопровід та останні досягнення комунального господарства...

Ті люди, що тепер при владі в Україні, – то синки тих, хто організовував і творив голод-33, Соловки, репресії та війни. Цим все сказано. Чекати, що вони поведуть Україну правильним шляхом до ринкової економіки, – це все одно, що чекати, коли ведмідь заспіває соловейком.

Той люд, що населяє Україну, народився і виріс зовсім в іншому світі, в іншому устрої, і не має ні найменшого поняття, що робити і звідки починати. У них самоприниження та рабська залежність від вказівки зверху, – в крові. Коли у 1920–30-ті роки народ України не хотів записуватись у колгоспи, то тепер цей же народ не хоче виходити з колгоспів, бо ніхто не уявляє, як можна жити по-іншому.

Недавно в Америці, зокрема в Толедо, побував новообраний мер містечка Нікополя в Дніпропетровській області Сергій Старун. Він приїхав повчитися, як то все зорганізовано в Америці. „У мене голова пухне від думок", – сказав він, коли дізнався, як чітко діє податкова система, соціяльне забезпечення в Америці. Але чи зможе він щось зробити в своєму місті, в своїй країні, коли справжніх патріотів України – лише одиниці при владі?

Кілька слів до шановної пані Оки стосовно Оксани Баюл.

Як би там не було, але з поведінки Оксани, особливо з її останніх виступів на льоду, дуже добре видно, яка вона самотня в цьому чужому світі, у своїй „золотій клітці". Чому б діяспорі не запросити Оксану Баюл на „Союзівку", в молодіжні організації, на українські свята? Чому б не надіслати їй календарі УНС хоча б за 2–3 останні роки, а також газету „Свобода"?

Адже людина відчуває прихильність до того, хто розділить з нею її невдачі. І не треба наріжним каменем ставити мову... Чи ж в Америці люди різних національностей докоряють одне одному за мову? Оксана ж не винна в тому, що в її жилах тече російська кров і що народилась і виросла вона в совєтській Україні! До того ж, молодь, та й старші, погано знають історію України, особливо західніх областей.

Я від'їжджаю в Україну з Америки назавжди, щоб зробити хоча б краплю добра для рідного краю. Прошу – надсилайте мою газету Оксані Баюл.

Надя К.
Маямі, Огайо

У Донецькому є два українські товариства

У „Свободі", 18 лютого ц. р., було вміщено повідомлення про випуск в Донецькому книги „Ми йдемо" і про10-ліття місцевого Товариства української мови. Хочу зазначити, що в Донецькому діє два абсолютно різних Товариства.

Донецьке обласне Товариство української мови ім. Т. Г. Шевченка, де мене обрано головою, засноване у 1989 році, тобто тому 10 років. Це до 1992 року – найбільша масова національно-демократична організація Донбасу, яка нараховувала понад 1500 членів і, зокрема, заснувала газету „Східний часопис", Український культорологічний Центр, створила і видала близько 20 книг, 4 відеофільми, зорганізувала разом з організацією „Золотий хрест" (Філядельфія) Літню американсько-українську молодіжну школу, зробила і робить сьогодні багато на Донбасі у справі впровадження української мови в навчальний процес шкіл та вузів.

Щойно за нашою ініціятивою створено загальнодержавну Асоціяцію товариств української мови ТУМ), яка сьогодні широко розгортає свою діяльність по всій Україні (голова А. Мокренко, Київ). Діяльність Донецького обласного Товариства української мови ім. Т. Г. Шевченка докладно описана в книзі „Ми йдемо!".

Друга організація – Донецьке Товариство „Просвіта" (голова – Володимир Шевченко), засноване в 1992 році. Товариство „Просвіта" очолює в Україні П. Мовчан. Основна діяльність – просвітницька. Донецьке ж ТУМ не належить до „Просвіти".

Таким чином на Донеччині діють дві організації цього спрямування, які мають окремі статути, різних лідерів, для них характерні різні методи діяльності. Відповідно мають вони й різні результати роботи. Очевидно, що плутати ці дві організації не можна.

Ми пропонували раніше, в 1997 році, матеріял для газети „Свобода" про одну з програм Українського культурологічного центру – видання активістами центру та Донецького ТУМ аналітично-інформаційного журналу „Схід", заснованого в 1995 році (виходить до сьогодні 6–12 чисел на рік у Донецькому). Але цей матеріял не було прийнято до друку у „Свободі", попри рекомендацію д-ра Семчишина з Чикаго. Ніяких інформацій від редакції „Свободи" щодо долі нашого матеріялу про журнал „Схід" ми так і не одержали. Тому вирішили, що інформації про українське національно-культурне відродження на сході України, зокрема на Донбасі, редакцію „Свободи" не дуже цікавлять.

Особливо листи безпосередніх і компетентних учасників цього відродження українського сходу – активістів українських національно-демократичних організацій.

Ті ж інформації з України, які друкує газета іноді і з її східних реґіонів, дуже нагадують „плач Ярославни" або всякого роду „повчання" людей з діяспори, які погано знають реальні умови й потреби, послуговуються більше емоціями, ніж розумом.

Користуючись нагодою, зауважу все ж значний проґрес в переорієнтації та „осучасненні" газети. Продовжуйте перебудовувати газету!

Володимир Білецький,
голова Донецького обласного Товариства української мови ім. Т. Г. Шевченка,
доктор технічних наук.

Не пишіть довгих статтей

На мою думку, редактори "Свободи" мають рацію, коли закликають читачів не писати статті, довші за 4 сторінки. Неминучі скорочення можуть зашкодити переданню думки і засмутити авторів. Віднині я дотримуватимусь цієї поради. Зараз "Свобода" багата на публікації і, що головне, є справжнім літописом нашого діяспорного життя та подій в Україні. Вітаю також творчість у тижневику графіка Івана Яціва.

Володимир Жила,
професор–емерит

Я не вживав слова „ізраїльтяни"

19 лютого „Свобода" надрукувала мого листа щодо назви ізраїльців, в якому, може, не зі злої волі, перекрутила закінчення. Я не вживав назви „євреї" чи „ізраїльтяни", тільки „ізраїльці", бо як народ – ізраїльці, держава – Ізраїль, чоловік – ізраїлець, а жінка – ізраїлька.

Петро Івасишин-Еванс,
Лорайн, Огайо

Ми могли б працювати кухарями...

Ми з Олександром працюємо кухоарами в приватному барі-ресторані міста Хмельницького. Мені 22 роки, йому 25. Я незаміжня, Олександер має сім'ю.

Оскільки далі прожити на наші заробітки не можна, маємо надію, що хтось запросить нас працювати на американській кухні.

Моя адреса: **м. Хмельницький, 280013, вул. Прибузька, 2, кв. 117. Телефон (038) 670–72.**

Наталя Ткачук

ЗВІДУСІЛЬ

Жіноцтво критикує Ала Ґора

Передвиборча президентська кампанія Ала Ґора є успішною, коли брати до уваги фінансову ділянку. Однак демократичне жіноцтво критикує його за те, що коло його найближчих дорадників-співробітників — це виключно „клюб чоловіків". Жінки стверджуть, що їм подобаються політичні доктрини віцепрезидента, але ніяк їм не зрозуміти політики щодо браку статевої різноманітности серед його персоналу. Вони підкреслюють, що натомість суперник віцепрезидента Бил Бредлі має місце для жіноцтва серед свого персоналу.

Косівський конфлікт впливає на інші ділянки

Туристична індустрія стверджує, що існуючий кофлікт в Косово та криза біженців починає мати значні впливи і на туристичну ділянку. Велика кількість туристів почали міняти свої пляни щодо відвідування не тільки країн Центральної та Східньої Европи, але й до Европи в загальному, включно з такими країнами, як Греція і Туреччина. Щодено висвітлювані засобами масової інформації жахіття родин біженців і бомбардування та протиамериканські настрої в країнах, які підтримують Слободана Мілошевича, впливають на зміну туристичних плянів не тільки американців, але також й інших туристів.

Де найбільше нелеґалів?

Американська іміґраційна служба підрахувала, у яких штатах проживає найбільше нелеґалів. Перше місце посідає Каліфорнія, де нелеґально проживає 2 млн. осіб. Далі йдуть Тексас (700,000), Нью-Йорк (540,000), Фльорида (350,000), Ілиной (290,000), Арізона (115,000). Нью-Джерзі має 135 тисяч нелеґалів. Найменше їх в Південній Дакоті – 800 осіб.

Новий шеф розвідки для Ірану

Іранський парлямент переважаючою більшістю голосів схвалив кандидатуру нового міністра розвідки, 45-річного Алі Юнесі. Його попередник зрезигнував після того, коли було виявлено, що негідні аґенти з його міністерства були тими, котрі вбили п'ятьох іранських десидентів-інтелектуалів. Новообраний міністер А. Юсені займав досі вже кілька важливих становищ в уряді, включно зі становищем генерального прокуратора Теграну.

За ґвалтування будуть карати

Єгипетський президент Госні Мубарак скасував закон, який дозволяв ґвалтівникам не бути караними, якщо вони одружувались зі своїми жертвами. Батьки зґвалтованих уживали цей закон ще з 1904 року, як засіб рятування чести своєї родини.

СВІЙ ДО СВОГО

Біда одна не ходить...

Горе нашої родини – важко хворий син Віталик. Ми певні, що це вина лікарів, результат їх некваліфікованих дій при родах – вони запізнилися з цісарським розтином. Віталик почав відставати у розвитку, але в той час ще говорив деякі слова, з ним можна було трохи поспілкуватись. Але сталася чорнобильська біда, і вже в кінці того страшного 1986 року синок зовсім перестав говорити, був дуже неспокійним. Тепер йому 14 років, вагою і зростом виглядає на 18 років, але сам нічого самостійно не вміє робити, не говорить, не розуміє того, що йому кажуть, не може самостійно їсти. Ми збирали, як могли, гроші, щоб попросити людей за кордоном хоча б обстежити його належним чином. Та сталася нова біда – мій чоловік, їдучи в автобусі з праці додому, потрапив в автомобільну катастрофу, і йому переламало (майже відірвало) ногу. За три роки ми витратили всі свої заощадження.

Хто може нашій біді зарадити або хоч дати добру пораду? Віталик потребує консультації у лікарів за кордоном, щоб ми знали, чи є надія на якесь покращення, щоб він спромігся самостійно їсти та сказати про свої потреби. Його найважливіші ліки – Thioridazin, 25 mg, що має в різних країнах різні назви: в Польщі – Sonopaks, в Йорданії – Ridazine, в Швайцарії – Melleril. Постійно вживає 6 таблеток на день. Також потрібні мультивітаміни, ліки, що зменшують апетит без шкоди для здоров'я, виводять з організму радіонукліди, ліки від діятезу, алергії.

Наша адреса: **253139, Київ-139, вул. Курнатовського, б. 15а, кв. 132, Оршакові Олегові (для Н. Кисловської).**

Наталка Кисловська

Ось ще дві адреси...

Наша парафія української православної церкви св. Андрія Первозваного в Метрополії Вашінґтону постійно допомагає потребуючим землякам в Україні і Америці. До Вашінґтону періодично приїздять люди з України на лікування, і ми всебічно опікуємось ними. Сестрицтво св. Ольги при нашій парафії вже 10 років постійно допомагає в Україні церквам, сиротинцям і безпосередньо людям в біді – хронічно хворим і чорнобильським переселенцям.

Зворушливою традицією стало в нашій парафії жертвувати в пам'ять спочилих родичів, замість квітів на свіжі могилки, на Фонд допомоги сиротам, старенькім і потерпілим від Чорнобиля. В 1998 році ми передали в Україну готівкою 5 тисяч долярів безпосередньо для найбільш потребуючих, і вислали 27 пакунків з одягом в різні області України. Додатково передали через ЗУАДК і „Смолоскип" велику кількість книжок, одягу і взуття.

Адреси найбільш потребуючих ми вишукуємо, де тільки можемо, в тому числі із „Свободи". Багато наших людей, особливо старших, мають українські книжки, яких сьогодні потребують в Україні. Закликаємо всіх висилати книжки в Україну.

Посилаю Вам звернення, варті оприлюднення в „Свободі". Директор школи з Полтавщини, перебуваючи у Вашінґтоні (за програмою, щорічно спонзорованою родиною Чопівських), просив **допомогти учням його школи книжками, уживаним одягом та взуттям. Вік дітей від 10 до 18 років, і вони часто не мають в що взутися чи одягнутися.**

Їхня адреса: **Україна – 315812, Полтавська область, Лохвицький район, с. Луценки, школа, Цись Микола Іванович.**

В Чернігові організовують дитячий будинок-інтернат для дітей-інвалідів з найбідніших родин. Створено Допомоговий комітет з трьох осіб – Микола Підлісний, Ростислав Василенко і Наталка Кратовіл. Вони закликають допомогти чернігівським знедоленим діточкам, щоб і для них Христос Воскрес.

Пакунки можна висилати на адресу: **Україна, м. Чернігів, вул. Серьожникова 6-а, Міське громадське об'єднання „Іліяда", Супруненко Аліна Іванівна.**

Грошові пожертви для цього інтернату висилайте на адресу голови комітету: **Микола Підлісний, RR#1, Oro Station, Ontario, LOL 2EO, Canada.**

Оля Матула,
Потомак, Меріленд

За збереження...

(Закінчення зі стор. 14)

говорити, а від них і інші заразяться.

Чому, наприклад, не стати активістом, потягнути за собою інших і кинутися у передвиборчу кампанію? Попрацювати в кожному селі, в кожному містечку, і в кожній дільниці великих міст. І попрацювати та, щоб вибрати такого президента, який мав би відвагу спиняти деякі некорисні кроки, на які останньо дозволяє собі п. Ткаченко. Мені здається, що на президента треба обирати таку людину, яка відстоювала б державну незалежність України, яка дбала б про добробут її громадян, про ріст її економічного життя та розквіт її культури. З таким президентом не було б страху, який сьогодні є у пана Н. Н., що в союзі будемо „орати й віддавати 50 відсотків напрацьованого" для Росії, бо такий президент ніколи не відмовиться від державної незалежности своєї країни і не вступить до ніяких союзів. Пан Н. Н. побоюється, що треба буде їхати в Москву, що йому вже раніше доводилось робити, „за апельсинами на свято, за баночкою кави, за паличкою сухої ковбаси, ще й до того київського виробу". То чому ж тоді не попрацювати так, щоб вибрати президента, який докорінно змінив би ситуацію?

Тут мені пригадалось те, що колись говорив Блаженніший Патріярх Йосиф: що наша Церква буде така, якими будуть її вірні. Можна сказати, що й Україна буде такою, якими будуть її громадяни-українці, бо за долю України відповідають також і виборці.

Лука Костелина

У Канаді ми знайшли мовби другу Україну...

В листопаді 1947 року прибув до берегів Нової Шкотії корабель „Генерал Стюарт" – привіз з Европи еміґрантів. З цієї групи нас, сотню молодих українців, привезли до Стівенсу, Онтаріо. Примістили нас у великій дерев'яній колибі, де під час війни мешкали німецькі полонені. Посередині кімнати – велика огрівальна піч, а під стінами – ліжка. Було нас 50 осіб в однім будинку. Зимою ногам було загаряче, а голови мерзли під стінами. Щойно по шести місяцях почали ми відгороджувати кімнати на 10 осіб та вживати ліпше огрівання. Були це початкові невигоди, але ми були задоволені. Ми були вільні, не голодні, і мали надію на краще завтра. Ми підписали згоду-контракт на 10-місячну працю в лісі. Всі ми постановили чесно виконати наші зобов'язання супроти уряду Канаду і фірми, в якій працювали. Нам залежало, щоб ми створили добре ім'я для українців. Адже після нас прибували нові групи скитальців з Німеччини.

Працювали ми від 7-ої години ранку до 6-ої вечора. Ходили пішки по 2–3 милі на роботу. Пилами зрізували великі дерева, чистили їх від гілля, розтинали по 8 фітів і складали в так звані корди. Відтак цю деревину ми рікою відсилали до міста Мерітон, де виробляли з неї папір. Неділя – це був день Божий, день молитви і відпочинку. Але також і кожний робочий день починали ми спільною молитвою.

Вечорами вивчали англійську мову. Читали газети і журнали, канадські і українські. Вели гутірки на різні теми. Це давало нам моральне вдоволення по тяжкій праці.

Організували хор з наших лісовиків під дириґентурою Володимира Стельмаха. Відбували святочні сходини в річниці Базару, смерти членів ОУН Біласа і Данилишина. Вшанували Тараса Шевченка концертом в Джеральтоні, Онтаріо.

Ще задовго перед Різдвом Христовим ми отримали запрошення від УНО в Джеральтоні приїхати до них і разом святкувати наше Різдво. Ми були дуже раді, що про нас пам'ятають наші брати-українці. 6 січня 1948 року нас 40 лісовиків прибули на Свят-Вечір до Джеральтону. А хто не поїхав з нами, також за нашими традиціями святкували Різдво. Поставили гарну ялинку, варили наші страви, колядували та сумно згадували рідних в Україні. На станції в Джеральтоні нас привітали представники УНО і, колядуючи, прийшли ми до домівки УНО, переповненої нашими людьми. Почали Свят-Вечір, якого вже роки не бачили. Нас прийняли, мов рідних дітей. На столи подали 12 українських страв. Згадали нашу Батьківщину, де ворог молитися не дозволяв...

На другий день Різдва Христового ми пішли з колядою відвідати українців, що мешкали в околиці Джеральтону. Ми тоді відчули, що в далекій країні є вільне життя для нас, українців, є ніби друга Україна. Тоді ми поїхали до Форт-Віліяму та Порт-Артуру, де пішли з колядою по українських родинах. Всюди нас приймали, як рідних, і ми гарно, по-християнськи відсвяткували наше Різдво.

Ще однією великою імпрезою було Водохрище, Йордан. Так, як було в Україні, святили воду в озері. Ми поставили хрест з льоду, запросили священика з Форт-Віліяму і привезли церковні хоругви. Співав наш хор під дириґентурою Володимира Стельмаха.

Прикро згадувати тепер, але наші канадські співробітники повідомили канцелярію фірми, що ми щось таке робимо, чого вони не розуміють. Приїхало кілька урядовців з нашої фірми, між ними один українець, і він пояснив їм наші йорданські традиції. І всі були задоволені.

Ми святкували всі наші свята, релігійні та народні, сходинами. Організували перший СУМ в Канаді. Були постійно в контакті з міністерством праці в Оттаві і фірмою Маратон Папер Міллс, в якій ми працювали. Після сумлінного виконання контракту всі ми одержали від уряду спеціяльні виказки. Це було 23 вересня 1948 року. 60 з нас залишилось працювати в лісі, а сорок переїхало до Торонто, Вінніпеґу, Монтреалю та Едмонтону. В цих місцевостях включились в життя українських громад.

Були ми в контакті з Централею КУК і д-ром Кушнірем, що особисто відвідував нас і радив нам, що робити дальше. Так почали ми вільне життя в Канаді.

Майже всі лісовики знайшли працю і почали нормальне життя в різних місцевостях Канади. Сьогодні багато з них на пенсії і далі є добрими членами нашої громади.

Ярослав Вільк,
Торонто, Канада

З НАГОДИ 40-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ВІНЧАННЯ
ІРЕНИ І ЯРОСЛАВА МОЦЮКІВ
гості зложили:
на церкву св. Михаїла в Йонкерсі

Галя і Лев Футала	- 200 дол.
Марія і д-р Василь Лучків	- 200 дол.
Ліда і Фред Палмієрі	- 200 дол.
Анна і Володимир Козіцький	- 100 дол.
Ольга і д-р Юрій Руденський	- 100 дол.
Влодзя і Богдан Вітюк	- 100 дол
Оля і Петро Кулинич	- 100 дол.
Роза і Дмитро Глушко	- 100 дол.
Славка і Василь Млинарик	- 100 дол.
Ірена Гнатів	- 50 дол.
Разом	**-1,170 дол.**

На Український Музей в Ню Йорку

Ліда і Орест Ґлют	- 200 дол.
Анна Шашкевич	- 150 дол.
д-р Марія і Ярослав Кіцюк	- 100 дол.
Іванка Ганкевич	- 100 дол.
Марія Борковський	- 100 дол.
Леся і д-р Петро Гой	- 100 дол.
Ірена і Василь Іванчишин	- 100 дол.
Нуся і Микола Стасів	- 100 дол.
Степан Петрик	- 100 дол.
Христина Маєвська	- 50 дол.
Світлана і Ярослав Гнатюк	- 50 дол.
Анна і Тихон Кульбіда	- 40 дол.
Разом	**1 190 дол.**

Щиро і сердечно всім дякуємо.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

„Котились писанками із гори ясні сонця у маминій долоні"

Від 21 березня до 6 червня в Українському Музеї в Нью-Йорку відбувається виставка „Писанка – мистецький твір української культури. Збереження традиційної символіки і форм у писанках Тані Осадци та в сучасному мистецтві Аки Перейми".

Писанка в Америці – чи не найпопулярніший вид українського народного мистецтва. Писанка приваблює дітей і дорослих не лише уявною легкістю, доступністю виконання, а й таємничістю символіки, закоріненої в тисячолітній історії.

Для популяризації писанки багато робить Український Музей у Нью-Йорку, щовесни влаштовуючи виставки і курси писанкарства. Ці виставки і курси писання писанок та ознайомлення з українськими Великодніми звичаями викликають найбільше зацікавлення. Останнім часом, скажімо, бували дні, коли музеєві нелегко було дати раду з відвідувачами, яких збиралося до півсотні в одній групі, а серед них і малята з передшкілля, і старшоклясники з середніх шкіл, і пенсіонери (часом із інших штатів).

Багатьом це дає нагоду відкрити для себе Україну взагалі, а зокрема дізнатися про українську культуру з інших виставок, які влаштовує музей, і з різних збірок та інформаційних матеріялів, що їх музей збирає протягом 23-ох років свого існування.

Цьогорічна виставка – особлива. Насамперед тому, що це – остання виставка писанок у другому тисячолітті, то ж музей намагався зробити її відмінною від попередніх, гідною величної дати. Щоб пов'язати тисячолітні традиції з досягненнями сучасного мистецтва, музей запросив двох мисткинь, творчість яких ідеально охоплює обидва визначені аспекти. Ці дві мисткині – рідні сестри Таня Осадца й Ака Перейма. Обидві здобули освіту і зформували свої мистецькі напрямки в Америці, куди їх закинула воєнна стихія. Але при цьому вони виявили феноменальну особливість свого народу: попри вкрай несприятливі умови, не тільки зберегли й передали своїм дітям і внукам українську мову й самосвідомість, – їхня професійна, мистецька творчість виросла зі здорового коріння рідної культури.

Ака Перейма. Дві риби

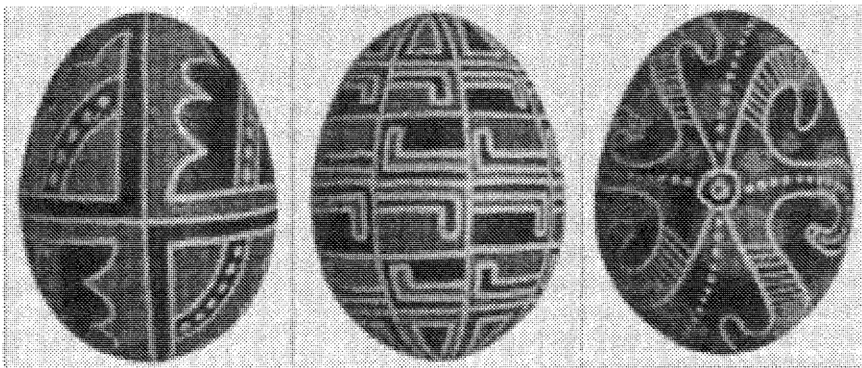
Ака Перейма. Квіти папороті.

„Основний критерій нашої родинної творчости, – говорить Таня Осадца, – налаштованість на творчість нашого народу, цю невичерпну криницю людської фантазії". Гармонія „родинної творчости" Аки Перейми і Тані Осадци дуже добре представлена на виставці в Українському Музеї. Кожна з них по-своєму втілює своє захоплення і своє розуміння писанки як невичерпного джерела орнаменту і символіки. Одна – Таня – присвятилася вивченню, колекціонуванню, відтворенню і популяризації традиційних зразків писанки, старовинних коренів писанкарства. Друга – Ака – осмислює і талановито трансформує орнаменти й символи традиційної писанки в різних формах і жанрах сучасного мистецтва – в живописі, кераміці, скульптурі.

Виставку супроводжує мистецьки оформлений буклет з кольоровими репродукціями, а ті, хто відвідав передвеликодні курси з техніки писання писанок, мали нагоду також побачити фільм Славка Новицького „Писанка". Не пропустіть нагоди оглянути виставку з двох унікальних колекцій українських мистців діяспори, що підтверджують незнищеність старовинної спадщини, яку наш народ творить і зберігає тисячоліттями. І приєднаймося до поетичної молитви Аки Перейми:

Із цього світу
відійду я,
та молю Бога,
щоби зі світу цього
не відійшла
ця писанка моя.

Надія Світлична

Таня Осадца. Писанки

Поезії Миколи Скелі-Студецького – журба і біль

У Києві вийшла в світ книга Миколи Скелі-Студецького „Крамольні вірші", яка складається з двох збірок – „Кров'ю серця" і „За Україну", разом 154 вірші. Частина з цих поезій друкувалася у різних газетах і журналах за кордоном.

З поезій перед нами постає зажурений образ поета-страдника за долю свого народу, його державність і мову.

Мова для автора – це неоціненний скарб народу, який треба любити й берегти, знати й примножувати. Нехтування рідною мовою, яке зараз помічаємо в Україні, не збагачує духовности людей. Промовисті вірші присвячені недолі українських геніїв – Тараса Шевченка, Олександра Довженка.

Поет не є прихильником сучасного модернізму, не визнає філософії екзистенціялізму, фройдизму. Він – прихильник традиційної манери. У його віршах немає якоїсь спеціяльної вишуканости, проте в них знаходимо багатство добрих стилістичних засобів. Вірші зрозумілі та справді „беруть за душу". Мета поета – облагородити читача та вказати йому правильний шлях до самовиховання та самовдосконалення.

Поет дуже критично ставиться до совєтського минулого. Він – син і онук священиків. Батько його помер ще в 1921 році, коли майбутньому поетові виповнилося всього чотири місяці. Мати його всі роки поневірялась по чужих людях та випадкових роботах, приховуючи своє соціяльне походження. Дитинство поета минуло біля діда в селі Цибулівці на Вінничині. Потім він жив у дядька в містечку Гнівань, де й закінчив середню школу. У 1940 році М. Скеля-Студецький був покликаний до Червоної армії, але не прийнятий через поганий зір. Початок Другої світової війни застав його в Києві, де від першого до останнього дня він перебував в обороні столиці, зазнавши згодом німецького полону за Борисполем, звідки українців з правого берега Дніпра відпускали додому. Деякий час він служив в 109-му Українському військовому батальйоні міста Вінниці під командуванням генерала Михайла Омельяновича-Павленка. Тоді, до речі, він вперше почув та заспівав „Ще не вмерла Україна" і „Боже великий, єдиний", тоді серцем відчув Україну. Восени 1943 року М. Скеля-Студецький дістався до Німеччини, а після війни, в 1948 році, з таборів для переміщених осіб у Мюнхені переїхав до Венесуелі. На початку 1951 року „з дурної голови", як сам каже, повернувся на так звану „родіну" – добровільно в тюрму. В Україні був засуджений на 25 років ув'язнення. Був в'язнем більшовицького ҐУЛАҐу й лише в 1992 році реабілітований.

Своє нещасне життя поет блискуче змалював у сповнених горя віршах:

Не збулося моє життя
на Вкраїні,
Тож навіщо було вороття
Із чужини?

З глибоким чуттям змальовує поет пам'ятки свого минулого:

Але де ж ти, священная церкво,
Свого велета-дзвона поділа?

„Дзвін" тут – яскрава мистецька алегорія.

На рідній землі його справді зустріла лиха доля: він втратив дружину й дочку та надію, що світ стане для нього раєм, коли він повернеться в Україну:

... вийшло не так, як гадалось,
Бо правду мені говорили:
Так пташка, що в небі літала,
У клітці нараз опинилась.

Розповідь про книгу Миколи Скелі-Студецького хочу закінчити роздумами поета над власним твором. Він пише: „Мабуть, не одного колишнього 'совєтського поета'

(Закінчення на стор. 19)

Анна Карванська–Байляк

НОВІ ВИДАННЯ

Любов і боротьба Анни Карванської

Не всі українці з числа тих, які проживають нині в діаспорі, покинули рідну землю при перших громах небезпеки зі Сходу, багато хто залишився для трагічної збройної боротьби проти полчищ комуністичного режиму. Серед них була і Анна Карванська-Байляк, донька Марії та Миколи Телятинських з галицького села Буховичів. З батьківської хати, з української школи винесла вона той національний дух, який кликав дівчину до боротьби й допомагав вистояти. Її спомини про пережите „Во ім'я Твоє. Мережане життям" щойно вийшли у варшавському видавництві „Український архів". Дві провідні теми визначають сюжетну лінію споминів – любов і боротьба. Передовсім то була любов до рідної України, яка й покликала до боротьби – спершу проти польського шовінізму, а потім проти більшовицького свавілля. З приходом останньої сили на Львівщину почалися масові репресії і викорінення усього українського. Тоді юна Анна (псевдо „Лісова" і „Рома") почала виконувати завдання Українського допомогового комітету налагодження шкільництва. І це був початок її боротьби, яку дівчина продовжила у підпільній мережі ОУН, в осередках Українського Червоного Хреста. У жорстоких сутичках з совєтськими і польськими партизанами, а потім з частинами НКВД, гинули друзі Анни.

В грудні 1944 року за наказом командування вона перейшла на терени Польщі, в район Перемишля. Провідним завданням УПА став захист українського населення від знущань просовєтської польської влади. На Закерзонні в життя Анни прийшло перше кохання. Її обранцем став Дмитро Карванський, з яким вони стали до шлюбу в серпні 1945 року, а в січні наступного разом з численними побратимами він поліг в нічному бою у Бірчі.

У вересні 1946 року почалася леґалізація вояків УПА, які тепер мали розчинитися в польському середовищі й вберегти себе для майбутньої української справи. Анна опинилася в Кракові, де у травні була заарештована службою безпеки, і після тривалих поневірянь під слідством засуджена до 14-річного ув'язнення. У в'язницях Ряшева, Тарнова, Ґрудзьондза і Фордону Анна провела сім років і один місяць, після чого її „умовно" випустили на волю, тобто вона перебувала під наглядом служби безпеки. Вкрай нелегко було налагодити життя за таких умов. Але воля до життя допомогла Анні вистояти. Дізналася вона й про сумну долю батьків, висланих до Сибіру. Старші її брати Іван, Микола і Павло загинули в НКВД.

Часи змінювалися на краще. Подруга допомогла Анні виїхати за океан, де Роман Байляк („Богун") став її чоловіком. Доля подарувала Анні можливість відвідати рідні Буховичі, побачитися з батьком та численною ріднею, розшукати місце поховання свого Дмитра. Про усе це вона щиро й просто розповідає у своїй книзі.

Ведучи мову про спомини Анни Карванської, варто зупинитися на важливій обставині, яка супроводжувала її впродовж життя, попри усі страждання і негаразди. Ця обставина – людська доброзичливість, яка межує з любов'ю. Якнайкраще характеризує саму Анну, що прояви такого ставлення до неї вона зауважила і запам'ятала. Не дивно, коли про тебе піклуються свої. Значно важливіше, коли до тебе по-людськи ставиться хтось із ворожого стану. Тоді пересвідчуєшся, що не генетична злоба, а реалії підневільного життя поставили людей по різні боки барикади. До таких людяних супротивників належали і польський поліцай, який ще в 1933 році усміхнувся дівчинці і не зачепив її в краївці під час облави. І тюремний ключник Антоні, який в Кракові зі співчутливими словами нагодував арештовану. І заступник начальника в'язниці Войцех Граляк, який поклопотався про дострокове звільнення Анни. І Мечислав Грабовський, юрист підприємства, де вона працювала після тюрми, який приховав від керівництва політичну статтю її осудження і тим відвернув неминуче звільнення з місця праці. І багато-багато інших.

Серед цих людей особливо зворушує спомин про відому співачку Анну Герман, яка стала для Анни близькою людиною. Намагаючись допомогти батькам в Сибіру, Анна Карванська шукала людей, які бувають в СССР, щоб з ними передати якісь теплі речі. Пошуки привели її до Анни Герман, її мами і бабусі. Анна Герман походила з родини голляндських колоністів в Україні, яких в роки Другої світової війни вивезли до Казахстану. Згодом Анна з мамою Ірмою вибралися до Польщі, а друга дочка Ірми, Берта, залишилась в СССР. Саме її і провідувала 72-річна бабця, привозячи необхідні для прожиття речі. Вона й узяла передачу для Телятинських, а дві Анни відтоді стали подругами.

Звісно, в оточенні Анни Карванської були й люди, про яких не можна сказати доброго слова. У дні слідства вона зустріла серед своїх катів сина священика з села Лімної Ярослава Гамівку, вояка УПА, який на її весіллі був першим дружбою, а тепер став особливо жорстоким прислужником режиму. На допиті Анни він зухвало признався, що від 1940 року перебував на службі НКВД. Скільки гарних людей загинули з вини такого перевертня?

Варті уваги роздуми Анни Карванської про побачене в Україні нашого часу. Її вразила страшна байдужість людей до свого села чи міста. Нехай бракує коштів на достатнє життя, але ж можна подбати про пам'ять померлих і вижати бур'яни на цвинтарях, побілити сільську школу-руїну, засипати вибоїни на шляху? До речі, про кошти: в Буховичах почали будувати велику церкву, тоді як діюча, поставлена в 1612 році, занепадає. Чи не доцільніше за зібрані громадою гроші відновити стару церкву і школу? Немає кому відповісти на це запитання... „Занедбані брудні хати, потопаючі в болоті й всюдисущому балагані колгоспні села, розбиті, роз'їжджені дороги, а на станційних зупинках люди з всеохопною байдужістю в постатях та з пасивністю на обличчях. Ні однієї усмішки". Єдина надія – на дітей, які, можливо, виростуть патріотами України. Звісно, якщо буде кому їх такими ростити....

Є в книзі докір українській діаспорі за її політичні незгоди, особливо ж за приймання в УПА, яка насправді вже не існує, нових людей, котрі з Українською Повстанською Армією нічого спільного не мали.

Нову книгу прислав до редакції "Свободи" директор видавництва "Український архів" Євген Місило. Адреса видавництва: ul. Krasinskiego, 16, m. 84, 01581, Warszawa, Polska.

Левко Хмельковський

Колишній прем'єр апелює...

(Закінчення зі стор. 1)

про політичний притулок в США. За твердженням Джо Ґрило, понеділкове слухання не призвело до жодного рішення суду. Те, що суд не ухвалив ніякого рішення під кінець слухання, речник Лазаренка у США розцінив не як поразку, а як річ цілком сподівану і нормальну. Згідно з процедурою, інформацію, представлену з боку Лазаренка в перебігу слухання, суд просто "взяв до уваги".

За діючими в таких випадках правилами, Лазаренко дуже обмежений у можливості говорити із представниками преси. На осіб, яких затримує Служба іміґрації США, поширюється закон про охорону приватної інформації. Власне цей закон забороняє службі іміґрації коментувати чи обговорювати із третіми сторонами іміґраційні справи затриманих і все, що їх стосується. До сих пір близько п'ятдесяти журналістів зверталися до Служби іміґрації і натуралізації (СІН) по інформацію в справі Лазаренка. Така ж кількість репортерів заявила про бажання зробити з ним інтерв'ю. Але одна з вимог згаданого закону забороняє затриманим давати інтерв'ю. Тому його речник і адвокати намагаються періодично публікувати заяви Лазаренка, щоб інформувати громаду про розвиток подій.

В перебігу останнього слухання, як повідомив "Свободу" Джо Ґрило, давалися свічення на підтримку клопотання Лазаренка. Він відмовився назвати імена свідків, які виступили на слуханні, пояснюючи це тим, що всі слухання є приватними, тому кільком репортерам, які з'явилися до суду, не дозволили увійти до судової залі.

Як повідомили кореспондента "Свободи" у посольстві України в Вашінґтоні, в цих слуханнях український уряд, який домагається депортації Лазаренка не брав участи. Документи із викладом злочинів, які інкримінуються експрем'єрові, було надано американським властям ще в лютому.

Коли це число газети було вже готове до друку, редакції вдалося отримати офіційну заяву Павла Лазаренка. В ній зокрема говориться:

"...я попрохав суд відкласти мою депортацію в Україну з огляду на положення "Міжнародної конвенції проти тортур". Суду було представлено свідчення про те, що мене у випадку депортації в Україну можуть піддати тортурам. До відома суду було подано велику кількість повідомлень міжнародних і неурядових організацій про випадки тортур і насильства, які застосовували українські урядовці, і наслідком яких були страждання, тілесні ушкодження, а в деяких випадках і смерть. Широке застосування тортур у тюремній системі України документально підтверджено у звіті Державного департаменту США від 26 лютого 1999 року.

Мене особливо непокоїть те, що мій статус впливового політичного опонента Президента Кучми поставить мене під загрозу інтенсивного фізичного і психологічного насильства, а також порушення моїх людських прав.

З часу мого виїзду з України слідчі Кучми незаконно і жорстоко переслідують членів моєї родини. Кілька разів в моєму помешканні і бюрі в Україні робилися обшуки, а на мою власність накладався арешт з порушенням мого права на дотримання процесуальних норм.

Я – жертва політичного переслідування з боку уряду Президента Кучми. Кримінальні розслідування в Україні є частиною систематичних політично умотивованих намагань придушити опозицію."

Після слухання, яке тривало цілий день, лишається вирішити, чи іміґраційний суд має достатньо інформації, щоб ухвалити остаточне рішення про політичний притулок для Лазаренка, чи належить продовжувати слухання. Покищо речник Лазаренка не може сказати напевно, що станеться далі. Тепер розвиток подій залежить від наступних кроків суду. У надісланій редакції "Свободи" заяві Лазаренко підтверджує свій намір бути кандидатом у президенти від партії "Громада". За словами Джо Ґрило, екс-прем'єр також братиме участь у передвиборній кампанії в Україні, наскільки йому дозволятимуть обставини.

Лазаренко перебуває у Федеральному центрі затримання СІН США в місцевості Даблин, неподалік від Сан-Франциско. Йому заборонено виходити поза межі центру, в якому, крім нього, затримуються інші особи. Його постійно відвідує дружина і троє дітей, які перебувають у США за туристичними візами. За словами його речника, Лазаренко проводить час, читаючи російські газети. Із міркувань безпеки речник Лазаренка відмовився сказати, де саме в околиці Сан-Франциско перебуває дружина із дітьми Лазаренка.

Юрій Шевчук

Початок влади...

(Закінчення зі стор. 11)

званий купець поклав на конто П. Лазаренка в одному з банків Цюріху, Швайцарія. Купець підтвердив трансакцію, якою, одначе, „не було порушено жодного закону". Екс-прем'єр-міністер до цього торгу не признався. Григорій Омельченко, член Комітету ВР боротьбі з корупцією, певний, що саме з намови Лазаренка український уряд країни закупив мешканеві доми за надутими цінами в однієї панамської фірми. П. Лазаренко заявив: „Я не мав нічого спільного з цією трансакцією". Швайцарська влада інформує, що вона досліджує указ екс-прем'єр-міністра про надання українській фірмі З'єднані енергосистеми право на постачання природного ґазу споживачам третини України. Ця фірма перебуває під впливом Юлії Тимошенко, члена партії П. Лазаренка, а доходи фірми – 200 мільйонів дол. чистого зиску річно. П. Лазаренко заперечив будь-яке відношення до названої фірми, а Ю. Тимошенко зрезиґнувала з провідного посту партії „Громада" і зірвала стосунки з екс-прем'єром-міністром.

Голосна акція в справі П. Лазаренка у засобах масової інформації дає свої наслідки. Екс-прем'єр-міністер оскаржує урядові кола за його збитки, і позбутися його не буде легко. П. Лазаренко заявляє, що добре обізнаний, як в тіні Президента Л. Кучми „протекція" була об'єктом політичних торгів. Він має намір розказати прокурорам, „як було здобуто фонди для виборчих кампаній, як банки і заводи були оподатковані і куди поділись гроші". П. Лазаренко сказав: „Я знаю банкові конта цих людей. Я назву імена всіх і конта людей, котрі підтримують Президента". Справа досить серйозна, коли швайцарські власті звільнили П. Лазаренка з-під арешту після отримання завдатку в сумі трьох мільйонів долярів.

Автор зреферованої статті, Майкел Вайнс, інформує, „Ню Йорк Таймс" з 19 лютого, що Верховна Рада України позбавила депутата П. Лазаренка права недоторканости. Преса інформує, що Президент Л. Кучма заперечив, що хтось переслідує експрем'єр-міністра політично. П. Лазаренко рухається без перешкодно, виголошує свої політичні декларації і може виїжджати за кордон. Що було далі, знаємо з інших джерел. Спочатку П. Лазаренко поїхав до Греції „лікувати серце", а невдовзі з'явився у Ню Йорку, й відразу на летовищі ім. Кеннеді попросив політичного притулку. Справа ця, навіть на наші звичні до всього часи, настільки оригінальна, що її кінець просто неможливо передбачити.

Михайло Шпонтак

Поезії Миколи Скелі-Студецького...

(Закінчення зі стор. 17)

торкнулась драматична історія його творчости, спричинена комуністичним режимом... І одним із прикладів такої історії є ця книжка, яку я, автор, воскресив із мертвих, бо ж чимало віршів її було перенесено на чужий ґрунт отого сумнозвісного соціялістичного реалізму, щоб хоч таким чином побачити ті вірші надрукованими, щоб не чіплялись 'власть імущі'. Але писались рядки, писались так, як диктувала душа, виходячи із справжнього реалізму, писались і складались потихеньку в шухляду. Та ще й подалі, щоб ніхто не знайшов. А потім. Що потім? Куди їх? Що робити з ними? Не хочеться, щоб пропадали. І раптом хтось порадив: у вас є прекрасна можливість перенести їх на чужинецький ґрунт, так деякі поети роблять. Такі, як ви, колишні еміґранти. А в день мого п'ятдесятиріччя, саме на п'ятому з'їзді письменників України 22 травня 1971 року, поет Андрій М'ястківський, прочитавши в літературній газеті добірку моїх віршів, сказав: „А це якраз про наше життя вірші"...

От якої долі зазнав наш поет, поки прийшов до твердого переконання, що

Державотворець я і націоналіст
І в цім життя мого
єдиний чин і зміст!

Книга Миколи Скелі-Студецького – ґрунтовний і помітний внесок в нашу літературу. Вона бойова, спрямована проти недругів нашого народу і їх зажерливих писань. Вона викликає роздуми, і якщо в чомусь і спірна чи однобока, то що ж, зрештою, це можна поправити! Адже так відкривається шлях до наступних збірок поезії чи прози, до обміну думок, руху вперед.

Володимир Жила

Табори і майстерні на Союзівці влітку 1999 р.

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР

від неділі, 20-го червня, до четверга, 1-го липня

Хлопці і дівчата віком 12-18 років.

Харчування і нічліг, оплата за дитину

для членів УНСоюзу – 300 дол. ;

для нечленів – 350 дол. .

Тенісова оплата для учителів – 75 дол. від дитини.

Інструктори: Зенон Снилик, Юрій Савчак та інші.

Приймаємо не більше, як 60 учасників!

ТАБІР ДЛЯ ХЛОПЦІВ І ДІВЧАТ

від суботи, 10-го липня, до суботи, 24-го липня

Відпочинковий табір для хлопців і дівчат віком 7-12 років. Прогулянки, плавання, ігри, українські пісні і фольклор під безперервною опікою.

Харчування і нічліг – оплата за дитину:

для членів УНСоюзу – 225 дол. на тиждень

для не членів – 275 дол. на тиждень.

Додаткова оплата для опікунів/інструкторів:

– 30 дол. на тиждень від дитини.

Приймаємо не більше, як 45 учасників!

ТАБІР ДОШКІЛЛЯ ПЕСИКА „ЧЕМНОГО"

від неділі, 18-го липня, до суботи, 24-го липня

Призначений для англомовних діточок від 4-6 років для навчання про українську батьківщину. Реєстрація/оплата для опікунів 75 дол. від дитини якщо родичі перебувають на Союзівці. Реєстрація/оплата для опікунів 125 дол. від дитини якщо родичі не перебувають на Союзівці.

МАЙСТЕРНЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ

від неділі, 8-го серпня, до суботи, 21-го серпня

Традиційні українські народні танці для початкуючих, середніх та заавансованих танцюристів, харчування і нічліг – оплата за дитину:

для членів УНСоюзу: – 325 дол. за повний навчальний час

для нечленів – 375 дол. за повний навчальний час.

Оплата за викладачів – 200 дол. від дитини.

Інструктор: Рома Прийма-Богачевська.

Приймаємо не більше, як 60 учнів, мешкаючих на Союзівці і 10 учнів доходящих. Нікого не приймаємо на менше, як два тижні без дозволу Р. Прийми-Богачевської.

Зголошення до всіх таборів і майстерень треба робити заздалегідь. Місця надається згідно із зголошенням та одержанням 25 дол. завдатку від дитини/від табору. Побираємо оплату в сумі 75 дол. за реєстрацію і опіку інструкторів від дитини/від табору (крім табору дошкілля „Чемного"), які перебувають поза межою Союзівки. Завдаток стосується до цієї суми.

Український Народний Союз не дискримінує нікого на підставі віку, раси, релігії, статі чи кольору шкіри.

Оплату за харчування і нічліг можете вирівняти банковою кредитною карткою, чеком, або готівкою. Оплату за викладачів та опікунів треба вирівняти чеком на Союзівку – Таборова оплата. Наша оплата є цього року дещо підвищенна з огляду на значно вищі кошти забезпечення таборів.

Вимагані всі необхідні медичні довідки і листи-дозволи мусять бути доставлені Союзівці не пізніше, як три тижні перед початком табору, інакше дитина стратить місце в таборі. Не дозволяється жодних виїмків, згідно з вимогою Відділу Здоров'я стейту Ню Йорк.

Дорогі земляки! Дбайте про участь ваших дітей в спортивних клюбах української спільноти в Америці!

Стипендії ім. Марусі Яворської будуть присуджені талановитим музикантам

ОТТАВА. – Фонд „Стипендії ім. Марусі Яворської", заснований Оттавським університетом, виділить у 1999 році принаймні дві стипендії по 5,000 долярів талановитим студентам з України, Канади та інших країн, які вивчають музику на рівні аспірантури і докторантури. Фонд, заснований на кошти Марусі Яворської, прихильниці музики, піяністки і віольончелістки, яка 40 років викладала виконавчу майстерність, присуджує стипендії студентам-аспірантам і докторантам. Кандидати повинні бути зареєстровані у визнаних музичних програмах у Канаді, в Україні або в інших країнах і мати рекомендації на отримання цієї стипендії від своїх музичних закладів.

У 1998 –1999 роках стипендії ім. Марусі Яворської отримали п'ять студентів. Дмитро Ткаченко, талановитий молодий скрипаль, отримав 5,000 долярів для продовження музичного навчання в Українській національній музичній академії. Канадському скрипалеві Дарилові Стрейнові також була присуджена стипендія у 5,000 долярів для вступу на маґістерську програму університету ім. Джонза Гопкінза.

Були присуджені додаткові стипендії: Джонатанові Олденґармові (3,000 дол.), який продовжує навчатись на маґістерському рівні університету МакҐолл; Марі-Каролайн Берк (2,000 дол.), яка закінчила Оттавський університет і зараз навчається у Монтреальській музичній консерваторії, і Марсі К'єркош (1,000 дол.), яка продовжує навчатись в аспірантурі на факультеті фолкльорної музики у Йоркському університеті.

Кожний музичний заклад може представити одного студента до 31 березня 1999 року. До рекомендованих паперів входять: офіційна анкета, автобіографія, запис трьох робіт, завірені копії залікової книжки абу виписки з екзаменаційної відомости та рекомендаційні листи.

За докладнішою інформацію про Фонд „Стипендії ім. Марусі Яворської" та в справі анкет просимо звертатись до: **Chair, Department of Music Faculty of Arts University of Ottawa 50 University Private Ottawa, Ontario, Canada K1N 6N5. Tel.: 613-562-5733.**

Джерело:
Daniel Morin, Communication Officer 613-562-5800,ext.3151, dmorin@uottawa.ca

Шановні дописувачі до "Свободи"

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ВАШУ БЕЗЦІННУ ДОПОМОГУ!

Просимо, висилаючи свої дописи до газети, дотримуватися таких умов:

Подавати до "Свободи" тільки оригінал допису, а не копію; матеріяли, надруковані в інших газетах, "Свобода" не передруковує;

Підписувати дописи власноручно, повним прізвищем по-українському; обов'язково подавати свою адресу і телефон;

Дописи мають бути короткими, висвітлювати тільки те, що може мати інтерес для загального читача; пробіли між рядками мають бути досить великі;

Дописи присилати до редакції не пізніше, як через п'ять днів після події;

Якщо ви користуєтесь факсом, старайтесь, щоб допис був надрукований більшими літерами і виразно.

ПАМ'ЯТАЙТЕ, БЕЗ ВАШИХ ЦІННИХ ДОПИСІВ "СВОБОДА" НЕ ЗМОЖЕ БУТИ СПРАВДІ НАРОДНОЮ ГАЗЕТОЮ.

СПОРТ

В УКРАЇНІ

„Баварія", Мюнхен – „Динамо", Київ – 3:3

Відбулись перші півфінальні ігри змагань за Чашу Ліги чемпіонів Европи. Київська команда „Динамо" на своєму полі приймала футболістів „Баварії" з Мюнхену. Квитки на стадіон були продані задовго до гри, і у перекупників ціна на них сягала ста долярів. Гра була варта цього. Кияни провадили у першій половині 2:0, але втратили пильність, і за кілька секунд до перерви гості забили перший голь. Гра закінчилася внічию – 3:3. Матч реваншу відбудеться в Мюнхені 21 квітня. Тренер німецької команди Франц Бекенбауер сказав, що „Динамо" – краща команда з тих, з якими вони грали в лізі чемпіонів. З нічийним рахунком зіграла і друга пара півфіналістів: „Манчестер", Велика Британія – „Ювентус", Італія.

Київський гравець Андрій Шевченко забиває перший голь.

Фото ПАП.

В ДІЯСПОРІ

Подяка міжнародного майстра з шахів

Сердечно дякую Управі УСЦАК, всім спортовцям української діяспори Північної Америки за допомогу, що ви люб'язно надали мені для здобуття в Швайцарії звання міжнародного майстра з шахів, а також за ту батьківську увагу, високий патріотизм й харитативну допомогу, яку ви надаєте українському спортові в цей важкий для нас час.

З щирою повагою,

Сергій Перун,
чемпіон Києва.
Київ, 20 березня 1999 року.

Українська Спортова Централя Америки і Канади, в міру своїх фінансових можливостей, продовжує підтримувати українських спортсменів в Україні, особливо молодих майстрів, які прагнуть гідно представляти свою Батьківщину на міжнародній арені. Закликаємо прихильників українського спорту надсилати свої пожертви на цю благородну справу.

Пожертви просимо надсилати на адресу: ***USCAK – Sport in Ukraine 680 Sanford Ave., Newark, N.J. 07106.***

УСК, Нью-Йорк – СК, Вандерерс – 1:2

В неділю, 28 березня ц. р., відбулися чергові футбольні ігри чемпіонатів у всіх дивізіях Космополітальної Сакер Ліґи Нью-Йорку. Перша дружина УСК-у провела календарну зустріч з клюбом „Вандерерс", і цим разом зазнала поразки – 1:2. Першими відкрили рахунок наші футболісти. Суперники вирівняли гру – 1:1. Зустріч наближалася до кінця, коли гості здобули переможний голь. Резерва УСК-у продовжує домінувати в своїй дивізії, і в табелі ігор займає позицію лідера. Цим разом наші резервісти перемогли резерву „Вандерерс" з рахунком – 5:2.

Українські шанувальники футболу – в Парижі

25 – 29 березня ц. р. шанувальники українського футболу відвідали столицю Франції – Париж, де відбувся двобій збірної команди України з збірною Франції, чемпіоном світу за вхід до фінального етапу ігор Чемпіонату Европи в 2000 році. В п'ятницю, 26 березня ц. р., відбулися змагання молодших за віком збірних Франції і України, які борються за вхід до фінального турніру, що відбудеться в наступному році на Олімпіяді в Сіднеї, Австралія. У ці дні відбулася зустріч збірної українців Америки із збірною українських футболістів Західньої Европи. Цю гру організували футболіст УСТ „Львів", Клівленд, Лев Голубець і Тарас Яворський - футболіст СК СУМ „Крила", Чикаго. На їхнє прохання Управа УСЦАК не тільки взяла ці збірні під свій патронат, але і підтримала фінансово, придбала емблеми, вимінні прапорці, медалі для обидвох збірних.

Молодша збірна України цим разом виступила досить невдало, коли зважити, що досі вона виграла усі змагання цієї серії і займає перше місце в табелі показників 4—ої групи. Французькі футболісти перемогли з рахунком 4:0. Але вже 30 березня ц. р. наші молоді футболісти перемогли в Києві своїх ровесників з Ісляндії з рахунком – 5:1. Таким чином можливості поїхати до Сіднею ще не втрачено.

Збірні команди Америки і Західньої Европи перед футбольною грою в Парижі.

Українці на стадіоні „Стаде Франсе".

Українці Америки – українці Західньої Европи – 2:4

В складі збірної українців Америки виступили Андрій Бакун, Олесь Василак, Ярослав Твардовський (усі – „Ч. Січ"), Лев Голубець, Ігор Данко, Богдан Лішнянський, Михайло Попадюк, Михайло МекЛоклин, Олег Рабосюк, Андрій Футей (усі – УСТ „Львів", Клівленд), Михайло Дацків, Лев Кулінченко, Олег Куляс, Павло Куляс, Мирон Лужчак, Йосиф Оверко, Роман Панчишин, Ігор Прокіп, Тома Садковий, Олександер Стрільчук, Тарас Яворський (усі – СК СУМ „Крила", Чикаго), Марко Гованський (СК СУМ „Крилаті", Йонкерс), Тарас Козак, Євген Чижович-мол. (обидва – УСО „Тризуб", Філядельфія) і єдина футболістка в збірній – Мотря Оришкевич (УСТ „Львів", Клівленд).

Змагання відбулися на стадіоні „Джулес Ноель". Гра пройшла в дружній атмосфері. Народжені в Америці, Франції, Англії, Бельгії, Швайцарії, Німеччині, футболісти приїхали до Парижу, щоб зустріти й підтримати футбольну команду незалежної України. Після гри заступник голови УСЦАК І. Ісаїв привітав футболістів і вручив їм медалі УСЦАК.

Після гри усе „козацьке" братство (деякі були в козацьких одностроях) переїхало до залі церкви св. Володимира, де відбулося прийняття, що його влаштували члени місцевого осередку СУМ.

Франція – Україна – 0:0

Основний футбольний двобій відбувся на стадіоні „Стаде Франс".

За оцінками спортових репортерів, на стадіоні серед десятків тисяч французьких уболівальників футболу була група українців – близько 2 тисяч осіб. Їхню палку підтримку відчували українські футболісти, які по закінченні змагань групово наблизилися до українського сектора і вдячно вклонилися.

Незважаючи на нічийний результат, українці з України і діяспори були задоволені грою. Пригадаймо, збірна Франції – це чемпіон світу! Нічия з чемпіоном світу, на його стадіоні, значно піднесла престиж збірної України.

Українських футболістів і гостей в Парижі приймало місцеве Товариство „Рідна Школа" і осередок СУМ.

Матеріали про спортивні події підготував
Омелян Твардовський

Календарець тенісових змагань –1999

1–2 травня	– „Тризубівка"
3–4 липня	– УСЦАК–Схід, Союзівка
31 липня–1 серпня	– Подвійні ігри, Союзівка
4–6 вересня	– Першості УСЦАК, Союзівка
18–19 вересня	– КЛК, Союзівка
2–3 жовтня	– „Тризубівка"

В КІНЦІ НОМЕРА

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

Як їсть – так і вчиться

Як довідуємося з тієї самої газети „Ваше здоров'я" (з 19 вересня 1998 р.), успіхи у навчанні вашої дитини багато в чому залежать від того, як, скільки і що вона їсть. Підтвердження цього дістали медики, які провели опитування у 25 країнах світу. Виявилося, що неповноцінне харчування неґативно впливає на розвиток дитини.

Дослідження свідчать: успішність та розумові здібності в учнів, які ліпше харчуються, значно кращі, ніж у тих, у кого спостерігається дефіцит харчування – навіть якщо при цьому враховувати якість навчання, хист учителя та його професійний рівень.

Доведено, що дефіцит заліза в крові дитини неґативно позначається на здатності засвоювати новий матеріял.

Вчені вважають, що у дітей, які хворіють на залізодефіцитну анемію, знижуються здібності до навчання. Але вони приходять „до норми" після того, як дефіцит заліза поповнюється за рахунок вживання препаратів заліза разом з їжею. Додамо, що в наших умовах чи не найбільше цього елементу міститься в яблуках.

Астма – смертельно небезпечна недуга

Преса подає, що в Сполучених Штатах Америки спостерігається різке зростання кількости хворих на астму.

Згідно з даними Центру контролі і запобіганню хворобам в Атланті, кількість людей, які страждають на цю хворобу, від 1980 року збільшилася на 75 відсотків і перевищила 5 млн.

Причиною цього зростання учасники дослідження вважають дедалі більше забруднення атмосфери у великих містах країни і загальне отруєння навколишнього середовища, що призводить до загострення деяких алергічних процесів.

Щорічно від приступів астми помирає близько 5 тисяч американців.

Сон – продовження творчого процесу?

Поняття „сон" тлумачать порізному: представники матеріялістичного вчення вважають його відображенням реальности, а ідеалісти трактують сон, як вищу форму діяльности мозку. Хто з них має більш рації – судити тяжко. Певно, все таки сновидіння залежить від внутрішнього світу людини, її сприйняття, духовного розвитку, стану психіки.

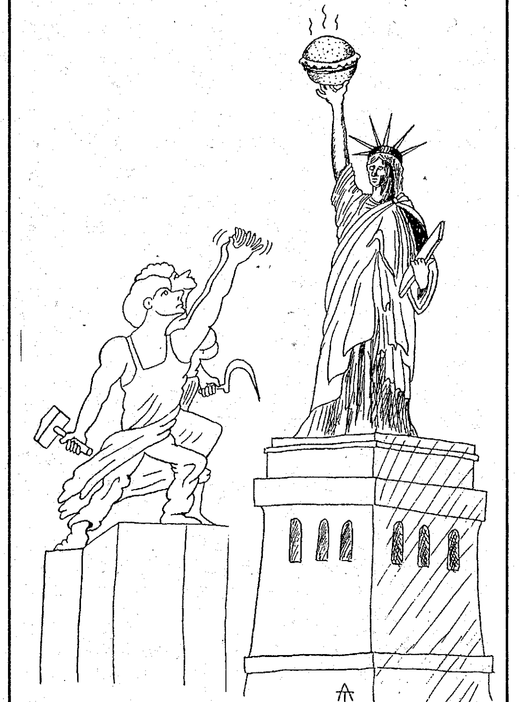
Видатному італійському композиторові Паганіні приснився дивовижний сон – диявол просив його прийняти в свій оркестр. Взявши скрипку, він почав грати на ній. Полилися такі звуки, що маестро зовсім забув про страх, про пекельні муки, про жахливого нічного гостя. Музика була чарівна... Так з'явилася „Соната диявола" – найвідоміший твір серед доробку композитора.

У Чарлза Діккенса також у стані дрімоти народжувалися сюжети творів, які стали клясикою англійської літератури. Не є винятком і Шарлота Бронте. Письменниця перед сном завжди розмірковувала, що вона писатиме вранці. Герої роману приходили до неї вночі, підсвідомо складались сюжети. А вже її справою було перенести побачене у сні на папір.

Отакі то дивовижні речі творяться під час сну. Спробуйте, може й вам вдасться створити літературний чи музичний шедевр, що заживе світової слави. (За матеріялами газети „Ваше здоров'я" з 19 вересня 1998 р.).

Д-р Юліян Мовчан

ВЕСЕЛИМ ОЛІВЦЕМ
ОЛЕКСІЯ ТАЛІБАНОВА, АНГЛІЯ

Хто виграв 197 мільйонів?

Позаминулого тижня в льотереї Велика Гра (Big Game) в Атланті на купон N1217223344, дод.25, випав виграш 197 мільйонів долярів. Організатори гри шукають щасливця. Переможець має сплатити від суми виграшу 40 відсотків податку.

Як ми з Романом Завадовичем ловили раків

З поетом Романом Завадовичем я мав приємність зустрітися перший раз ще в 1930-их роках в селі Ремезівці, близько Золочева. Коли ми познайомилися, я був гімназистом, а Завадович закінчував навчання у Львівському університеті. Його родичі вчителювали в Ремезівцях довгі роки. Мій покійний дідуньо був там парохом. Я залюбки проводив вакації в цьому селі. З цього села походив і поет Теодор Курпіта.

Ми ходили на річку купатися, грали в шахи та слухали оповідання та поеми Романа Завадовича. Увечорі сходилися на проби місцевого хору, аматорського гуртка, гуторили з молоддю і селянами. Цікаво було зіставляти два погляди – більш інтелектуальний, еволюційний – Завадовича, і палкий, революційний – бойовиків УВО-ОУН Петра Циці, Івана Чепака і Дорка Качалаби. Петро Циця був засуджений поляками на кару смерти за вбивство дідичів Ясіньських коло Золочева. З початком війни в 1939 році він вийшов з тюрми на волю і потім брав активну участь в похідних групах. У Придністров'ї румуни арештували його і видали ґестапо, яке його розстріляло. Івась Чепак був замордований відділом НКВД в Золочеві, де тоді вчителював. Романа Завадовича пригадую собі, як надзвичайно скромну, але талановиту та працьовиту людину. Він любив ловити раки. Це було його захоплення. Ми ходили до села Коропця, де в дірах-ямах берегів Золотої Липи крилося і множилося багато раків. Щоправда, їх можна було ловити і в Ремезівцях, але не в такій кількості і якості. Ще до сходу сонця на цілий день вирушали в дорогу. Над нами синіло розмріяне небо, чулися співи польових безжурних цикад. В селі Коропець проживав поет Маланюк, а з поблизького села Жуків походив і апостольський адміністратор на Лемківщину, віцеректор Духовної Академії у Львові о. Олександер Малиновський.

Раків можна було ловити голими руками – це був примітивний спосіб. Другий спосіб був вдосконалений Завадовичем – із застосуванням сітки. Коли ловили руками, треба було засовувати руку до ліктя в діру-яму при березі ріки. Раки, звичайно, боронилися і кліщами „щипали" за пальці – часто до крови. Тому ми перейшли на другий спосіб ловлі – при помочі сітки. В сусідстві раків, при березі ріки, ви закидали сітку з м'ясом, прикріплену до обруча і палика, який цупко тримали. Коли витягали сітку, то бачили в ній кільканадцять раків, які „бовталися", поїдаючи „смачне" м'ясиво. Тоді ми витягали сітку з раками на берег, і розміщували здобич в мокрі мішки. Сітку закидали багато разів. В результаті такої ловлі ми вже вечірком, вгинаючись під тягарем раків, верталися додому.

Моя бабуня, Олена Нестор з Голинських, була спеціялісткою у приготуванні смачної ракової юшки і „фашерованих раків в шкарлупці". Число пійманих раків доходило до двохсот і більше, коли ми ходили удвох з Завадовичем. На такий „раковий бенкет" приходило чи приїжджало на приходство возами чимале товариство. Коли скінчилися раки, смажили курей. Спали на запашному сіні в стодолі. Пригадую, як одного разу приїхав кузин бабуні, проф. Мирон Зарицький зі своєю донею Катрусею.

Проф. Роман Завадович і поет Теодор Курпіта, автор збірки поезій „Троянди", померли в Чикаго. Літературно-поетичний доробок Романа Завадовича – великий. Його не забудуть в Україні.

Д-р Володимир Боднар

Від шабель до сміху

Як уже повідомлялося ("Свобода", 12 лютого ц.р.) театр - студія „Арабески" з Харкова відвідав Польщу, Німеччину, Англію, Францію, Австрію і Чехію з виставою „Енеїда" за твором Івана Котляревського. Оригінальна постановка „Енеїди" за сценарієм Світлани Олешко, яка є художнім керівником „Арабесок", була відзначена першою премією за режисерську та акторські роботи на Всеукраїнському молодіжному фестивалі „Перлини сезону" в грудні 1997 року в Києві. Виконавці „Енеїди" – Наталя Цимбал, Руслан Никоненко, Дмитро Туркевич і Михайло Озеров. Пропонуємо шановним читачам деякі міркування з приводу „Арабесок" та „Енеїди" пера відомого поета і літературознавця Ігоря Качуровського, який постійно живе у Мюнхені.

Іван Бобин,
м. Мюнхен, Німеччина

В опереті Миколи Лисенка „Енеїда", коли її десь на початку 20-их років ставили в Катеринославі, ролю Зевса виконував мій, покійний вже, земляк і приятель Василь Семенець. А що ж у того Зевса було на серці? Адже кілька років перед тим більшовики розстріляли його молодшого брата і на очах у нього зарубали батька (сам він не загинув, бо перехопив і вирвав з рук убивці занесену над головою шаблю). Не тільки Зевсові – сливе кожному в роки совєтської влади в Україні – так само тяжко було увійти в безжурну ролю, як Джузепе Верді, після смерти дружини й дітей, писати музику для комічної опери.

Творча молодь того періоду пройшла крізь жахіття Першої світової, яка відразу ж переросла в громадянські війни (в Україні – між гетьманською „вартою" та „гайдамаками" Петлюри, в Росії між „червоними" та „білими" арміями, що котилися й нашими землями) та національно-визвольну війну. А потім настала доба „воєнного комунізму" із „продрозкладками", „усуспільненням" дівчат, контрибуціями, реквізиціями та розстрілами заручників. А коли встановився ніби спокій, літературу, театр, образотворче мистецтво мали разом творити ті, котрі розстрілювали:

А там... Наган розбудить півнів,
Земля в крові... і „він" не дише...–

і ті, котрих розстрілювано:

Скільки нас отаких попід мури
Од червоної кулі лягло, –

і треті, котрі все це бачили:

Уночі його вели на розстріл.
Хтось тримав ліхтар,
мов смолоскип...

І вже десь від середини 20-их років:

Тінь нерозгаданого сикофанта
Страшила кожного
в родині власній...

1928 року почалася генеральна реконструкція села, першим актом якої була депортація „куркулів" – дорослих і малоді (з України в тайгу вивезено щонайменше 4.8 млн. селян, з яких, як свідчить один із врятованих, загинуло 95 відсотків), розгорнулося нищення релігії, став набирати дедалі гостріших форм терор супроти нашої інтелігенції – незалежно від політичних переконань: так, у грудні 1934 року разом пішли на смерть недавній чекіст Фальківський та колишній повстанець Косинка.

Під час голоду міських комсомольців, а то й просто студентів, посилали на села „викачувати" хліб, якого давно не було. Вони мучилися й страхалися – на відміну від сільського комсомолу, який залюбки виконував накладені на нього обов'язки:

Селом напівмертвим,
крізь тьму й бездоріжжя,
Ідуть комсомольці на діло своє...

Єжовщина, треба сказати, молодої інтелігенції майже не зачепила: з нашої кляси розстріляли лише Олену Макарчук та в Сергія Прокопчика – батька й матір (його самого, протримавши з півроку, випустили).

А тоді – Друга світова... Війна, що її жах геніяльно схопив один із поетів мого покоління:

Всю ніч збирав
безсмертники в саду
Безумний привид втраченого сина...

І дівоча доля повоєнних років:

Сорок мільйонів у землю зарито.
Сорок мільйонів – і ти...

Свідомість тих, котрі, як автор цієї статті, опинилися поза межами Батьківщини, чи не найкраще відтворив інший поет нашого покоління в оцих, Шевченківської сили, рядках, які, до речі, стали об'єктом глузування з боку людей із певними завданнями:

Іще не знайдено нічого,
А вже загублено усе...

І серед 20-мільйонної повоєнної армії сталінських в'язнів переважала молодь – зокрема хлопці й дівчата УПА:

Не стояки вп'ялися і не в стелю,
А ми, в глухім знімівши
підземеллю,
Тримаємо Росію на плечах...

Надійшла доба, коли Пегас, „приборканий володар висоти", стає конем у заполярній шахті і тягає вагонетки „в зворушливій покірності конячій".

Коли ж – має на думці кінець 50-их і початок 60-их років – поетична юність змогла нарешті підвести голову і глянути наокіл, то хіба на те, щоб ствердити:

На цвинтарі розстріляних ілюзій
Уже немає місця для могил.

Справді, повернення – на той час далеко не всіх – імен разом уцілілими живими, створювало враження, ніби здійснюється пророцтво поета:

Здригнулася земля – і запах м'яти
Над нею хвилями зашелестів;
З полегкістю вона зідхає, мати,
Ожилих випускаючи мерців.
О, жеври зла, замучені убиті,
Осквернені у гідності своїй,
Настав наш час...

(Закінчення на стор. 25)

Від шабель...

(Закінчення зі стор. 24)

а інший поет, молодший, який бачить це вочевидь, ніби повторює:

Розтерзані, зацьковані, убиті,
Підводяться і йдуть чинити суд,–

Але ніякого суду не сталося... Навпаки, невдовзі почався мордовський період в історії інтелектуального руху української молоді:

Сліпонароджені в тюрмі,
Коли поскаржимось? На кого?

Та ось вже 10 років, якщо лічити час від горбачовської „перебудови", ніхто не одягає на шию молодому поколінню „червоного хомута", і людина стає тим, чим вона сама себе зробить. З творчістю молоді в царині поезії я трохи ширше ознайомився ще в травні 1994 року на організованій Осипом Зінкевичем зустрічі київської інтеліґенції з юними авторами. Мені приємно було переконатися, що далеко не всі представники наймолодшої поетичної ґенерації кинулися безоглядно хапати усе найпаскудніше, що витворив сучасний занепад західної цивілізації.

Тоді ж таки поза програмою відбувся виступ недавностровеної театральної групи під керівництвом Світлани Олешко. Це була декламація віршів Василя Симоненка. І вона не викликала мого захоплення: постаті, які мали втілювати Симоненкову творчість, були надто подібні одна до одної, а найбільше до одягнених у сірі халами ди лицарів зі знущальної постанови „Парсіфаля" в Байройті... Я щиро сказав про це Світлані – і тут я побачив, що вона належить до справжніх мистців: „несправжні" жодних зауваг не сприймають, бо переконані у власній вищості й непомильності.

Тепер театральна група „Арабеска" показує світові інсценізацію Світлани Олешко „Енеїда" за твором Івана Котляревського. Можливо, відвідавши виставку два-три рази, я б зауважив якісь, як то кажуть, недотягнення. Декому, наприклад, була не смаку одна з пісень, яку, можливо, варто було б замінити або пізньолатинською „Піснею веслярів": Гейя, гребім, веслярі, – на луну хай одвітує: Гейя!", або нашою рідною „Пливе човен, води повен...", чи ще якоюсь піснею.

Але стежачи в залі за зміною об'єктів пародії, я переконався, що „Енеїда" Світлани Олешко у виконанні театральної групи „Арабески" пародіює дотепно, незлобно, легко, блискуче, сполучаючи акробатичну вправність рухів і вироблену акторську дикцію із якоюсь променистою безвагловістю виконавців. Я нарешті побачив українську молодь, котра не обтяжена ні кривавими спогадами, ні кошмарним передчуттям.

Тож звертаюся і до тебе, Світлано, і до твоїх „підвладних" із радісною констатацією:

Коли спостерігаю вашу гру,
То пізнаю по рухах молодечих,
Що ви вже не зазнали тягару,
Який лежав колись на наших плечах

Ігор Качуровський,
Німеччин

Пам'яті Остапа Захаркова

Ділимося сумною вісткою, що 15 березня 1999 року після короткої і тяжкої недуги упокоївся в Бозі на 83-му році свого трудолюбного життя св. п. Остап Захарків. Він народився 1915 року в селі Вишнівчику, Тернопільської области і там закінчив народну школу.

Середню освіту почав набувати в гімназії отців редемптористів у Львові, але після однорічної недуги батьки вирішили його послати ближче дому, до Чорткова. Там він закінчив 7 клясів. Восьму клясу закінчив іспитом зрілости в Рогатині, в 1936 році. В гімназії належав до хору, драматичного та спортивного гуртків і на той час дуже популярного товариства „Відродження". Це все давало йому можливість рости та виховуватися у патріотичному дусі.

З приходом большевиків Остап Захарків почав учителювати в своєму рідному селі Вишнівчику. В 1941 році здав вчительські іспити у Кам'янець-Подільському педагогічному інституті. За німецької окупації був директором школи в Богатківцях. У 1942 році записався на агрономічний відділ Львівського університету.

По війні Остап Захарків опинився в Мюнхені, де продовжував навчання. В 1946 році одружився з Іриною Стельмах і закінчив свої студії магістерською працею. В 1948 році подружжя приїхало до рідних в Дітройт. Тут без перепочинку обоє включились у громадське і культурнежиття. Остап вивчав англійську мову, вечорами слухав лекції в університеті, став інженером компанії „Крайслер", де після 27 років дослужився до пенсії. Блаженної пам'яти Остап та його дружина були взірцевими членами нашої громади. Вони любили свій народ, свою церкву, і ніколи не шкодували ні часу, ні грошей для цілей, в які вони вірили і для яких жили. З перших днів в Америці вони належали до парафії Непорочного Зачаття та активно її підтримували. Покійний був активним членом Рідної Школи, УКК, ООЧСУ та ЗУАДК-у. У 1960 році він був одним з небагатьох промоторів заснування Українських студій при Вейнському університеті під проводом проф. Мамчура, брав участь у їх фінансуванні.

З виходом на пенсію, весь свій вільний час Остап Захарків віддавав розбудові Українсько-Американського архіву-музею в Дітройті-Воррені, Миш., в якому працювала його дружина Ірена. Вони пожертвували 25 тисяч долярів на потреби цього музею. Родина Захаркових щедро жертвувала на розбудову храму св. Софії в Римі й на ЗУАДК, на стипендії питомцям в Бразилії, створила три особисті фундації в Українському вільному університеті в Мюнхені – 46 тисяч долярів, на виховання священиків в Крехові біля Львова – 37 тисяч долярів, на Богословську академію у Львові – 50 тисяч долярів.

Взагалі Остап тішився добрим здоров'ям. У вересні минулого року він поважно захворів і упокоївся в Бозі, заосмотрений найсвятішими тайнами.

Похорон відбувся 18 березня 1999 року в церкві Непорочного Зачаття. В Українському культурному центрі відбувся поминальний обід. Програмою проводив Ярослав Кривий. Від Українського Конгресового Комітету і організацій Визвольного Фронту та Українського культурного центру промовляв мґр. Борис Потапенко.

Вічна йому пам'ять!

Василь Огар

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 14 листопада 1998 р. відійшов від нас у вічність, проживши 83 роки, наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДЗЯДЗЬО і БРАТ

бл. п.

інж. РОМАН АЛЕКСАНДЕР МЕЛЬНИК

Наша щира подяка всім, що взяли участь у похоронних відправах, за вислови співчуття для нас телефонічні, усні і письмові, за квіти, за пожертви на Служби Божі і за щедрі датки на добродійні цілі.

Висловлюємо цією дорогою нашу щиру подяку о. Михайлові Михликові, пароxові церкви св. Михаїла у Балтиморі за похоронні відправи в церкві і на цвинтарі, за відправлення Служби Божої у сороковий день по смерті покійного.

Сердечно дякуємо Стефанові Поліщукові і Миколі Ставничому за звеличення Служби Божої їхнім співом.

Дякуємо похоронному заведенню Robert Etzweiler у Йорку за взірцеве переведення похорону, як рівнож його дружині Andrea, нашій довголітній знайомій.

Невимовно вдячні нашому приятелеві д-рові Андрієві Лемішу за прощальні слова під час тризни, за наведення історії про сон чоловіка, а саме коли були видні тільки одні сліди на піску, це були сліди Господні, бо у той час, Господь ніс його знеможеного на своїх руках і Божа поміч не залишала його.

Ігорові Хомі і Scott Zeiders щиро дякуємо, що долучилися до синів і внуків нести домовину покійного.

Вдячні нашій рідні за їхній приїзд, щоби вшанувати пам'ять покійного: Зоні Мельник, Юркові і Керол Кобрин, Славкові Ґелеті, Галі і Богданові Кандюковим, Мартусі Кузьмович, Платонові Хомі, Лялі, Ліді і Ігорові.

Моїм шкільним товаришкам Ліді Леміщі і Дарці Корструбяк дякую за довгі роки приязні, зокрема Дарці за всі її телефонічні розмови, поради і щире співчуття у цей прикрий для нас час.

З глибини серця дякуємо нашим приятелям у Балтиморі, які від нашого приїзду до Йорку у 1964 році тримали зв'язок з нами у добрі і сумні часи.

Нашим приятелям з Честеру, з місця нашого першого поселення в Америці Ліді Кий, Евгенії Корчинській, Франкові Грабовому і інж. Влодкові Кузикові наша щира подяка за їхній приїзд на похорон.

Мірі і Орестові Луцівим з Торонто вдячні за листовні і телефонічні слова співчуття.

Рівнож дякуємо д-рові Стефанові Тимкову і д-рові Любкові Бабякові за їхню присутність.

Ruth Frey, матері нашої синової Су, дякуємо за її часті відвідини покійного, за квіти, за її поміч своїй дочці у приготуванні щорічної зустрічі для нас усіх у День Подяки про яку покійний ще говорив кілька днів перед смертю та на жаль не діждався.

Д-рові Василеві і Ліді Ленцикам вдячні за пам'ять про нас.

Товариству Інженерів Північної Америки дякуємо за поміщення некрологу, Андрієві Чорному за переведення збірки на церкву св. Михаїла у Балтиморі і Український Музей.

Рівнож дякуємо Михайлові Гекнерові за приготування могили і за виготовлення гарного тимчасового хреста.

І полинула сумна прощальна пісня з-над могили „Видиш Брате мій" понад океан до вершків Карпат до Коломиї, пісня повна туги і любови, що її покійний усе плекав у своєму серці.

Сини покійного, Ярко і Адріян подякували від родини усім присутнім за вшанування пам'яти покійного.

НА СЛУЖБИ БОЖІ пожертвували:
З. Мельник, Ліда Синенька, Юрко і Керол Кобрин, Frances Kowalski, Марія Венчак, Марія Клюка, Katherine O'Konsky, Андрій і Ірена Сольчаник і Michaline Felix.

КВІТИ ПРИСЛАЛИ:
Зоня Мельник, Юрко і Керол Кобрин, Платон Хома з родиною, E. & M. Szumachowski, The Robert Kwalik & Family, Frank & Anita Mitchell, Bob & Crystal Massimore & Family, Sue & Scott Zeiders, Rose & Woody Barnes, AMP Inc., Shaull Motor Company, SQP Company, everyone at Superior Quality, Products Inc., everyone at Forman Inc., Bruno Zumbo, Clarke Bittner & everyone at Northstar Sales Inc., your friends at McNairn Packaging, The A. Chavis, R. Esenstein, L. Goodman, R. Diamond, M. Friedman, M. Daveys & H. Woolson Families, Alan Leard & Family, The Albert Family, The Finance Department of USFG, National Checking Corporation, Herb Cole.

AMERICAN DIABETES ASSOCIATION:

Bess Samuel, E. & M. Szumachowski, L. & R. Simpson Jr., R. & J. Le Roy, Harley-Davidson Motor Company, J. & B. Swiecicki.

НА ЗАВЕРШЕННЯ БУДОВИ ЦЕРКВИ у СИЛВЕР СПРІНҐ, Мд.:

по	50 дол.	Богданна і Ярослав Ґелети, Микола і Ірина Ставничі, д-р Любомир і Надія Бабяки.

НА ЦЕРКВУ св. МИХАЇЛА у БАЛТИМОРІ:

	100 дол.	Люба Мельник;
по	25	Ярослав і Дебі Мельник, Роман Мельник мол., Адріян і Су Мельник, Юрко і Оля Раковські, Андрій і Рома Раковські;
по	20	Софія Мельник, Андрій і Марія Чорні;
по	10	Люба Радь, Михайлина Сідляк, Теофіль Попович.
Всього		295.00 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

	1,000 дол.	Люба Мельник
по	100	Адріян і Су Мельник, Ярко і Дебі Мельник, Роман Мельник, мол., д-р Стефан Тимків;
по	50	д-р Александра Школьник, Евгенія Добчанська, Богдан і Галина Кондратюк, д-р Роман і Ірена Кострубяк, Дарія Кострубяк, Марта і Юрій Кузьмович, Лідія Кий, Міра і Орест Луців, Зоня Мельник;
по	25	Оля Цегельська, Платон і Галина Хома, Дарія Кузик, д-р Андрій і Лідія Лелишки, Лідія Марковська, Люба Мельник, Віра Сендзік, Ольга Дубик;
по	20	Людмила Хай, Франко Грабовий, Орися і Зенон Мандич, Стефан Поліщук, Ірена Яворська, інж. Володимир Кузик.
Загальна сума		2,615 дол.

Герой УПА Василь Сидор-Шелест

(До 50-річчя загибелі)

17 квітня ц.р. виповниться 50 літ від дня героїчної смерти полковника Шелеста – незабутнього Василя Сидора. Люди, які віддали життя за вільну Україну, не можуть піти в забуття.

Василь Сидор народився 24 лютого 1911 року в селі Спасів на Сокальщині. З молодих років виховувався на самостійницьких ідеях і вже молодим хлопцем належав до української молоді ПЛАСТу та Організації Українських Націоналістів. У вищих клясах гімназії, у польській школі підхорунжих, у Львівському університеті ні на день не відходив від української національної ідеї.

В серпні 1936 року Сидор, як військовий референт ОУН, висунув плян створення спеціяльних військових частин на Поліссі, Волині та Холмщині. Першу групу „Вовків" створено в 1937 році. Ця група складалася з 32 вишколених військовиків, котрі вже були раніше випробувані в операціях ОУН. В 1942 році Василь Сидор реорганізує „Вовків" і продовжує розпочату ним справу, як перший організатор Української Повстанської Армії. Восени 1937 року Сидор організує другу групу „Вовків" на Горохівщині. Зовсім не припадаково під час Другої світової війни на теренах Холмщини постають відділи „Вовків". Це – продовження групи з 1937 року.

1942 рік не був легкий ані спокійний. По всій Україні почали творитися збройні загони УПА. Їх треба було підпорядкувати одній команді. Це бачив провід військової референтури на чолі з Романом Шухевичем. Щоб мати контролю, він втягнув у військо референтуру всіх крайових провідників ОУН і цим самим міг творити УПА з допомогою ОУН. Під кінець 1943 року УПА – Волинь нараховувала понад 8 тисяч вояків. Восени 1943 року Сидор реорганізовує відділи УНС в Галичині на УПА – Захід і, з доручення Шухевича, стає головним командиром УПА – Захід, під псевдом „Шелест".

В 1944 році УПА значно зросла. Тільки УПА – Захід нараховувала понад 40 тисяч чоловік.

З 1944 по 1947 рік УПА – Захід проводила бої з військами НКВД, польською армією. Немало вдалося знищити і „стрибків" – це були яничари, які служили кожному за шмат ковбаси. В часі німецької окупації ці люди були в „шуцполіції", в часі московської окупації ці самі люди були в „стрибках", часто під плащиком УПА. Вони стріляли в червоноармійців, щоб цим довести, що це стріляють.

УПА мала великі втрати, але москалі платили стократно. Тільки з 1944 по 1946 рік війська НКВД мали 15,5 тисяч вбитими і 47 тисяч пораненими. Це – з архіву НКВД в Івано-Франківському, який ми забрали літом 1946 року разом з полковником НКВД Дорофеєвим. Дорофеєв підкреслив, що ці дані є таємницею і про них заборонено говорити Сталіну та Хрущову.

В лютому 1948 року я через хворобу був висланий на лікування, але старався, по змозі, тримати зв'язок з Україною.

В 1958 році я одержав листа від „Зірки" – зв'язкової Шелеста. „17 квітня 1949 року, раннім ранком, над рікою Лімницею, біля села Ясень, НКВД оточило приміщення Шелеста. При Содорові був тільки малий Зенко. Якщо б Зірка не запізнилась на кілька хвилин, то вона попала б в оточення. Оба кинулись в сторону ріки – в кущі. Зенкові йшов чотирнадцятий рік. Щоб не попасти живим в руки ворога, Зенко кидає гранату, а другою себе розриває. Солдати біжать до Шелеста, щоб схопити його живим, та він їх косить з автомата. В ту хвилину кулі прошили Шелеста".

Сидор Шелест загинув так, як нас вчив вмирати, – на першій лінії, в бою.

Богдан Мак,
Норт Порт, Фльорида

Наша пропозиція: видобуток облицювального каменю

Запрошуємо всіх, хто зацікавлений в інвестиціях, до спільної роботи в Україні з розробки унікального родовища природного декоративного облицювального каменю – лабрадориту, габро та різних гранітів. Форма участі – кредитування або створення спільних підприємств. Є такі варіянти участі в цій справі: освоєння і розробка копальні (вартість проєкту – 1.5 млн. долярів), будівництво каменепереробного заводу на кілька копалень (вартість проєкту – 6.5 млн. долярів), або обидва варіянти разом. Копальні розміщені в Житомирській області. Маємо попередню домовленість на відвантаження лабрадориту в бльоках до Еспанії, Італії, Фінляндії. Є котракт з фінською фірмою "Тамрок" на поставки гірничого устаткування і з італійською фірмою "Педрині" на оснащення заводу.

За докладнішою інформацією та розрахунками просимо звертатися на адресу:

Україна, м. Одеса, вул. Катеринівська, 23. Телефон **(0482) 217-242, факс (0482) 526-433.**

Віталій Ткаченко.

Теплий подарунок

Подяка учнів, вчителів і батьків с. Гарбузів, що на Тернопільщині.

Ми щиро вдячні усім жертводавцям, які проявили розуміння і милосердя – допомогли нам коштами, щоб підвести ґаз до школи. Тепер наші діточки будуть вчитися у теплих світлих клясах, завжди пам'ятаючи, що цей теплий подарунок зробила наша діяспора, яка по-батьківськи поставилася до дітей України.

Віра Берегуля.

---

10 КВІТНЯ МИНУЛА П'ЯТА РІЧНИЦЯ
смерти нашої незабутньої, найдорожчої мами

бл. п.
АННИ ЛЮБИНСЬКОЇ

Заупокійна СВЯТА ЛІТУРГІЯ
була відправлена

в церкві св. Йосафата в Ню Британ, Конн.
Просимо згадати покійну в своїх молитвах.

Вічна її пам'ять!

Родина

В ПЕРШУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
21-го квітня 1999 року відходу у вічність дорогої дружини

СВ. П.
ІВАНКИ БУЧАК-МАНЬКО

будуть відправлені заупокійні
СЛУЖБИ БОЖІ

у церквах:
св. Николая у Вотервліт, Н. Й, 21 квітня о год 8:30 рано
собор св. Юра – Львів (Україна)
св. Анни – Львів (Україна)
Пресвятої Тройці – село Соколя (Україна)
монастир Пресвятої Родини – Ясна Гора, село Ґошів (Україна)
св. Іллі, Бремптон – Онтаріо (Канада)
Прудентополіс, Парана (Бразилія)

В цей день прошу згадати покійну у своїх молитвах
муж МИРОН

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.
д-ра мед.
АХІЛЯ, НЕСТОРА ХРЕПТОВСЬКОГО

будуть відправлені
СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

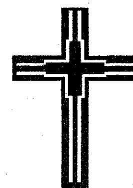
в катедрі св. о. Николая в Чикаго, 8 травня 1999 р. о год. 11-ій ранку;
в церкві св. Михаїла у Львові, 8 травня о год. 5-ій вечора;
в церкві св. Варвари, Щирець біля Львова.

Про молитви просить
дружина ВІРА з родиною

Спи колего і приятелю мій
Нехай присниться тобі наш улюблений Відень
У повній красі, розквітлих бозів і каштанів у днях весни
Бо, чи можуть бути кращі сни?

Приятель студентських часів Ґ. ШАФРАН

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ (ООЧСУ),
10-ий ВІДДІЛ в ДІТРОЙТІ
ділиться сумною вісткою з членами ООЧСУ й інших братніх організацій,
Конференції Українських Державницьких Організацій
та українським громадянством, що 8 квітня 1999 р.
у Воррені, Миш. відійшов у вічність

бл. п.
ТЕОДОР ТОКАРЧУК

член ОУН, член Обласного Проводу, голова 10-го Відділу ООЧСУ, довголітній член СУМ-у, управи молодечої оселі „Київ", дирекції Українського Культурного Центру, суспільно-громадський активіст у зорганізованому житті громади, щедрий жертводавець на різні національні і церковні цілі.

Родині покійного, зокрема дружині Розалії, висловлюємо глибоке співчуття.
Вічна йому пам'ять!

УПРАВА 10-го ВІДДІЛУ ООЧСУ

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

бл. п.

ВАСИЛИНИ ФОРМАНЮК

ПОМИНАЛЬНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

буде відправлена

в церкві св. Тройці в Статен Айленд, Н.Й. 17 квітня 1999 р.
о год. 10-ій рано.

Про молитви за спокій душі бл. п. Василини

просить РОДИНА

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

бл. п.

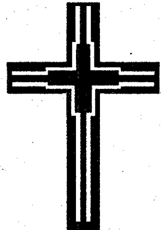
ГАЛИНИ МАЙСТРЕНКО

буде відправлена Панахида відразу після
СЛУЖБИ БОЖОЇ

в церкві свв. Петра і Павла в Glen Spey, N. Y.
в неділю 25 квітня 1999 року

Рідних, приятелів і знайомих просимо згадати покійну в своїх молитвах

чоловік – ЛЕВКО
доньки – УЛЯНА
– ЛЕСЯ
– НАТАЛКА
з родинами

Ділюся сумною вісткою, що 12 квітня 1999 р. з волі Всевишнього відійшов на вічний спочинок, мій найдорожчий МУЖ

бл. п.

інж. ІВАН ПАНЧАК

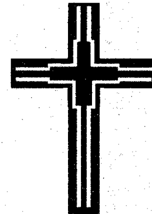
син бойківської землі зі села Опака, меценат українських студій при Гарвардському університеті, колишній громадський діяч, добродій на українські цілі в Україні і діяспорі, перший в організуванні Товариства Українських Інженерів в Дітройті

Залишив в глибокому горю:
дружину – ОЛЕНУ з ПРОКОПОВИЧІВ
сестер в Україні – МАРІЮ ІЛЬНИЦЬКУ і
– МЕЛАНІЮ АДАМІВ з родинами
родини – ПРОКОПОВИЧІВ з США і Аргентини, ПРОДАНІВ, КАРПЕНЧУКІВ, ГУМАНСЬКИХ, ТРИЛЬОВСЬКИХ в Омані, Арабія

Вічна тобі пам'ять, дорогий Івасю!

Нехай сняться тобі бойківські гори, зелені полонини
і Україна, яку ти так любив.

Про молитви просить дружина ОЛЕНА.

З глибоким жалем ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що 8 квітня 1999 р. на 84-му році життя, після тяжкої хвороби відійшов у вічність мій найдорожчий МУЖ

бл. п.

ТЕОДОР ТОКАРЧУК

ПАНАХИДА відбулася 9 квітня 1999 р. в похоронному заведенні Мандзюка в Воррені.

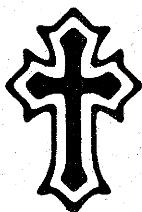
ПОХОРОННА відправа відслужена 10 квітня 1999 р. в церкві св. Івана Хрестителя в Дітройті.

Похоронено на цвинтарі Richtownship.

В глибокому смутку залишились

дружина – РОЗАЛІЯ
ближча і дальша родина в Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 11 квітня 1999 р. відійшла у вічність на 89-му році життя наша дорога МАМА, БАБЦЯ і ТЕТА

бл. п.

ОЛЕНА ЗІНИЧ-ШУПЛАТ

з дому ЧОБОТАР

роджена в Станиславові, Україна.

ПОХОРОННІ відправи відбулися 16 квітня 1999 р. в греко-католицькій церкві свв. Петра і Павла в Ansonia, CT.

ПОХОВАНА на парафіяльному цвинтарі в Ansonia, CT.

В глибокому смутку залишилися:
сини – ВОЛОДИМИР ЗІНИЧ з дружиною УЛЯНОЮ
– ЯРОСЛАВ ЗІНИЧ з дружиною ОРИСЕЮ
внуки – ХРИСТИНА „КІКІ“ ЗІНИЧ
– МАРКО ЗІНИЧ
– ЮРКО ЗІНИЧ
– ВЛОДЗЬО ЗІНИЧ
родини – ДЗЮБІНІВ, МАНДИЧІВ і БИСТРЯНИКІВ

Вічна тобі пам'ять, мамо!

Замість квітів прошу складати датки в її пам'ять
на St. Basils Seminary, Stamford, CT.

Ділимося невимовно болючою вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 26 березня 1999 р. на 91-му році життя відійшла від нас після важкої недуги учителька, адміністраторка і невтомна виховательна української молоді, наша опора в житті, наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ (БУСЯ) і ПРАБАБУСЯ

бл. п.

АНАСТАСІЯ ХАРЧЕНКО

нар. 25 грудня 1907 р. у Великій Багачці на Полтавщині.

ПАНАХИДА відбулася 29 березня 1999 р. в українському похоронному заведенні Lytwyn & Lytwyn, 1600 Stuyvesant Ave., Union, N.J.

ПОХОРОННІ відправи відслужили о. Олег Гуцул, о. Юрій Сівко і о. Іван Фатенко 30 березня 1999 р. у Церкві-Пам'ятнику св. Апостола Андрія Первозванного в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж. і на цвинтарі св. Андрія Первозванного, де й поховано спочилу Анастасію, співав хор під диригентурою інж. Дмитра Олійника.

У глибокому смутку залишилися:
син – ЛЕОНІД ХАРЧЕНКО
доньки – ЛЮДМІЛА КОСТЕЦЬКА-ГРИНИШАК з чоловіком РОМАНОМ
– НІНА ГАЙДУЧОК з чоловіком ЛЕВОМ
внуки – ЛЮДМІЛА ХАРЧЕНКО-ЛУЧОК з чоловіком ЙОСИПОМ і діти: САМАНТА, МАРИСЯ і ЛЕОНІД
– ЯРОСЛАВ ХАРЧЕНКО
– НІНА КОСТЕЦЬКА-ЛАУРІЯ з чоловіком ВІЛЛІАМОМ і діти: АНАСТАСІЯ, МАРІЯ і ВАСИЛЬ
– ІГОР КОСТЕЦЬКИЙ з дружиною ДАНОЮ і діти: КАТРУСЯ і КАРОЛІНА
– ЮРІЙ ГАЙДУЧОК з дружиною НАДІЄЮ і діти: ДАНУСЯ і ЛОРА
– ЛЕОНІД ГАЙДУЧОК з дружиною ДЖОЙС і діти: ДАНИЛО, САРА, ХРИСТИНА і БЕНДЖАМИН
– НІНА ГАЙДУЧОК-ГОЛ з чоловіком СТЕПАНОМ і донька АМАНДА
– ЛЕВ ГАЙДУЧОК з дружиною ЕНН-МАРІ

Нехай американська земля буде їй легкою.

Вічна їй пам'ять!

• РОЗШУКИ •

Кардаш Степанида пошукує братової родини **ВОЛОДИМИРА ФЕДЗІНА** жінки: Анна, сина Володимира (Walter) Федзіна та дочки, Розалію Федзіну, які свого часу жили під такою адресою: **800.Bocheller Dre, Linden, N.J. 07036. USA.** Вони самі або хтось знає чи знав про когось з них, прошу відізватися на таку адресу: **Wasyl Szeremeta 133 Landers La-spur, New Castle, Del 19720.**
P.S. Брат родився приблизно 1919 році в Польщі в Люблінській області, Білгорайського району, село Полоси. До Америки виїхав десь 1937–1938 році.

Розшукую сестру мого діда **МРОЦЬ ТЕТЯНУ ГНАТІВНУ** з села Тасі, виїхала до Філядельфії. Вона була найстарша. Туди виїхав і сусід Ілечко, по-батькові Макійович. Вони поженилися, мали 4 дочки і сина. Останній лист до діда прийшов в 50-их роках. Писати на адресу: м. Львів-290057, вул. Залізняка, 11, с. Андріяна Галина Багрій.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ

Чи Ви вже розрахувалися за "Альманах-1999"? Якщо ні, то вишліть 12 дол. сьогодні. Слід пам'ятати, що "Альманах" не є безплатним дарунком УНСоюзу, а лише акцією поширення українського слова серед наших читачів.

• ПРАЦЯ •

Пошукуємо жінку, 35-55 років, для опіки двох хлопчиків (4 роки і 18 місяців), і легкої домашньої праці. Можливо з проживанням і харчуванням. Знаходимось у Вірджінії, недалеко від міста Вашінгтону.
Тел.: (202) 268-6292, (703) 875-6592 (703) 255-6532

Потрібна особа для опіки старшої жінки та легкої домашньої праці. Платня 150 дол. на тиждень плюс помешкання і харч.
Тел.: (732) 577-1455

ПОШУКУЮ
жінку для опіки старшої жінки та легкої домашньої праці з проживанням.
Тел.: (914)723-3213

HUDSON VALLEY **WELLNESS CENTER**
Центр нетрадиційної медицини шукає секретаря і масажиста.
Тел.: (914) 371-2740
Вівт., чт.,суб.

ЗМІНА АДРЕСИ

В справі зміни адреси непотрібно телефонувати, а тільки прислати нову адресу до:

Адміністрації „Свободи"
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

- ❑ „Свобода"
- ❑ „The Ukrainian Weekly"

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ